

**17. NOVEMBER JE PRE NÁS
SPOMIENKOU AJ INŠPIRÁCIOU**

5

20 ŠTUDENTI
PROTIPOŽIARNEJ
OCHRANY A BEZPEČNOSTI
ABSOLVOVALI
HLAVNÉ CVIČENIA

31 MEDZINÁRODNÁ VEDECKÁ
KONFERENCIA FINANCOVANIE
2023 LESY – DREVO

44 ERASMUS+
V POĽSKOM KRAKOVE

TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE

Časopis Technickej univerzity vo Zvolene

ISSN 2453-8957

REDAKČNÁ RADA

prof. Ing. Branislav Olah, PhD.
predseda redakčnej rady

Ing. et Ing. Ján Lichý, Ph.D.
vedúci redaktor

PhDr. Jana Luptáková
jazyková úprava

PhDr. Eva Fekiačová
Ing. Anna Hazlingerová
Ing. Miroslava Babiaková
Ing. Zdena Mlyнарčíková
Ing. Jana Jančíková
Ing. Mariana Krivošíková
Ing. Ľubica Benková

VYDALA

Technická univerzita vo Zvolene,
Ul. T. G. Masaryka 2117/24, 960 01 Zvolen

IČO

00 397 440

DÁTUM VYDANIA

December 2023

Rozsah

60 strán

NÁKLAD

200 ks

TLAČ A GRAFICKÁ ÚPRAVA

Vydavateľstvo TU vo Zvolene

ŠTVRŤROČNÉ PERIODIKUM

REDAKCIA A ADMINISTRATÍVA

Referát pre vonkajšie vzťahy TU vo Zvolene,
Ul. T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen
telefón: 045/520 6696
e-mail: lichy@tuzvo.sk

FOTO NA OBÁLKE

zdroj: <https://www.sr.de/sr/sr3/>

EVIDENČNÉ ČÍSLO

EV 5436/16

**Vážené kolegyně a vážení kolegovia,
milé študentky, milí študenti,**

*náš vianočný stromček vo vestibule univerzity
už svieti a to je pre mňa impulz na obzretie sa
za uplynulými mesiacmi i vhodná príležitosť
na uznanie a poďakovanie Vám všetkým.*

Rok 2023 môžem hodnotiť ako pomerne náročný, no zároveň aj úspešný. Za významný úspech považujem schválenie nových vnútorných predpisov univerzity i jednotlivých fakúlt v našich samosprávnych orgánoch, ktorých prípravu si vyžiadala zásadná novelizácia vysokoškolskej legislatívy. Celý proces kreovania a následného schvaľovania materiálov bol dlhý a náročný. Som hrdý na to, že štatút našej univerzity ako jej základný vnútorný predpis bol zo strany Ministerstva školstva bez pripomienok zaregistrovaný a naša univerzita a všetky jej organizačné súčasti fungovali plne v súlade s aktuálnym právnym stavom.

V roku 2024 očakávajú Technickú univerzitu vo Zvolene výsledky posudzovania súladu vnútorného systému zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania, ktoré uskutočnila ešte v prvej polovici roku 2023 pracovná skupina Výkonnej rady SAAVŠ spolu s pracovníkmi agentúry. Som rád, že tento proces i všetko, čo mu predchádzalo, sme zvládli na vysokej profesionálnej úrovni, a verím, že akreditácia podľa nových štandardov bude pre našu univerzitu úspešná.

Tiež ma veľmi teší skutočnosť, že napriek mimoriadne zložitým podmienkam doterajšie celkové hospodárenie univerzity za rok 2023 signalizuje pozitívny hospodársky výsledok. Značnou mierou sa na generovaní finančných prostriedkov z verejných zdrojov podieľajú práve vedeckovýskumné, umelecké a ďalšie tvorivé aktivity našich pracovníkov. Úspešné fungovanie univerzity aj v tomto smere dáva záruky na to, aby sme udržali vysokú kvalitu procesu vzdelávania našich študentov a zároveň im poskytovali aj všetky služby, ktoré si vyžaduje dnešná moderná doba, na zodpovedajúcej úrovni. Dôkazom je napríklad vytvorenie jednotného študijného oddelenia na rektoráte našej univerzity v úvode tohto roku či komplexná rekonštrukcia priestorov študentskej jedálne. Som presvedčený, že prostredníctvom efektívneho využívania všetkých zdrojov univerzity sa spoločným úsilím podarí naplniť aj zábery, ktoré pred zamestnancami univerzity stoja v nadchádzajúcom období. Za všetky spomeniem len plánovanú rekonštrukciu hlavnej budovy univerzity.

Začiatkom decembra sa v priestoroch Átria Relax objavil náš univerzitný stromček prianí, prostredníctvom ktorého sa z iniciatívy niekoľkých študentov a zamestnancov univerzity podarilo spríjemniť predvianočný čas tým najzraniteľnejším – v našom prípade deťom a dospelým so zdravotným znevýhodnením zo stredísk Symbia a Štefánikova zvolenského Domova sociálnych služieb. Mimoriadne si vážim, že aj takto šírimo radosť a lásku v našej univerzitnej komunite a zároveň pomáhame tým, ktorí to najviac potrebujú.

*Na záver chcem Vám všetkým zaželať pokojné a príjemné prežitie
vianočných sviatkov v kruhu svojich najbližších a tiež veľa zdravia,
šťastia a úspechov v novom roku 2024. Zároveň Vám ďakujem
za prácu, ktorú ste v roku 2023 v prospech našej univerzity vykonali.*

Rudolf Kropil
rektor

Tento časopis je vytlačený na 100 % PEFC certifikovanom papieri.

4

VÝSLEDKY VOLIEB KANDIDÁTA NA FUNKCIU REKTORA
TECHNICKEJ UNIVERZITY VO ZVOLENE

30

TUZVO SÚČASŤOU EURÓPSKEJ
NOCI VÝSKUMNÍKOV

53

VÝSTAVA MARIÁNA IHRINGA

Obsah

SPRAVODAJSTVO

Výsledky volieb kandidáta na funkciu rektora Technickej univerzity vo Zvolene	4
17. november je pre nás spomienkou aj inšpiráciou	5
AGROFILM na TUZVO	6
TUZVO navštívil generálny riaditeľ Železiarní Podbrezová	6
Týždeň vedy a techniky na Slovensku 2023 – Deň kariéry na Fakulte techniky	7
Nadväzujeme spoluprácu so spoločnosťou VÝVOJ Martin	8
Novinky Vydavateľstva TUZVO	8
Vedecko-odborná spolupráca FEE TUZVO a Správcu zálohového systému	9
Cena prof. Jindřicha Halabalu 2023	10
Rektor TUZVO privítal hostí z Ugandy	12
Aj tento rok sme obhájili titul zodpovedného verejného obstarávateľa	12
Flashback aktivít Lesníckej fakulty	13
TUZVO má ďalších absolventov Detskej hasičskej univerzity	17

PEDAGOGIKA

Týždeň teórie a praxe 2023 na Drevárskej fakulte	18
Aktívne prepojenie výučby ekonomiky a manažmentu s praxou	19
Študenti POB absolvovali hlavné cvičenia	20
Séria odborných prednášok na Katedre protipožiarnej ochrany	21
PSYCHO pre MANAŽÉROV	22
Krajinárska študijná cesta na FEE	22
Prevádzkové cvičenia na Fakulte techniky	24
MYKO-WORKSHOP v Tajove	24
Digitálne aplikácie vo výučbe	26
Rozhovor s Máriou Vargovskou, z Katedry výrobnjej a automatizačnej techniky Fakulty techniky	27

VEDA A VÝSKUM

TUZVO súčasťou Európskej noci výskumníkov	30
Medzinárodná vedecká konferencia Financovanie 2023	
Lesy – Drevo	31
Sympóziu – Stretnutie ekonomických katedrií lesníckych a drevárskych fakúlt v ČR a SR 2023	32
16. medzinárodná konferencia MAP 2023	
„Material – Acoustics – Place 2023“ vo Zvolene	32

Na DF TUZVO sa stretli zástupcovia medzinárodného projektu HU-VOLUTION	33
RTT TUZVO spája zamestnancov a partnerov z praxe	34
Projekt TRANSFARM a problematika salašníctva na Slovensku	34
Dve medzinárodné konferencie organizované Katedrou environmentálnej a lesníckej techniky Fakulty techniky TUZVO	36
Konferencia „MIKROSKOPIE A NEDESTRUKTIVNÍ ZKOUŠENÍ MATERIÁLŮ 2023“	38
ZVÁRANIE 2023 – jubilejná 50. medzinárodná konferencia	38
Ďalšia pilotná štúdia projektu SILVANUS COINTT 2023	39
Jesenná vedecká konferencia Ústavu cudzích jazykov začala svoju druhú dekádu	40
Transfer poznatkov: prípad WAY INDUSTRIES	41

ZAHRANIČIE / ZAHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

TUZVO je súčasťou medzinárodného konzorcium pre trvalo udržateľné pôdohospodárstvo v Mongolsku	41
Medzinárodný úspech našej kolegyně z Katedry dizajnu nábytku a interiéru	42
INTERFOB 2023	43
Erasmus+ na Malte	44
Erasmus+ v poľskom Krakove	44
Doktorandská stáž v Innsbrucku	46
Ako sme spoznávali Maltu	46

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Aktivita „Odhaľ tajomstvo Pustého hradu 2“	48
Študenti pomohli v Záhrade spomienok	48
Veľké šelmy a občianska veda na 47. ročníku Východoslovenského tábora ochrancov prírody	50
Akademické majstrovstvá vo vábení jelenej a ostatnej zveri 2023	52
Výstava Mariána Ihringa	53
Cena INSAID AWARDS 2023 ide aj na TUZVO	54
Jeseň plná farieb v Arboréte Borová hora	54
ZAKOPANÉ – tam za horou, za vysokou... ..	55

ŠPORT

20 rokov najstarších pretekov TFA na Slovensku	56
Futbalový turnaj troch univerzít O putovný pohár rektora	58

VÝSLEDKY VOLIEB KANDIDÁTA NA FUNKCIU REKTORA TECHNICKEJ UNIVERZITY VO ZVOLENE

Volebná komisia pre voľbu kandidáta na rektora Technickej univerzity vo Zvolene podľa čl. III ods. 3 Zásady voľby kandidáta na rektora a prijatia návrhu na odvolanie rektora na Technickej univerzite vo Zvolene zverejnila výsledky volieb kandidáta na funkciu rektora Technickej univerzity vo Zvolene na funkčné obdobie od 18. 2. 2024 do 17. 2. 2028, ktoré sa uskutočnili 7. novembra 2023 o 10.00 hod. v aule Technickej univerzity vo Zvolene, Ul. T. G. Masaryka 24, 96001 Zvolen.

Kandidát na funkciu rektora Technickej univerzity vo Zvolene: Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD.
Počet všetkých členov volebného zhromaždenia: 44
Počet prítomných členov Akademického senátu Technickej univerzity vo Zvolene: 34
Počet prítomných členov Správnej rady Technickej univerzity vo Zvolene: 7
Počet členov volebného zhromaždenia, ktorým boli vydané hlasovacie lístky: 41
Počet odovzdaných platných hlasovacích lístkov: 39
Počet odovzdaných neplatných hlasovacích lístkov: 2
Počet neodovzdaných hlasovacích lístkov: 0
Počet hlasov „Za“: 35
Počet hlasov „Proti“: 3
Počet hlasov „Zdržiam sa“: 1

Volebná komisia pre voľbu kandidáta na rektora Technickej univerzity vo Zvolene skonštatovala, že kandidát na funkciu rektora Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., v zmysle čl. II ods. 6 Zásady voľby kandidáta na rektora a prijatia návrhu na odvolanie rektora na Technickej univerzite vo Zvolene získal potrebnú nadpolovičnú väčšinu hlasov všetkých členov volebného zhromaždenia.

Ján Tuček, predseda Akademického senátu Technickej univerzity vo Zvolene
Foto: Miroslav Rusnák

Rektor TUZVO Rudolf Kropil

Členovia volebnej komisie Rastislav Šulek a Ján Tuček

Členovia volebného zhromaždenia

17. NOVEMBER JE PRE NÁS SPOMIENKOU AJ INŠPIRÁCIU

Medzinárodný deň študentstva a Deň boja za slobodu a demokraciu – 17. november, je dňom, kedy si každoročne pripomínáme dve významné historické udalosti v novodobých dejinách našej krajiny.

V tento deň v roku 1939 v dôsledku protinacistických demonštrácií nacisti zatvorili české vysoké školy, 1 200 študentov bolo deportovaných do koncentračných táborov a 9 predstaviteľov študentských organizácií bolo bez súdu popravených. O dva roky neskôr sa v Londýne pod záštitou exilovej československej vlády uskutočnila prvá medzinárodná študentská konferencia, na ktorej delegácie študentov zastupujúcich 26 národov vyhlásili 17. november za Medzinárodný deň študentstva.

O 50 rokov neskôr, v piatok 17. novembra 1989, sa v Prahe zišli vysokoškolskí študenti, aby si pripomenuli udalosti z roku 1939. Ich spontánny protest proti vtedajším spoločensko-politickým pomerom násilne potlačila polícia a to odštartovalo sériu udalostí známych ako Nežná revolúcia. Tá viedla k odstráneniu totalitného komunistického režimu v Československu. Preto sa tento deň oslavuje aj ako Deň boja za slobodu a demokraciu.

„Novembrové udalosti rokov 1939 i 1989 nám aj dnes pripomínajú, že sloboda a demokracia nie sú samozrejmosťou a aj dnešná doba prináša vážne hrozby. Konšpirácie, prejavy intolerancie či dokonca násilia v každodennom živote nás neustále presvedčajú, že so slobodou a demokraciou sa musí spájať aj zodpovednosť. Práve vysoké školy, ich zamestnanci i študenti majú byť zodpovednou súčasťou občianskej spoločnosti, ktorá bude aktívne podporovať výdobytky Novembra. Odkaz spomínaných historických udalostí by mal inšpirovať celú našu akademickú obec, aby sme naplnili svoje poslanie dôstojne, na vysokej kvalitatívnej a morálnej úrovni v duchu hodnôt demokracie, humanizmu a tolerancie,“ uviedol Rudolf Kropil, rektor Technickej univerzity vo Zvolene.

17. november sa na Technickej univerzite vo Zvolene každoročne spája s udeľovaním Ceny rektora najlepším študentom univerzity. Cena rektora sa udeľuje ako prejav osobitného uznania študentom za ich vynikajúce študijné výsledky počas štúdia, za prácu vo vedeckovýskumnej, umeleckej a odbornej činnosti, za príkladný občiansky postoj, za podanie výnimočného športového výkonu alebo za iný významný prínos pre univerzitu.

Rektor TUZVO Rudolf Kropil s ocenenými študentmi

Najlepším študentom univerzity odovzdal ceny rektor Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., v pondelok 20. 11. 2023 za účasti prorektora pre vzdelávanie RNDr. Andreja Jankecha, PhD., prorektorky pre rozvoj školy prof. Bc. RNDr., Danice Kačíkovej, MSc., PhD., a dekana Lesníckej fakulty prof. Ing. Mareka Fabriku, PhD. Celkovo bolo ocenených 12 študentov.

V príhovore rektor TUZVO zdôraznil význam a odkaz 17. novembra pre dnešných študentov. Oceneným zároveň zagrataloval k ich úspechom počas doterajšieho štúdia a poprial im pevné zdravie a chuť do ďalšieho štúdia. V neformálnej debате so všetkými zúčastnenými ocenení študenti vyjadrovali svoje názory na modernizáciu priestorov univerzity, zveľaďovanie exteriérov, zahraničné mobility, na kvalitu a obsah štúdia, organizáciu podujatí pre študentov, ako aj mnohé ďalšie postrehy, ktoré sú pre vedenie univerzity veľmi dôležité.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva a Dňa boja za slobodu a demokraciu v roku 2023 boli ocenení nasledujúci študenti:

z Lesníckej fakulty – Ing. Nikola Benediková, Matej Chorvát, Alžbeta Vallová,
z Drevárskej fakulty – Gréta Brajerová, Bc. Simona Molčanová, Bc. Martina Múhlbergerová,
Bc. Denis Pinka, Hana Šegedová, Bc. Martina Vrábelová,
z Fakulty ekológie a environmentalistiky – Anna Brezániová,
z Fakulty techniky – Tomáš Hanzlík
a z Univerzitného študijného programu – Bc. Veronika Slováková.
Všetkým oceneným gratulujeme.

Ján Lichý, Rektorát
Foto: Miroslav Rusnák

AGROFILM NA TUZVO

V pondelok 2. októbra 2023 sa začal už 39. ročník medzinárodného filmového festivalu AGROFILM, ktorý tradične organizuje Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum v Lužiankach. V rámci pestrého programu, ktorý prebiehal až do 7. októbra 2023, mohli diváci vidieť hodnotné dokumentárne filmy z 22 krajín sveta, pričom najviac boli zastúpení tvorcovia z krajín ako Česko, Maďarsko, Nemecko a, samozrejme, aj Slovensko.

V dokumentoch často rezonovali aktuálne témy ochrany pôdy, vody a trvalo udržateľného hospodárenia v sektore poľnohospodárstva, potravinárstva i lesného hospodárstva. Festivalové filmy mohli diváci sledovať každý deň online na www.agrofilm.sk a tiež na 14 premietacích miestach, z ktorých jedným bola aj Technická univerzita vo Zvolene. V priestoroch Atria Relax mohli záujemcovia o filmovú dokumentárnu tvorbu vidieť celkovo 25 filmov, medzi ktorými bol aj český film „Lesy budúcnosti“. Tento dokument sa snaží priblížiť divákovi profesiu lesníka a zároveň zrozumiteľne ponúknuť súčasné poznatky lesníckej vedy. Film na základe rozhodnutia medzinárodnej poroty získal Cenu rektora Technickej univerzity vo Zvolene.

Ján Lichý, Rektoriát
Foto: Ján Lichý

Prorektor pre vonkajšie vzťahy TUZVO Branislav Olah pri odovzdávaní ceny

TUZVO NAVŠTÍVIL GENERÁLNY RIADITEĽ ŽELEZIARNÍ PODBREZOVÁ

Zľava rektor TUZVO Rudolf Kropil, Vladimír Soták a Marian Kurčík

V piatok 6. októbra 2023 rektor Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., privítal na pôde Technickej univerzity vo Zvolene generálneho riaditeľa Železiarní Podbrezová, a. s., Ing. Vladimíra Sotáka, ktorý je zároveň predsedom Klubu 500, teda vrcholovým predstaviteľom združenia najväčších podnikov na Slovensku. Návštevu TUZVO uskutočnil spoločne s Ing. Marianom Kurčíkom, taktiež členom vedenia akciovej spoločnosti Železiarne Podbrezová.

Železiarne Podbrezová, a. s., si vďaka zavedenej špičkovej úrovni technologických zariadení, ako aj kvalifikovanej pracovnej sile a filozofii riadenia udržiavajú postavenie jedného z lídrov v rámci európskych a svetových producentov oceľových rúr.

Železiarne majú záujem o výchovu a odbornú prípravu budúcich zamestnancov spoločnosti. História vlastnej prípravy odborných pracovníkov siaha do roku 1869. Ako uviedol Ing. Vladimír Soták: „Absolventi z našich škôl, teda zo Súkromnej strednej odbornej školy hutníckej ŽP a Súkromného gymnázia ŽP so sídlom v Lopeji, ktorých

sme zriaďovateľom, majú na výber minimálne dve možnosti. Prácu v železiarňach alebo pokračovanie v štúdiu na vysokej škole. Som rád, že v našom regióne stredného Slovenska, vo Zvolene, sídli významná technická univerzita, na ktorej môžu naši absolventi pokračovať vo svojom štúdiu.“

Spolupráca medzi univerzitou a zriaďovateľom stredných škôl, ako aj veľmi významným zamestnávateľom a stabilným partnerom, môže priniesť len pozitíva. Ako uviedol rektor prof. R. Kropil: „Je dôležité počuť, že študenti zo SOŠ hutníckej v Podbrezovej a Gymnázia so sídlom Lopeji majú záujem ďalej sa vzdelávať aj na našej univerzite. Udržiavanie dobrých vzťahov so strednými školami v regióne je kľúčové pre nás, ale aj pre stredné školy, ktoré môžu ponúknuť svojim študentom ďalšie vzdelávacie možnosti a príležitosti. Vážim si, že náš hosť ocenil dôležitosť Technickej univerzity vo Zvolene pre rozvoj stredného Slovenska, ako aj našu prítomnosť vo významnom združení, akým Klub 500 je, čo taktiež je jasným signálom kvality a významu TUZVO.“

Ľubica Benková, Rektoriát
Foto: Miroslav Rusnák

TÝŽDEŇ VEDY A TECHNIKY NA SLOVENSKU 2023 – DEŇ KARIÉRY NA FAKULTE TECHNIKY

Vo štvrtok 9. 11. 2023 sa na Fakulte techniky Technickej univerzity vo Zvolene od 9.00 hod. uskutočnil už tradičný Deň kariéry. Toto podujatie bolo organizované v rámci Týždňa vedy a techniky na Slovensku, ktorého jubilejný dvadsiaty ročník sa konal práve v období od 6. do 12. novembra 2023.

Týždeň vedy a techniky na Slovensku každoročne organizuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v spolupráci s Centrom vedecko-technických informácií SR a Národným centrom pre popularizáciu vedy a techniky. Jeho cieľom je zlepšiť vnímanie vedy a techniky v našej spoločnosti, popularizovať a prezentovať ich, vzbudiť záujem mladých ľudí o štúdium vedeckých a technických disciplín. Taktiež je cieľom informovať verejnosť o poznatkoch vedy a techniky a o nutnosti podporovať ich, čo predstavuje základ hospodárskeho a spoločenského pokroku a tiež pomáha riešiť globálne problémy a výzvy v spoločnosti.

Cieľ Týždňa vedy a techniky naplňajú práve aj prezentácie inovačných produktov a procesov jednotlivých firiem, ktoré sa predstavili na Fakulte techniky v rámci tohtoročného Dňa kariéry. Zúčastnili sa na ňom Slavia Production Systems, a. s., Continental ASS, s. r. o., Nemak Slovakia, s. r. o., SL SLOVAKIA, a. s., Wittur, s. r. o., EIBEN, s. r. o., Vývoj Martin, a. s., PPS Group, a. s., Dekona, s. r. o., či Železiarne Podbrezová, a. s.

Viacere z vystavujúcich podnikov sú pre Technickú univerzitu vo Zvolene kľúčovými partnermi vo vzájomnej spolupráci v oblasti strojárstva, pričom dôraz sa kladie na systém a obsah vzdelávania študentov Fakulty techniky tak, aby boli úspešní priamo na trhu práce.

Akcia bola organizovaná v spolupráci s Drevárskym kongresom, členom Zväzu slovenských vedecko-technických spoločností.

Ján Lichý, Rektorát
Foto: Miroslav Rusnák

NADVÄZUJEME SPOLUPRÁCU SO SPOLOČNOSŤOU VÝVOJ MARTIN

Rektor Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., spolu s dekanom Fakulty techniky doc. Ing. Pavlom Beňom, PhD., sa na pôde univerzity stretli s výkonným riaditeľom spoločnosti VÝVOJ Martin, a. s., Ing. Pavlom Jurečkom.

VÝVOJ Martin, a. s., je progresívna spoločnosť s bohatou tradíciou výskumu a vývoja v oblasti strojárstva a hlavne obranného priemyslu. Koncentruje široké spektrum aktivít tohto priemyselného segmentu – zameriava sa na výrobu a servis vojenských kontajnerov, špecializovaných kontajnerov pre civilných zákazníkov, mobilných a modulárnych veží riadenia letovej prevádzky, rádionavigačných systémov a leteckých prevádzkových služieb. Spoločnosť je členom skupiny MSM GROUP pôsobiacej v oblasti obranného a civilného priemyslu a jej prioritou je vždy dodávať zákazníkom špičkové produkty na najvyššej možnej úrovni.

Predmetom spoločného stretnutia boli možnosti ďalšej vzájomnej spolupráce v oblasti strojárstva s dôrazom na systém a obsah vzdelávania študentov Fakulty techniky tak, aby boli uplatniteľní priamo v spolupracujúcej spoločnosti. Študenti budú mať napríklad možnosť realizovať činnosti súvisiace so spracovaním svojich záverečných prác v tejto spoločnosti, či priamo v nej absolvovať aj rôzne druhy praxí. To sa následne odrazí v progresívnych možnostiach uplatnenia sa na trhu práce. Partneri zdôraznili aj potrebu transferu technológií v danej oblasti, ktorý je založený na výsledkoch vedeckovýskumnej činnosti Fakulty techniky.

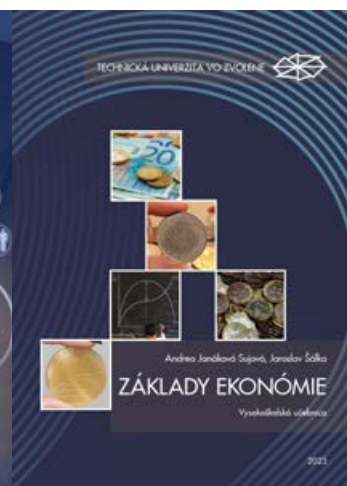
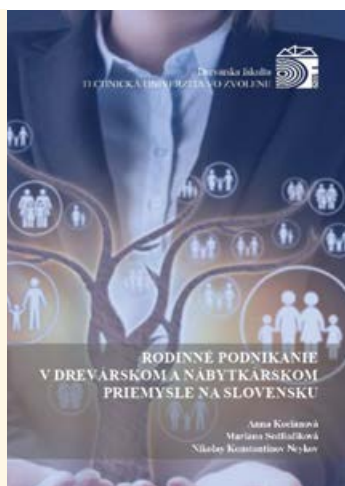
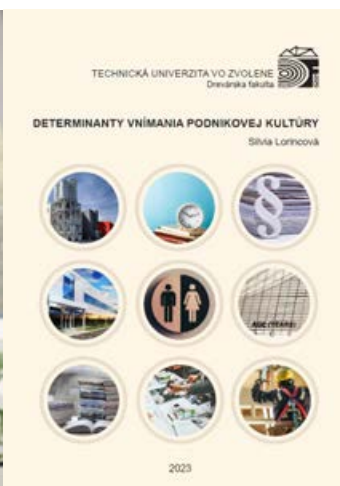
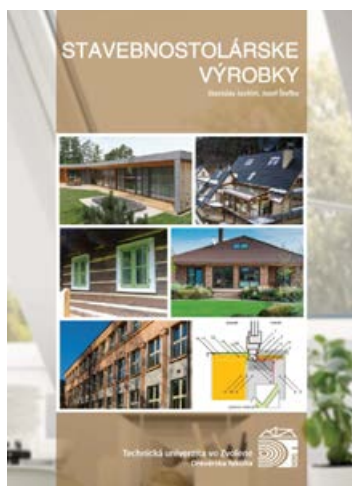

Zľava dekan Fakulty techniky Pavol Beňo, zástupcovia spoločnosti Vývoj Martin a rektor TUZVO Rudolf Kropil

Na záver stretnutia rektor Rudolf Kropil uviedol: „Zhodli sme sa na tom, že spoločnosť VÝVOJ Martin, a. s., je pre Technickú univerzitu vo Zvolene jedným z kľúčových partnerov. Verím, že naša vzájomná spolupráca bude prospešná nielen pre naše organizácie, ale predovšetkým pre našich študentov v tejto oblasti. Spoliehame sa, že práve oni budú budúcimi nositeľmi nových myšlienok a ich priamymi realizátormi v praxi.“

Ján Lichý, Rektorát
Foto: Ľubica Benková

NOVINKY VYDAVATEĽSTVA TUZVO

VEDECKO-ODBORNÁ SPOLUPRÁCA FEE TUZVO A SPRÁVCU ZÁLOHOVÉHO SYSTÉMU

V novembri 2023 uzatvorila Technická univerzita vo Zvolene a nezisková organizácia Správca zálohového systému rámcovú zmluvu o spolupráci, ktorej predmetom je vzájomná výpomoc v rámci prepojenia výskumu a štúdia s praxou v otázkach riešenia environmentálnych problémov. Zo strany TUZVO sú za plnenie zmluvy zodpovední naši kolegovia z Fakulty ekológie a environmentalistiky (FEE) Dagmar Samešová a Dušan Daniš.

Správca zálohového systému je nezisková organizácia, ktorá poskytuje služby na základe poverenia vydaného Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky. Organizácia bola zriadená s cieľom vybudovať a následne prevádzkovať zálohový systém pre jednorazové nápojové obaly (PET fľaše a plechovky) v rámci Slovenskej republiky. Správca založili štyri neziskové organizácie poverené Ministerstvom životného prostredia SR (Asociácia výrobcov nealkoholických nápojov a minerálnych vôd na Slovensku, Slovenské združenie výrobcov piva a sladu, Slovenská aliancia moderného obchodu a Zväz obchodu SR), ktoré zastupujú výrobcov nealkoholických nápojov a minerálnych vôd, výrobcov piva a zástupcov veľkoobchodu a maloobchodu. Ich členovia spoločne uvádzajú na trh takmer 80 % všetkých zálohovaných obalov a zastupujú viac ako 3 000 obchodných prevádzok.

V rámci vedecko-odbornej spolupráce a v súlade s rámcovou zmluvou sa Správca zálohového systému v súčinnosti s FEE zaväzuje zabezpečiť prednášky z oblasti nakladania s jednorazovými nápojovými obalmi a odpadom, ako aj odborných konzultantov pri spracovaní bakalárskych, diplomových a dizertačných prác v tejto oblasti a tiež spolupracovať na výskumných úlohách s odborníkmi FEE podľa vopred dohodnutých podmienok. Neoddeliteľnou súčasťou spolupráce je aj vzájomná spoločná propagácia zálohového systému i propagácia FEE. Rozsah prác, personálne kapacity a finančné podmienky jednotlivých aktivít pri riešení konkrétnych výskumných a realizačných úloh budú predmetom samostatných zmlúv.

Prvou aktivitou, ktorá sa na základe tejto zmluvnej spolupráce realizovala na pôde FEE TUZVO v stredu 8. novembra 2023, bola prednáška generálneho riaditeľa Správca zálohového systému Mariána Áča na tému cirkulárnej ekonomiky a nakladania s jednorazovými nápojovými obalmi. Prednáška bola určená pre študentov inžinierskeho stupňa FEE v študijnom programe forenzná a kriminalistická environmentalistika.

Rektor TUZVO Rudolf Kropil s generálnym riaditeľom Správca zálohového systému

„Iniciatívy v oblasti vzdelávania sú pre Správca zálohového systému kľúčové v boji proti voľne pohodenému odpadu a vo vytváraní čistejšieho životného prostredia. Pevne veríme, že odborné prednášky na tému cirkulárnej ekonomiky a nakladania s jednorazovými nápojovými obalmi budú pre študentov inšpirujúce a motivujúce k pozitívnemu prístupu k životnému prostrediu. Aj vďaka takýmto aktivitám sa študenti môžu dozvedieť o dôležitých otázkach týkajúcich sa životného prostredia a zároveň prispievať k udržateľnej budúcnosti Slovenska. Verím, že je to len prvý krok k spolupráci, ktorá bude pokračovať a naďalej bude prinášať pozitívne výsledky pre budovanie environmentálne uvedomelej spoločnosti,“ uviedol Marián Áč, riaditeľ Správca zálohového systému.

„Zálohový systém pomáha v boji proti odpadu, a tým prispieva k čistejšiemu Slovensku. FEE TUZVO pripravuje odborníkov v oblasti vied o životnom prostredí, a tým prispieva k vzdelanejšiemu Slovensku. Spolu veríme, že výsledkami našej vzájomnej spolupráce tak prispějeme k lepšiemu Slovensku,“ zdôraznil význam nového partnerstva rektor TUZVO Rudolf Kropil.

Ján Lichý, Rektorát
Foto: Ľubica Benková

Cena prof. Jindřicha Halabalu 2023

V dňoch od 26. októbra do 2. decembra 2023 sa v priestoroch Lesníckeho a drevárskeho múzea vo Zvolene konala výstava ocenených prác 19. ročníka medzinárodnej súťaže študentov dizajnu nábytku a interiéru Cena prof. Jindřicha Halabalu 2023, ktorú organizovala Katedra dizajnu nábytku a interiéru Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene.

Jindřich Halabala bol výraznou osobnosťou nábytkárskej tvorby bývalého Československa 20. storočia. Od medzivojnového obdobia až do svojej smrti v roku 1978 sa významne podieľal na zvyšovaní úrovne bývania a tvorbe nového, moderného životného štýlu. Svojím pedagogickým pôsobením na vtedajšej Vysokej škole lesníckej a drevárskej vo Zvolene, dnešnej Technickej univerzite vo Zvolene, nepriamo ovplyvnil vznik súčasnej Katedry dizajnu nábytku a interiéru.

Prvý ročník tejto študentskej súťaže sa konal v októbri 2004 pri príležitosti 100. výročia narodenia Jindřicha Halabalu ako pocta jeho celoživotnému dielu. Odvtedy sa súťaž koná periodicky v ročných intervaloch a jej odbornými garantmi a striedavo aj organizátormi sú na Slovensku Technická univerzita vo Zvolene (nepárne ročníky súťaže) a v Čechách Mendelova univerzita v Brne (párne ročníky). V počiatkoch sa súťaž formovala ako československá, v 11. ročníku v roku 2015 sa otvorila aj pre účastníkov z ostatných krajín Európskej únie.

Posudzované sú vždy školské projekty, ktoré vznikli v priebehu uplynulého akademického roka, a Cena prof. Jindřicha Halabalu je udelená študentovi, resp. kolektívu študentov, za najlepší projekt v oblasti nábytkového a interiérového dizajnu, ktorý vznikol v rámci štúdia (ateliérovej tvorby). Hlavnou myšlienkou podujatia je tak podporiť vzostup kvality študentských prác a vytvoriť priestor na konfrontáciu tvorivých názorov a komunikáciu akademického prostredia s odbornou praxou.

Súťaž o Cenu prof. Jindřicha Halabalu 2023 prebehla v súlade s jej štatútom pod záštitou dekana Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene prof. Ing. Jána Sedláčika, PhD. Odborným garantom podujatia bola Katedra dizajnu nábytku a interiéru. V aktuálnom ročníku sa súťaže zúčastnilo 46 študentov so svojimi prácami. Boli zastúpené práce zo šiestich univerzít a vysokých škôl, ktoré sa zaoberajú dizajnom. Predsedom odbornej poroty bol doc. Mgr. Miroslav Debnár z Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave, jej ďalšími členmi boli PhDr. Dagmar Koudelková (Masarykova

René Baďura z Drevárskej fakulty pri rozhovore s redaktorkou RTVS

univerzita v Brne), prof. Ing. Veronika Kotradyová, PhD., (Slovenská technická univerzita v Bratislave), doc. Ing. Milan Gaff, Ph.D., (Mendelova univerzita v Brne), Mgr. Vít Jakubíček, Ph.D., (Univerzita Tomáša Baťu v Zlíne) a Ing. arch. Martin Somora, ArtD. (Technická univerzita vo Zvolene). Výsledky súťaže o Cenu prof. Jindřicha Halabalu 2023 boli slávnostne vyhlásené počas vernisáže výstavy vo štvrtok 26. 10. 2023 v Lesníckom a drevárskom múzeu vo Zvolene.

Výsledky súťaže o Cenu prof. Jindřicha Halabalu 2023:

1.kategória – DIZAJN NÁBYTKU – semestrálne práce

Cena prof. Jindřicha Halabalu:

Názov: Minimo a minima

Autor: Barbora Siráňová

Odborné vedenie: doc. Mgr. Miroslav Debnár

Škola: Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave

Porota ocenila: možnosť využitia digitálnych technológií ako CNC frézovanie a 3D tlač pri výrobe funkčných a jednoduchých komponentov

Čestné uznanie:

Názov: Taburetky Grow

Autor: Iveta Holubčíková

Odborné vedenie: doc. Ing. Zuzana Tončíková, ArtD.

Škola: Technická univerzita vo Zvolene

Porota ocenila: neopozerané výtvarné prevedenie pre detského užívateľa

2.kategória – DIZAJN NÁBYTKU – záverečné práce 1. a 2. stupňa

Cena prof. Jindřicha Halabalu:

Názov: Sedacia súprava Anilla

Autor: Jakub Krmela

Odborné vedenie: doc. MgA. Martin Surman, ArtD.

Škola: Univerzita Tomáša Baťu v Zlíne

Vyjadrenie poroty: „Sedacia súprava využíva prednosti interiérového a exteriérového nábytku v jednom celku s vyzdvihnutím spolupráce s firmou.“

Čestné uznanie:

Názov: Skladacie kreslo

Autor: Monika Juríková

Odborné vedenie: Mgr. A. Ivan Pecháček

Škola: Univerzita Tomáša Baťu v Zlíne

Porota ocenila: jednoduché a netypické skladanie vzdušnej konštrukcie s možnosťou ľahkého zloženia do malého objemu

3.kategória – DIZAJN INTERIÉRU – semestrálne práce

Cena prof. Jindřicha Halabalu:

Názov: 3D print yurt house

Autor: Tímea Kepová

Odborné vedenie: doc. Mgr. Miroslav Debnár

Škola: Vysoká škola výtvarných umení, Bratislava

Porota ocenila: komplexné riešenie s využitím technológie budúcnosti a prvkami alternatívnych zdrojov energie a netradičný spôsob vytvárania celku zvnútra von

Čestné uznanie:

Názov: Cylinder

Autorka: Nikola Stančeková

Odborné vedenie: Mgr. art. Lucia Kružlicová, ArtD.

Škola: Technická univerzita vo Zvolene

Porota ocenila: nápaditú upcycláciu nevyužitej vodárenskej veže s priznaním pôvodných štruktúr

4.kategória – DIZAJN INTERIÉRU – záverečné práce 1. a 2. stupňa

Cena prof. Jindřicha Halabalu:

Názov: Komunitné centrum COMU

Autor: Nikola Stančeková

Odborné vedenie: Mgr. art. Lucia Kružlicová, ArtD.

Škola: Technická univerzita vo Zvolene

Vyjadrenie poroty: „Koncept komunitného centra vytvára komunitný priestor s podporou väzby komunity a s odkazom na kultúru amerických Shakerov.“

Čestné uznanie:

Názov: Múzeum vodnej dopravy Bratislava

Autor: Ľubomíra Mudrová

Odborné vedenie: Ing. Dušan Kočlík, ArtD.

Škola: Slovenská technická univerzita v Bratislave

Porota ocenila: komplexný návrh revitalizácie budovy chátrajúcej národnej kultúrnej pamiatky na súčasné kultúrno-spoločenské využitie

5.kategória – DIZAJN NÁBYTKU A INTERIÉRU – doktorandi

Cena prof. Jindřicha Halabalu:

Názov: Sedacia súprava graffiti RSD

Autor: Richard Sekerák

Odborné vedenie: doc. Mgr. art. Marián Ihring, ArtD.

Škola: Technická univerzita vo Zvolene

Porota ocenila: experimentálne tvarové riešenie ktorému grafika dodáva jedinečnosť a kompatibilitu prvkov s vynikajúcim dotiahnutím detailov

Čestné uznanie:

Názov: Stôl Sabi

Autor: Sabina Stržínková

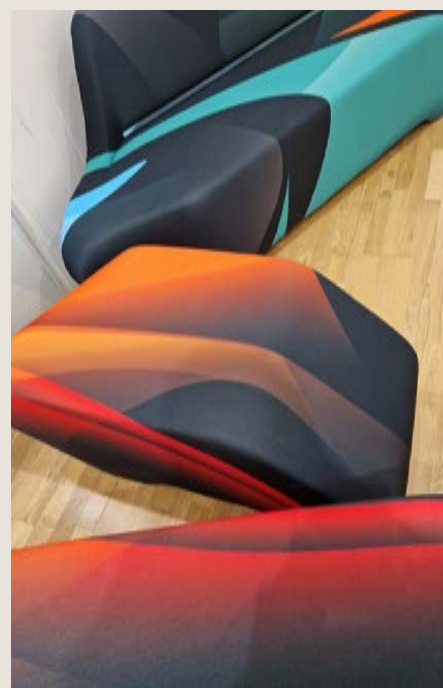
Odborné vedenie: doc. MgA. Martin Surman, ArtD.

Škola: Univerzita Tomáša Baťu v Zlíne

Porota ocenila: kultivované tvarové riešenie a spoluprácu s významným regionálnym výrobcom

Partnermi podujatia boli Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene, Mesto Zvolen, Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, spoločnosť Do-Mo GLASS, spoločnosť Misestyle, Zväz spracovateľov dreva SR, Drevárska fakulta TUZVO, Fond na podporu umenia, s ktorého finančnou podporou bolo podujatie realizované.

Ľuboš Gajdoš, DF
Ján Lichý, Rektorát
Foto: autori

Vystavené ocenené práce študentov

Rektor TUZVO privítal hostí z Ugandy

V pondelok 16. 10. 2023 privítal rektor Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., na pôde našej univerzity hostí z Ugandy. Pracovníci TUZVO pod vedením doc. Ing. Martina Pavlíka, PhD., s nimi už od roku 2022 spolupracujú na implementácii mobilného projektu Erasmus+ pre vzdelávanie a odbornú prípravu.

Našími hosťami boli zástupcovia Kabale University – Assoc. Prof. Wilson Bemwerinde a Assoc. Prof. Adonia Bintoora, ktorí predstavili odborné zameranie svojej Kabale University s dôrazom na potrebu tvorby nových študijných programov zameraných na manažment, ekonomiku a aplikovanú zoológiu, ako aj zástupcovia Mushroom Training and Resource Centre Dr. James Akanyijuka a Dr. Allen Kiiza, ktorí prezentovali aktivity centra smerujúce v prospech miestnych chudobných ľudí v južnej Ugande.

Rektor R. Kropil vyzdvihol možnosti aktívneho zapojenia sa nielen zamestnancov, ale aj doktorandov TUZVO do tejto spolupráce. Ocenil vývoj spolupráce TUZVO s obidvomi inštitúciami a prisľúbil podporu ďalším aktivitám, ktoré budú smerovať k rozvoju spolupráce v oblasti vedy, výskumu a tvorby nových študijných programov na Kabale University v Ugande.

Ján Lichý, Rektorát
Foto: Ľubica Benková

Zľava Martin Pavlík z Lesníckej fakulty s hosťami z Ugandy u rektora TUZVO Rudolfa Kropila

Aj tento rok sme obhájili titul zodpovedného verejného obstarávateľa

Portál TRANSPAREX udelil Technickej univerzite vo Zvolenie ocenenie Zodpovedný obstarávateľ 2022 za výsledky v oblasti verejného obstarávania v uplynulom roku. V rebríčku hodnotenia sme sa ocitli na popredných priečkach spomedzi 4400 verejných obstarávateľov a získali sme nadpriemerné hodnotenie A+.

Za toto ocenenie ďakujeme našim zamestnancom, ktorí sú za proces verejného obstarávania zodpovední. Kvalitná príprava zákaziek a ich rýchla realizácia nám pomáha šetriť verejné financie a zvyšuje dôveryhodné postavenie Technickej univerzity vo Zvolene v očiach širokej verejnosti.

Pozn.: Ocenenie Zodpovedný obstarávateľ 2022 udelila spoločnosť ProWise, a. s., ktorá portál TRANSPAREX prevádzkuje.

Ján Lichý, Rektorát
Foto: Transparex

Flashback aktivít Lesníckej fakulty

Pustý hrad TOUR 2023

Dňa 2. 10. 2023 sa konalo už tradičné privítanie študentov prvého ročníka bakalárskeho stupňa štúdia na Lesníckej fakulte TUZVO. V tomto akademickom roku 2023/2024 študuje v prvom ročníku bakalárskeho stupňa štúdia spolu 185 študentov, z toho 122 v dennom a 63 v externom štúdiu. Vedenie Lesníckej fakulty (dekan LF prof. Fabrika, prodekani doc. Karoš a doc. Halaj) sa prihovorilo študentom, povzbudilo ich do štúdia a predostrelo im možnosti osobnostného rastu. Následne vedúci krúžkov pri LF prezentovali svoje aktivity. Program pokračoval popoludní od 13.00, kedy už tradične nasledoval výstup na Pustý hrad spojený s interaktívnymi aktivitami študentov a neskôr opekačkou. Chceme sa poďakovať všetkým zúčastneným študentom jednotlivých krúžkov pri LF za pomoc pri zorganizovaní tejto krásnej akcie.

Lesu zdar, milí priatelia!

Účastníci LF výstupu na Pustý hrad

Prezentácia výskumu fakulty a networking na medzinárodnej platforme

Kolegovia z Katedry prírodného prostredia sa ujali začiatkom zimného semestra 2023/2024 série odborných prednášok spojených s exkurziami na prestížnych zahraničných univerzitách. Boli to odborné prednášky o dosiahnutých výsledkoch výskumu prof. Eriky Gömöryovej a prof. Viliama Pichlera na témy zmeny vlastností pôdy po lesných požiaroch a o vzťahu medzi lesnou vegetačnou stupňovitosťou a rezilienciou lesných ekosystémov na Kalábrijskej univerzite v Taliansku.

Počas návštevy na Kalábrijskej univerzite naši kolegovia absolvovali aj exkurzie na výskumné plochy manažmentu lesov s protipovodňovou funkciou zasiahnuté požiarom v pohorí Aspromonte nad pobrežím Iónskeho mora.

Ďalej to boli odborné prednášky prof. Viliama Pichlera a doc. Kataríny Střelcovej pre študentov, doktorandov a kolegov na prestížnej Agricultural University in Bangalore, Department of Forestry & Environmental Sciences, v Indii. Zároveň prezentovali aj možnosti doktorandského štúdia na našej fakulte. Exkurzie sa týkali stanice Forestry Department štátu Karnataka, pohorie Western Ghats ako zdrojovej oblasti pitnej vody pre Bangalore. Rovnako tak aj sledovania rozdielov v ekologickej stabilite lesov Dekanskej plošiny a Západných Ghátov podľa nadmorskej výšky, druhovej rozmanitosti a intenzity obhospodarovania.

V rámci palety ekosystémových služieb lesa to bola aj ukážka rozvoja infraštruktúry pre rekreáciu a turizmus v lesnom prostredí v indickom regióne Kodagu.

Veríme, že nadobudnuté skúsenosti a nové vedecké partnerstvá prenesú naši kolegovia opäť na fakultnú pôdu ako to bolo neraz predtým.

Prezentácia fakultného výskumu v zahraničí, nadväzovanie a utvrdzovanie kontaktov, ako aj získavanie nových poznatkov našich kolegov nás veľmi teší a posúva vpred.

pokračovanie článku na nasledujúcej strane

Slovenské médiá a lesníci zisťujú viac o pokroku HoliSoils

Vedci, výskumníci, lesníci, ale i ochranári sa stretli priamo v Dobročskom pralesi, aby diskutovali o dosahu klimatickej zmeny na naše lesy.

Cieľom tohto seminára bola výmena poznatkov medzi výskumom a skúsenosťami z praxe. Stakeholderi z lesníckeho sektora na Slovensku sa mohli dozvedieť viac o predbežných výsledkoch projektu HoliSoils, ako aj o národnom projekte PROBIOFOR (Trade-offs medzi produkciou biomasy a biodiverzitou v bukových a smrekových lesoch v meniacich sa podmienkach prostredia) na workshope a návšteve v teréne organizovaných Lesníckou fakultou Technickej univerzity vo Zvolene. Toto podujatie, na ktorom sa zišlo viac ako 40 účastníkov zo štátneho a súkromného sektora lesného hospodárstva, sa konalo 12. októbra 2023 a zúčastnili sa ho okrem iných aj zástupcovia Správy CHKO Poľana, Štátnej ochrany prírody Slovenska, ProSilva Slovakia, Národného lesníckeho centra, Technickej univerzity vo Zvolene a novinári slovenských verejnoprávnych médií.

Workshop začal štyrmi úvodnými prednáškami vysvetľujúcimi účastníkom klimatické zmeny a ich vplyvy na lesné ekosystémy, adaptačný potenciál drevín a uhlíkovú bilanciu lesných ekosystémov. Program pokračoval exkurziou do pralesa Dobroč (národná prírodná rezervácia od roku 1913) vrátane návštevy testovacej oblasti zriadenej pre projekt HoliSoils.

Workshopu sa zúčastnili novinári z hlavných verejnoprávnych slovenských rozhlasových a televíznych staníc. Reportáž bola odvysielaná v relácii RTVS Regina dňa 17. 10. 2023.

Michal Bošela a Stanislav Kucbel pri ukážkach v teréne

Účastníci seminára

Memorandá o spolupráci LF

Tento rok na podnet externého prostredia pristúpila Lesnícka fakulta TUZVO k podpísaniu memoranda o spolupráci s tromi lesníckymi inštitúciami na Slovensku. Prvé dve boli Stredná odborná škola lesnícka v Banskej Štiavnici a Národný park Veľká Fatra.

Dňa 29. júna 2023 Lesnícka fakulta v zastúpení jej dekana prof. Fabríku podpísala dve memorandá o spolupráci, a to so Strednou odbornou školou lesníckou v Banskej Štiavnici v zastúpení pána riaditeľa Ing. Ďuroviča a Národným parkom Veľká Fatra v zastúpení jeho riaditeľa Ing. Apfela, na pôde Lesníckej fakulty TUZVO. V spoločnej

diskusii sa prítomní zástupcovia všetkých zainteresovaných strán zhodli na aktívnom naplnení týchto dokumentov a zároveň konkretizovali najbližšie spoločné úlohy. Stretnutia sa zúčastnili prodekan Lesníckej fakulty, ako aj pedagógovia Strednej odbornej školy lesníckej Dr. Slugeň, Dr. Meluš a Ing. Gálik.

Dňa 10. 11. 2023 bolo podpísané v poradí tretie Memorandum o spolupráci medzi Lesníckou fakultou a Národným parkom Slovenský raj v rámci konferencie k výsledkom projektu „Realizácia vybraných aktivít vyplývajúcich z programov starostlivosti o NP Slovenský raj a CHVÚ Slovenský raj“, konanej v Spišskej Novej

Vsi. Memorandum podpísali predstavitelia inštitúcií: dekan LF prof. Marek Fabrika a riaditeľ NP Slovenský raj Ing. Tomáš Dražil, PhD. Spolupráca je plánovaná na získanie dát z NP SR, realizáciu výskumných úloh a projektov pre diplomantov, doktorandov a výskumných pracovníkov LF. Medzi inými prezentovali napr. doc. Tomáš Vrška, riaditeľ ŠLP Masarykův les Křtiny, alebo Ing. Daniel Lemke, predseda Pro Silva Polonia.

Tešíme sa na spoločné aktivity s jednotlivými inštitúciami, do ktorých zapojíme ako študentov tak aj pedagógov a výskumníkov fakulty.

Imatrikulácia študentov LF

Dňa 14. 11. 2023 sa konala imatrikulácia študentov prvého ročníka bakalárskeho stupňa štúdia. Medzi pozvanými hosťami boli: zástupca primátora mesta Zvolen Ľubomír Zdút-Šťastný, generálny riaditeľ NLC Peter Balogh, riaditeľ VŠLP Ľubomír Ivan, generálny riaditeľ LESY SR, š. p., Ján Marhefka, Peter Krpelan z Vojenských lesov a majetkov SR, š. p., a Peter Gogola riaditeľ vydavateľstva LESMEDIUM SK.

Zakademického prostredia TUZVO sa tejto významnej udalosti zúčastnili: prorektor pre vedu a výskum prof. Jaroslav Šálka, riaditeľ Vysokoškolského lesníckeho podniku Ing. Ľubomír Ivan, dekan LF prof. Marek Fabrika, prodekan LF pre vedu a výskum prof. Jaroslav Ďurkovič a prodekan LF pre vonkajšie vzťahy doc. Daniel Halaj. Čestnou imatrikulovanou študentkou bola tentokrát Karmen Pál-Baláž, náš špeciálny hudobný hosť, ktorá prijala naše pozvanie a prijala z rúk dekana LF Mareka Fabrika čestný imatrikulačný list na znak ocenenia prínosu jej umeleckej tvorby pre šírenie posolstva humanizmu a všeludských hodnôt medzi mladými ľuďmi piesňou „Pripútaná“.

Program imatrikulácie pokračoval poobede už tradične vešaním buly na internáte Ľ. Štúra a pochôdzkou mestom Zvolen.

Zároveň ďakujeme spoločnosti IBO, s. r. o., za sponzorský dar poľovníckeho klobúka značky Tetrao pre nášho hudobného

Čestná študentka Karmen Pál-Baláž s dekanom LF Marekom Fabrikom

hosta. Za krásne fotky ďakujeme Marekovi Suchému (www.fotosuchy.sk), ktorý už niekoľkokrát významne prispel k tomuto sviatku študentov svojimi krásnymi fotografiami.

Naším študentom prvého ročníka želáme do štúdia veľa entuziazmu, pevného zdravia, krásneho a bohatého študentského života.

pokračovanie článku na nasledujúcej strane

Deň sv. Huberta 2023

Dňa 20. novembra 2023 sa konal Deň sv. Huberta so sv. omšou v kaplnke sv. Štefana Uhorského na Zvolenskom zámku.

Tento rok začal program prvýkrát Hubertovským divadlom v Aule TUZVO. Hrou s názvom „Arcivojvodu slovenské incidenty a experiencie“ pod scenáristickou taktovkou Ing. Matúša Urbančíka začali Hubertovské slávnosti. Vstupné na divadelné predstavenie bolo dobrovoľné a vyzbieraná časť poputoval na dobročinné účely občianskeho združenia Svetielka nádeje pre Kliniku pediatrickej onkológie a hematológie v Roosveltovej nemocnici v Banskej Bystrici.

Ďalej už tradične program pokračoval pri Aule Technickej univerzity vo Zvolene vzdaním holdu ulovenej zveri, prírode a človeku, ako aj pokrstením mladého poľovníka za lovca jelenej zveri. Nasledoval slávnostný pochod k zámku do kaplnky sv. Štefana Uhorského na Svätohubertskú omšu. Po slávnostnej omši pokračoval program hodnotením družstiev vo varení poľovníckeho guláša. Tento rok vyhralo družstvo poľovníckeho krúžku pri Lesníckej fakulte. Srdečne blahoželáme a rovnako tak ďakujeme za výborný poľovnícky guláš aj všetkým ostatným tímom.

Lesu a lovu zdar!

Daniel Halaj, LF
Foto: archív LF TUZVO

TUZVO má ďalších absolventov

Detskej hasičskej univerzity

Odobraním absolventských diplomov s titulom „inžinierik“ sa 30. 11. 2023 skončil piaty ročník výchovnovzdelávacieho podujatia pre žiakov prvých ročníkov zvolenských základných škôl – Detská hasičská univerzita. Patronát nad podujatím prevzal rektor Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Rudolf Kropil, PhD.

Prváci z I., III., V. a IX. ZŠ sa počas troch stretnutí zoznámili, pre nich prístupnou formou, so základmi teórie horenia, predchádzania vzniku požiarov, ako privolať pomoc a zachovať sa pri spozorovaní požiaru. Prakticky si vyskúšali ošetrovanie najbežnejších poraní v domácnosti. V spolupráci s OR HaZZ Zvolen boli pripravené ukážky použitia hasičskej techniky.

Organizačná garantka podujatia, Ing. Iveta Mitterová, PhD., s pracovníkmi a doktorandmi Katedry protipožiarnej ochrany (doc. Ing. Martin Zachar, PhD., Ing. Veronika Veľková, PhD., Ing. Ľudmila Tereňová, PhD., Ing. Elena Kmeťová, PhD., Zuzana Volková, Ing. Alena Párničanová, Ing. Lívia Gaalová, Ing. Matúš Kubovský) pripravila pre malých študentov na každú tému zaujímavé aktivity, pracovné listy a praktické úlohy.

Promócie inžinierikov sa konali za účasti ich rodičov, zástupcov vedenia jednotlivých základných škôl a riaditeľov KR HaZZ v Banskej Bystrici a OR HaZZ Zvolen.

V slávnostnom príhovore uviedla prof. Bc. RNDr. Danica Kačíková, MSc., PhD.: „Milé študentky, milí študenti Detskej hasičskej univerzity, na TUZVO môže študovať a štúdium úspešne ukončiť len ten, kto je šikovný, chytrý, aktívny, vytrvalý, nebojácny a disciplinovaný. A vy všetci takí ste. Na prednáškach ste dávali dobrý pozor, aktívne ste riešili pripravené úlohy a popri štúdiu ste zažili veľa zábavy. Všetko, čo ste sa naučili, budete môcť využiť na svoju ochranu a záchranu, ale aj na pomoc svojim blízkym a kamarátom.“

Riaditeľ KR HaZZ plk. Ing. Dušan Hancko zdôraznil, že podujatie takéhoto rozsahu, ktoré sa uskutočnilo už piatykrát, je na Slovensku ojedinelé. Preventívno-výchovná činnosť je organickou súčasťou práce HaZZ. Podchytenie najmladšej vekovej kategórie pomáha vytvárať správne návyky, ktoré deti prenesú do rodín, kde dospelí zväčša nemajú čas a chuť vzdelávať sa v oblasti protipožiarnej bezpečnosti. Pripomenul, že v máji tohto roku bolo členom kolektívu KPO, ktorí sa každoročne podieľajú na jeho príprave a uskutočnení, udelilo KR HaZZ v Banskej Bystrici a KO DPO SR „Ocenenie za významný prínos k vzdelávaniu mládeže v oblasti bezpečnosti a ochrany pred požiarom“.

Na záver našich 60 nových absolventov okrem diplomov dostalo ako darček hrnček s logom DHU 2023 a jedinečné kľúčienky s dráčikom v hasičskej prilbe, ktoré navrhol a progresívnymi technológiami vyrobil pracovník KPO Ing. Dominik Špilák.

Skončil piaty ročník Detskej hasičskej univerzity a my začíname pracovať na inováciách pripravovaného šiesteho ročníka.

Danica Kačíková, DF

Foto: archív DF

Praktické ukážky hasičskej techniky

Naši budúci študenti ?

Týždeň teórie a praxe 2023 na Drevárskej fakulte

V dňoch 27. a 28. novembra 2023 sa na Drevárskej fakulte TU vo Zvolene konal 5. ročník odborného podujatia „Týždeň teórie a praxe“, ktorého organizátorom bol Drevársky kongres, členská organizácia ZSVTS (Zväz slovenských vedeckotechnických spoločností). Odbornou garantkou bola doc. Ing. Andrea Janáková Sujová, PhD., členka Katedry ekonomiky, manažmentu a podnikania, a predsedníčka Drevárskeho kongresu.

Zámerom podujatia bola realizácia série prednášok vedených úspešnými absolventmi Drevárskej fakulty a zástupcami podnikov, ktorí tak mali príležitosť oboznámiť študentov s reálnym fungovaním firiem a dať im prehľad o ich budúcich pracovných príležitostiach, možnostiach stáží a praxí.

Prednášky odborníkov z praxe odštartovali dňa 27. 11. 2023 zástupcovia firmy Kronospan z výrobných podnikov vo Zvolene a Jihlave (ČR). Spoločnosť Kronospan je nadnárodným spracovateľom dreva a popredným svetovým výrobcom dosiek na báze dreva, ktorá v technologickom procese výroby, ale aj vo svojich výrobkoch uplatňuje princíp trvalej udržateľnosti. V úvodnej prednáške Ing. Veronika Hríňová (HR manager, Kronovision, s. r. o., Zvolen) predstavila históriu a členenie spoločnosti, jej výrobný program a vízie v oblasti ekologizácie a trvalej udržateľnosti výroby a výrobkov. Následné odborné prednášky viedli niekoľkoroční zamestnanci firmy, ktorí sú taktiež absolventi Drevárskej fakulty. Tému „Lisovanie a lisovací proces pri výrobe veľkoplošných materiálov“ predstavil Ing. Peter Vitališ (Kronospan Jihlava, ČR), ktorý sa zamerával nielen na štandardné OSB dosky, ale upozornil taktiež na výrobu dosiek s požiarnou odolnosťou. Pútavú prezentáciu so zameraním sa na úlohu recyklátu pri výrobe drevotrieskových dosiek odprezentoval Ing. Juraj Vranský (Kronospan, Zvolen). Činnosť recyklačnej linky predstavil aj názornými ukázkami materiálov, ktoré môžu vstupovať do výroby DTD a fragmentov recyklovaného materiálu, ktoré nemôžu vstupovať do výroby a sú v linke vyseparované. Odborné prednášky nadväzovali na exkurzie, ktorých sa študenti zúčastňujú v rámci hlavných cvičení, a boli tak doplnením vedomostí získaných na nich. Toto podujatie vyvolalo medzi účastníkmi vzájomné pozitívne reakcie. Študenti svojou aktívnou účasťou v diskusiách prejavili záujem nielen o špecifiká výrobného procesu a dosiahnutie technickej kvality veľkoplošných dosiek na báze dreva, zaujala ich taktiež téma využívania alternatívnych zdrojov energie, snaha o hospodárstvo s nulovým odpadom a výroba uhlíkovu neutrálnych produktov. Odozva predstaviteľov spoločnosti Kronospan na záujem študentov a zamestnancov prišla vo forme prehĺbenia dlhodobej spolupráce s Drevárskou fakultou TUZVO.

Prednáška zástupcov spoločnosti Kronospan

Peter Šimovec zo spoločnosti Intercable

Ján Macek zo spoločnosti Intercable

Ponuka realizácie záverečných prác, absolvovania odbornej praxe, záujem o absolventov Drevárskej fakulty všetkých študijných programov a ponuka „trainee programu“ ukazuje, že štúdium drevárstva má zmysel a najmä budúcnosť.

Ďalšie prednášky uskutočnili zástupcovia výrobných spoločností Intercable, s. r. o., so sídlom v Kriváni, ktorá je súčasťou nadnárodnej korporácie. Manažér kvality Mgr. Peter Šimove predstavil audit kvality v spoločnosti, ich procesy a druhy auditov. Finančný manažér spoločnosti Ing. Ján Macek sa zameril na reportingové prostredie v kontrolingových procesoch. Súčasťou tímu prednášateľov bol aj Alexander Moretti, manažér kontrolingu Intercable Group. V závere oboch prednášok zástupcovia spoločnosti informovali o možnostiach praxe študentov, o pracovných príležitostiach vo vybraných pracovných pozíciách v spoločnosti. Záujem spoločnosti Intercable, s. r. o., o našich študentov ekonomického študijného odboru, ako aj o budúcu spoluprácu tak vytvoril základ pre budovanie vzťahu s Drevárskou fakultou.

Sériu prednášok v rámci podujatia uzavreli zástupcovia Štatistického úradu SR

z pracoviska v Banskej Bystrici. Ich prednáška s názvom „Objav svet štatistických dát s pracovníkmi Štatistického úradu SR“ mala za cieľ priblížiť študentom možnosti používania štatistických databáz a vyhľadávania potrebných údajov. Ing. Igor Svetlík predstavil sekcie úradu a zameranie ich činnosti, Ing. Eva Hajová prezentovala jednotlivé štatistické databázy s konkrétnymi ukázkami možností ich využívania so zameraním sa na terénne štatistiky. Množstvo otázok zo strany účastníkov prednášky naznačilo veľký záujem vedieť využívať dostupné štatistické údaje. Na záver preto prednášatelia poskytli informácie o možnostiach ďalšej spolupráce a pomoci zo strany Štatistického úradu SR.

Cieľom podujatia bolo zlepšiť prepojenie teoretickej prípravy študentov s praxou, čo sa naplniť podarilo. O vysokom záujme o takýto typ podujatia svedčí aj 400 účastníkov na odborných prednáškach.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na zabezpečení priebehu sympózia.

Andrea Janáková Sujová,
Nadežda Langová, DF
Foto: Pavel Koreň

Zástupcovia Štatistického úradu SR
Eva Hajová a Igor Svetlík

Aktívne prepojenie výučby ekonomiky a manažmentu s praxou

V jednotlivých ročníkoch študijného programu ekonomika a manažment podnikov drevospracujúceho priemyslu (EMPDSP) sa aj tento november podarilo úspešne nadviazať na snahu prepojenia výučby a praxe formou exkurzií do vybraných prevádzok podnikov drevospracujúceho priemyslu.

Študenti sa mohli oboznámiť s rôznorodými technologickými postupmi výroby a vybranými ekonomicko-manažérskymi problémami, napr. tvorba kalkulácií v rámci konštrukcie masívnych jedálenských stolov (Karpíš Nábytok, s. r. o., Prievidza), alokácie podnikových investícií pri výrobe drevohliníkových okien (Makrowin, s. r. o., Detva), aplikácie prístupov manažérstva kvality pri výrobe nábytku (Ikea Industry Slovakia, s. r. o., Jasná), využívanie princípov podnikovej logistiky pre debniacie systémy (DOKA DREVO, s. r. o., Banská Bystrica) a taktiež mali možnosť vidieť ukážku procesov manažmentu výroby prírezov dubového dreva na barikové sudy (IRON ART, a. s., Hontianske Tesáre).

Veríme, že v kontexte aplikácie princípu teória vs. prax boli dané exkurzie pre študentov prínosné a obohacujúce. Tešíme sa na ďalšie podobné akcie a podujatia.

Kolektív KEMP
Foto: Pavol Gejdoš, Marek Potkány

V prevádzke Ikea Industry Slovakia, Jasná

V prevádzke IRON ART, Hontianske Tesáre

Študenti POB absolvovali hlavné cvičenia

V októbri a novembri sa už tradične pri Technickej univerzite vo Zvolene ráno objavia autobusy, ktoré odvezú skupiny študentov „von do sveta“. Od 6. novembra 2023 sa k nim pridali aj študenti študijných programov protipožiarna ochrana a bezpečnosť. V súlade s náplňou štúdia navštívili študenti POB rôzne podniky, hasičské stanice, kde sa mohli stretnúť s odborníkmi z praxe, spoznať ich prácu, overiť si aplikácie nadobudnutých vedomostí v praxi.

Podľa týždňa hlavných cvičení privítali študentov POB v podnikoch Kronospan Zvolen, spol. s r. o., Slovalco, a. s., Žiar nad Hronom, či Transpetrol, a. s., Tupá, kde sa oboznámili s aplikáciami zásad protipožiarnej bezpečnosti výrobných stavieb, s používanými protipožiarnymi zariadeniami, zásadami bezpečnej manipulácie s horľavými a inými nebezpečnými látkami. Výstup na ropnú nádrž v Transpetrole sa určite vyrovnal zážitkom z akejkolvek ferraty.

Profesionálni vojaci zo 46. krídla Kuchyňa študentom POB priblížili význam a fungovanie padákovvej výsadkovej a záchranej služby, problematiku pozemnej pátracej a záchranej služby, ktorá je nasadená v prípade pomoci lietadlu v núdzi. Študenti si so záujmom prezreli vojenskú hasičskú techniku, ale aj rôzne typy padákov, niektoré si mohli aj vyskúšať. Za ochotu a ústretový prístup vojakom ďakujeme.

Špecifické podmienky záchranu osôb v horskom prostredí študentom predstavili príslušníci Horskej záchranej služby v Zuberici. Pátranie a záchrana v takom ťažkom teréne a podmienkach si vyžaduje vysokú profesionálnu úroveň znalostí, tréningu, dôkladnú prípravu a veľký kus srdca. Iné, no i tak neľahké podmienky pre svoju činnosť majú aj príslušníci Banskej záchranej služby, ktorú študenti POB navštívili v Prievidzi.

Keď zbadáme hasičské auto, mnohí z nás sa prenesejú do detstva a opäť si ho túžia prezrieť, zakrútiť volantom, prípadne spustiť hasičskú húkačku. Naši študenti si nielenže mohli splniť tieto sny z detských čias, no hasičskú techniku a prostriedky mohli spoznávať na vysokej profesionálnej úrovni na rôznych hasičských staniciach, na Okresnom riaditeľstve HaZZ vo Zvolene alebo na Hasičskej stanici v Pliešovciach. Z Pliešoviec cesta dvoch ročníkov POB viedla do Výcvikového centra HaZZ Lešť, kde sa študenti podrobne oboznámili nielen s technikou a postupmi pri jej používaní, ale aj výcvikovými tréningami využívanými pri výcviku príslušníkov HaZZ, ako aj členov DHZ obcí. Vyskúšali si prechod zadymeným prostredím, zoznámili sa s metódami a postupmi pri pohybe v takom priestore, využili jedinečnú príležitosť osobne si vyskúšať viaceré z demonštrovaných činností spojených najmä s vyslobodzovaním osôb z havarovaného automobilu.

Letecká základňa Kuchyňa

Výcvikové centrum HaZZ Lešť – hasenie auta

Hlavné cvičenia realizované v priestoroch Dobrovoľného hasičského zboru mesta Zvolen doplnili sériu praktických cvičení pre študentov, ktoré boli realizované v týchto priestoroch a pod vedením inštruktorov počas zimného semestra akademického roka 2023/2024. Študenti sa pod dohľadom členov tohto hasičského zboru venovali problematike osobných ochranných prostriedkov a bezpečnosti pri práci hasiča-záchranára a tiež problematike poskytovania prvej predlekárskej pomoci v podmienkach Hasičského a záchranného zboru či dobrovoľných hasičských zborov obcí.

Príležitosť navštíviť Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody, prezrieť si ho a bez problémov odísť bola pre študentov jedinečnou príležitosťou oboznámiť sa so špecifikami požiarnej ochrany, ochrany osôb, či evakuácie osôb v prípade mimoriadnych udalostí v takýchto priestoroch.

Hlavné cvičenia mali bohatý program, poskytli príležitosti na výmenu poznatkov s odborníkmi z praxe, ktorí na vysokej profesionálnej úrovni poskytli aspoň časť svojho know-how študentom, povzbudili ich na ceste k vzdelávaniu a zvyšovaniu kvalifikácie. Všetkým srdečne ďakujeme.

Veronika Veľková, Eva Mračková,
Andrea Majlingová, DF
Foto: archív DF

Séria odborných prednášok na Katedre protipožiarnej ochrany

Spojenie teórie s praxou je pre kvalitu vysokoškolského vzdelávania dôležitou súčasťou. Nie vždy je možné, aby študenti spoznali fungovanie získaných znalostí pri pobytoch a stážach niekde v podnikoch, či štátnych a verejných inštitúciách. Katedra protipožiarnej ochrany (KPO) aj v zimnom semestri 2023/2024 zorganizovala niekoľko prednášok odborníkov z praxe, ktorí študentom POB priblížili problematiku z rôznych oblastí bezpečnostnej praxe.

Už 17. októbra 2023 sa v spolupráci s Odborom požiarnej prevencie Prezídia HaZZ MV SR a odborníkmi zo spoločnosti TÜV SÜD Slovakia, s. r. o., uskutočnila prednáška Požiarne a evakuačné výťahy. Mjr. Ing. Dušan Macášek, PhD., a Ing. Pavol Hačunda na príkladoch zo svojej profesionálnej dráhy priblížili študentom túto dôležitú súčasť protipožiarnej bezpečnosti stavieb, poukázali na úskalia pri výstavbe nových budov a rekonštrukcii starších a zdôraznili význam vzdelávania odborníkov aj laickej verejnosti v oblasti bezpečnej evakuácie osôb.

Z Inšpektorátu práce Banská Bystrica prijali pozvanie prednášať študentom POB v rámci Európskeho týždňa BOZP dňa 24. 10. 2023 Ing. Michal Szatmári, PhD., a Ing. Tomáš Šroba z Oddelenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Pútavou formou objasnili úlohy a činnosť Národného inšpektorátu práce. Pripomenuli poslucháčom, že vzdelávanie v oblasti BOZP nie je len o školeniach, ale aj o vnútornej motivácii ľudí dodržiavať zásady a pravidlá BOZP.

Ing. Ján Hrouzek, PhD., DBA., z firmy Hermes Labsystems, s. r. o., zaujal študentov II. stupňa POB aj ostatných poslucháčov z Technickej univerzity vo Zvolene dňa 28. 11. 2023 prednáškou o aplikáciách metód analytickej chémie v bezpečnostnej praxi. Na príkladoch zo svojej praxe analytického chemika všetkým ukázal, že chémia nie je strašiacom, ale pomocníkom, ktorý pomôže odhaliť neznámu látku v pohodenej obálke, ale aj nepatrný únik nebezpečnej látky v pracovnej dielni.

Popoludní 5. 12. 2023 prišlo na parkovisko TUZVO vozidlo Záchrannej zdravotnej služby Bratislava a väčšina okoloidúcich zbystrila pozornosť, čo sa komu stalo. Našťastie, v tomto prípade išlo opäť o návštevu odborníka z praxe. Bc. Ján Šimko, vedúci regionálny záchranár z Banskej Bystrice vysvetlil študentom kompetencie a pôsobnosť záchrannej zdravotnej služby. Príťažlivým spôsobom zdôraznil význam aj laickej prvej pomoci a apeloval na všetkých, aby sa v prípade potreby stali ohnivkom v reži záchranu.

Ďakujeme všetkým prednášajúcim za ich ochotu podeliť sa o svoje skúsenosti a znalosti. Veríme, že nik lepšie nevysvetlí potrebné znalosti a nepriblíži činnosti, ktoré vo svojej praxi vykonáva, ako ten, čo tomu zasvätil svoj život. Tešíme sa na ďalšie zaujímavé prednášky v nasledujúcom semestri.

Veronika Veľková, Ľudmila Tereňová, Eva Mračková, Martin Zachar
Foto: autori

Pavol Hačunda prednášal o evakuačných výťahoch

Študenti spoznali činnosť a kompetencie NIP

Ján Hrouzek odhalil zákutia forenznej analýzy

PSYCHO pre MANAŽÉROV

„PSYCHO pre MANAŽÉROV“ bol názov odbornej prednášky pre študentov TUZVO zameraných na ekonómiu a manažment. 17. októbra 2023 ju zorganizovala Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva (DF) v spolupráci s Mgr. Attilom Ráczom z Katedry UNESCO pre ekologické vedomie a trvalo udržateľný rozvoj (FEE).

O jedinečnom podaní tohto skúseného lektora možno smelo tvrdiť, že to bola prednáška „that made an impact“ (prekl. urobila dojem). Motívom bolo poukázať, že manažér ako osobnosť – človek má svoje ľudské limity a čím lepšie ich pozná, tým je schopnejší riadiť procesy alebo iných ľudí. V psychologickom kontexte odzneli termíny ako kritické myslenie, hoax, kognitívna disonancia, sociálny vplyv, konformita, autority. Popri súčasnej pracovnej vyťaženosťi manažérov je minimálnym výstupom z takejto prednášky uvedomiť si, aký význam má starostlivosť o duševné zdravie.

Vladislav Kaputa, DF

Foto: autor

Krajinárska študijná cesta na FEE

So spolužiačkami a spolužiakmi sme sa zhodli, že na štúdiu na TUZVO máme azda najradšej naše hlavné (terénne) cvičenia. Každý semester počas 2-3 týždňov chodíme v rámci jednotlivých predmetov na 1 alebo 2 dni do terénu, na návštevu nejakej príbuznej inštitúcie a pod. Čo je však ešte lepšie ako 2 dni v teréne? No predsa, keď sa spoja vyučujúci z viacerých predmetov a zoberú nás na 3 dni na študijnú cestu naprieč rôznymi regiónmi Slovenska.

V tomto prípade sa spojili vyučujúci z Katedry plánovania a tvorby krajiny a Katedry UNESCO na Fakulte ekológie a environmentalistiky z predmetov ako územné plánovanie, tvorba krajiny, krajinárska dendrológia a starostlivosť o vegetačné úpravy (konkrétne doc. Ing. Martina Slámová, PhD., Ing. Juraj Modranský, PhD., a Ing. Dušan Daniš, PhD.). Spoločne pre nás pripravili veľmi zaujímavú, pútavú študijnú cestu nabitú kultúrnymi i prírodnými pamiatkami významnými práve z krajinárskeho hľadiska.

V priebehu troch dní sme prešli naozaj mnohými pestrými regiónmi Slovenska od Novohradu, cez Gemer, Spiš, Liptov, Turiec, až po Tekov a naspäť do Zvolena. Počas prvého dňa sme navštívili zrúcaninu hradu Divín, gotický kostol Reformovanej kresťanskej cirkvi s vedľa stojacou barokovo-klasicistickou zvonnicou v Plešivci, monumentálny gotický evanjelický kostol v Štítniku a niekoľko hodín sme sa túlili malebnou obcou Brdárka na Gemeri. Brdárka je preslávená svojimi čerešňami, ktoré na jar zafarbia celú obec dobiela, avšak táto dedinka toho ponúka rozhodne viac

V Brdárke

ako len čerešne. My sme sa v nej zamerali najmä na pozostatky po banskej činnosti a ponachádzali sme kopu prepadaných baní, štôlní, hald, prospektorských/prieskumných rýh i miliarov a rúd. Na predmete tvorba krajiny totiž pracujeme počas celého semestra na krajinno-plánovacej štúdii pre túto obec.

Druhý deň patrilo návšteve historickej Levoče, majestátnemu Spišskému hradu, travertínovej kope tvaru stolovej hory a národnej prírodnej rezervácii s názvom Dreveníak. Zo Spišského hradu sme zišli pešo až do vzácnej Spišskej Kapituly, kde sme absolvovali komentovanú prehliadku a prezreli sme si aj krajinársky významný Spišský Jeruzalem. Pokračovali sme návštevou ďalšej unikátnej travertínovej kopy Sivá Brada, ktorá je však z hľadiska cestovného ruchu pomerne zanedbaná a jej potenciál je zďaleka nevyužitý. Deň sme zakončili komentovanou prehliadkou najvyššej kostolnej veže na Slovensku v Spišskej Novej Vsi.

V tretie ráno, hoci bol len 18. október, no teplomer ukazoval iba -2°C , sme sa za gýčového mrazivého slnečného počasia boli pozrieť do obce Liptovská Teplička, ktorá mne osobne z celej cesty učarovala najviac. Liptovská Teplička je dedinka s relatívne zachovanou tradičnou architektúrou, unikátnymi zemiakovými pivničkami, údajne najväčším stodolištom na Slovensku a s hospodárskymi poličkami orientovanými po spádnici (namiesto po vrstevnici ako by to po správnosti bolo). Napriek tomu tu s eróziou pôdy nemajú problémy, pretože využívajú tzv. trojpoľný systém (jarina, ozimina, úhor), to znamená, že na nejakej časti polička vždy niečo zelené rastie, zachytáva vlahu, stabilizuje svah a zabraňuje erózii. Dychberúce výhľady na Tatry ponad obec umocňovali krásu tejto malebnej obce.

Druhou zastávkou posledného dňa boli extrémne bohaté (experimentálne) brehové porasty Liptovskej Mary v Dechtároch, kde sme opäť vystihli nádherný čas, keď sa voda z rannej hladiny jemne vyparovala a zahaľovala vodnú nádrž do mystérieznej hmly. Pokračovali sme krajinárskymi výhľadmi na Necpaly a okolité lesíky, ktoré sa v zhruba takejto štruktúre zachovali ešte z raného novoveku. Nasledovala rýchla návšteva zámockého parku v Mošovciach a poslednou zastávkou celej cesty bolo historické centrum Kremnice.

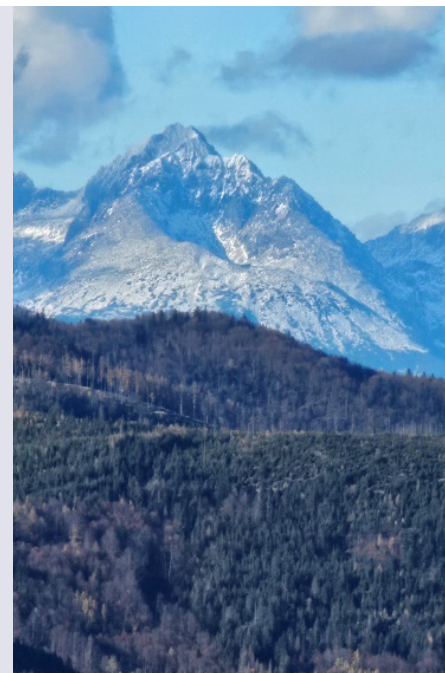
Cesta to bola naozaj výživná, podnetná a inšpiratívna, nabitá množstvom poznatkov, krásnych výhľadov i unikátnych a vzácnych miest. Za jej organizáciu veľmi pekne ďakujeme všetkým našim vyučujúcim.

Ak chcete podobné cesty zažívať aj vy, podte študovať študijný program ochrana a využívanie krajiny na FEE TUZVO.

Patrícia Krausová, FEE
Foto: autorka

Vo Vdovčíkovom kresle na Radzime s Jurajom Modranským

Dychberúci výhľad na Tatry z kopca Radzim nad Brdárkou

Cestou zo Spišského hradu do Spišskej Kapituly

Zámocký park v Mošovciach

Prevádzkové cvičenia na Fakulte techniky

V zimnom semestri aktuálneho akademického roka sa uskutočnili prevádzkové cvičenia na FT pre študentov bakalárskeho aj inžinierskeho stupňa z predmetov základy technických materiálov, technológia zlievania, zvárania a tvárnenia a konštrukčné materiály. Pod odborným dozorom doc. Ing. Miroslavy Ťavodovej, PhD., doc. Ing. Richarda Hnilicu, PhD., a technika fakulty pána Petra Výboha a Ing. Pavla Koledu, PhD., absolvovali exkurzie do 4 podnikov.

V pondelok, 13. 11. 2023, navštívili študenti prvého ročníka bakalárskeho aj inžinierskeho stupňa štúdia železiarne Podbrezová, a. s., – oceliarení a tiež si mohli prezrieť expozíciu Hutníckeho múzea priamo v areáli oceliarní.

V stredu, 15. 11. 2023, navštívili študenti druhého ročníka Bc. stupňa zlievareň ZLH Plus, a. s., v Hronci a Železiarne Podbrezová, a. s., – závod valcovňa a ťaháreň rúr v Podbrezovej.

Vo štvrtok, 16. 11. 2023, zavítali do spoločnosti NEMAK, a. s., Žiar nad Hronom študenti druhého ročníka Bc. stupňa.

Exkurzie prebiehali za plnej prevádzky jednotlivých prevádzok závodov, čo študentom umožnilo vidieť prebiehajúce výrobné procesy výroby ocele, valcovania a ťahania rúr za tepla aj za studena, výrobu sivej liatiny a následne odlievanie do netrvalých foriem, či odlievanie hliníka gravitačným aj tlakovým liatím.

Prevádzkové cvičenia mali u študentov opäť veľmi pozitívny ohlas. Totiž, mali takto možnosť vidieť v praxi to, čo sa teoreticky učia na prednáškach a cvičeniach. Zároveň mohli využiť možnosť prijať ponuku brigády počas štúdia a potom dokonca aj do zamestnania po skončení štúdia na Fakulte techniky TU vo Zvolene.

Miroslava Ťavodová, Richard Hnilica, FT
Foto: autori

Študenti a pedagógovia v spoločnosti Nemak

MYKO-WORKSHOP v Tajove

Túžba po vzdelávaní, získavaní nových poznatkov a zručností v spojení so snahou o zmysuplné využívanie voľného času spája každoročne množstvo ľudí, ktorí sa aktívne zapájajú do štúdia v rámci Univerzity tretieho veku (UTV) na Technickej univerzite vo Zvolene.

Centrum ďalšieho vzdelávania, ktoré je organizačnou súčasťou TUZVO, od roku 2004 zabezpečuje praktický chod širokého spektra odborov UTV zameraných na rozvoj a poskytovanie ďalšieho vzdelávania našich občanov najmä v súčinnosti s fakultami TUZVO, v súlade s ich odborným zameraním. Študentmi sú spravidla ľudia vo veku nad 50 rokov, ako aj poberatelia starobných či invalidných dôchodkov.

Medzi odbory, ktoré sa dlhodobo tešia veľkej popularite, patrí aj mykológia, ktorej výučba sa začala v akademickom roku 2014/2015. Cieľom organizátorov bolo počas jedného roku predstaviť študentom huby z trochu netradičného pohľadu, prezentovať ich ako veľmi dôležitú súčasť prírody a cez poznanie ich spôsobu života predstaviť aj ich schopnosti a vlastnosti, ktoré môžu byť veľmi prospešné aj pre človeka. Záujem študentov o stále nové poznatky o hubách, o možnosti ich praktického využívania,

pestovania, spracovania, bol hlavným dôvodom predlžovania výučby mykológie. Taktiež počet študentov narastal. Výučba bola ukončená slávnostnou promóciou až v roku 2018. Výsledkom štvorročného štúdia mykológie neboli len nové poznatky o hubách. Vytvorili sa možno neviditeľné, no pevné vzťahy. Tak, ako je to pre huby charakteristické. Po ukončení štúdia ostala medzi študentmi a ich pedagógom silná „myceliálna“ väzba. Cieľom a zámerom výučby, ktorý si organizátori a vyučujúci

stanovili, bolo, aby sa huby stali pre ľudí od 45 do 85 rokov dôležitou súčasťou ich života a tým, že ich lepšie budú poznať, budú ich aj zmysluplnejšie využívať.

Do akej miery sa tento cieľ výučby podarilo naplniť nám mali odpovedať práve študenti. Päť rokov od promócií je dosť dlhá doba na to, aby sa overila pevnosť „myceliálneho“ puta, či otestovala mykofília v každodennom živote. A práve to bolo hlavným cieľom workshopu „Využitie húb v komunálnom prostredí“, ktorý sa konal 23. – 25. 6. 2023 v rekreačnom zariadení TUZVO v Tajove a mal slúžiť na praktické ukážky rôznych foriem mykoobnovy. Pozvaní boli všetci absolventi mykológie z roku 2018. Mali sa navzájom informovať, ako poznatky z predmetu mykológia využívajú v praktickom živote. Pod pojmom mykoobnova rozumieme využitie schopností a vlastností húb tak, aby to prinieslo pozitívny efekt pre človeka, krajinu a prírodu. „Mykoobnova v komunálnom prostredí“ je aj názov projektu KEGA (002TU Z-4/2022), v rámci riešenia ktorého sa poznatky z workshopu využijú.

Mykoobnova bola v rámci celého stretnutia rozoberaná a vyhodnocovaná najčastejšie vo forme mykoindikácie (výskyt húb v prírode ako odraz stavu prostredia), mykokulinárstva (najrôznejšie možnosti spracovania húb, konzervovania, uchovávanía a kulinárskej úpravy húb) a mykomedicíny (možnosti zberu, pestovania, spracovania a úpravy húb určených na posilnenie zdravotného stavu a liečbu zdravotných problémov). Nechýbali ani príklady z mykoremediácie (príklady využitia húb pri rozklade odpadov i toxických látok), mykofiltrácie (čistenie či stabilizácia prostredia s použitím húb) a mykobiznisu (spôsoby efektívneho využitia húb a hubových produktov, predaja najrôznejších produktov vyrobených na báze húb).

Jednoznačne najväčší úspech však majú mykovzťahy. Huby sú prostriedkom na nadväzovanie a upevňovanie medziľudských vzťahov. Naši absolventi sú aktívnymi členmi hubárskych spolkov vrátane Slovenskej mykologickej spoločnosti pri SAV. Zúčastňujú sa na rôznych mykologických akciách po celom Slovensku, výstavách, besedách. Aktívny zber, poznávanie a kreatívne spracovanie húb im napomáha pri udržiavaní dobrej fyzickej a psychickej kondície.

Počas stretnutia boli odprezentované veľmi zaujímavé príspevky viacerých našich absolventov, či už vo forme prezentácie, fotografickej dokumentácie, prerazprávaním množstva príjemných hubárskych zážitkov, prezentovaním vlastných hubových produktov vo forme kozmetických, liečivých a najmä kulinárskych výrobkov. Účastníci nazbierali, identifikovali, spracovali a skonzumovali úžasné lokálne huby, vyplnili tradičný hubársky „testík“, ako aj rozsiahly dotazník mykologického zamerania.

Študenti Univerzity tretieho veku TUZVO v teréne

Veľmi príjemným spretrením stretnutia bola aj návšteva riaditeľa ČDV Erika Seleckého, ktorý vysoko hodnotil aktivitu aj výsledky študentov predmetu mykológia v predchádzajúcich rokoch. Oznamil tiež, že vzhľadom na pretrvávajúci záujem o huby a vzdelávanie zamerané na ich bližšie spoznávanie, bude odbor mykológia opäť otvorený ako dvojročné štúdium na Univerzite tretieho veku od akademického roku 2023/2024.

Pozdrav „Drž hubu!“ si študenti mykológie na UTV vo Zvolene zobrali za svoj pred viacerými rokmi. Znamená presne to, čo vyjadruje. Želanie nájsť práve tú svoju hubu, ktorá je pre každého z hubárskych priateľov najobľúbenejšia. Toto úprimné želanie spája všetkých úžasných ľudí, ktorí aj v pokročilom veku, či neraz s podlomeným zdravím, s radosťou prichádzajú do Zvolena z celého Slovenska, aby sa mohli podeliť o svoje hubárske zážitky a nálezy, aby sa o hubách dozvedeli zase niečo nové. To je mykofília in vivo.

Martin Pavlík, LF
Foto: archív UTV

Digitálne aplikácie vo výučbe

Urobiť vyučovanie zaujímavejším, zábavnejším a pritom stále nepoľaviť v nárokoch sa dá prostredníctvom niektorých digitálnych aplikácií. Prinášame Vám zopár tipov na tie, ktoré sa používajú najčastejšie. Ich používanie je zväčša priateľské k užívateľovi a intuitívne. Skúste a uvidíte sami.

Kahoot

(registrácia zdarma, možný upgrade)

Aplikácia Kahoot (kahoot.com) sa najčastejšie používa na tvorenie súťaží, interaktívnych kvízov s viacerými možnosťami odpovedí, ale aj na vytvorenie celých interaktívnych hodín a kurzov, ktoré aktívne zapájajú študentov do vysvetľovania učiva. Daná aplikácia je vizuálne príťažlivá a aj u študentov vysokých škôl stále veľmi obľúbená. Využíva sa predovšetkým vo fixačnej fáze vyučovania na utvrdenie nadobudnutých vedomostí alebo v diagnostickej fáze ako vhodný nástroj formatívneho hodnotenia. Študenti sa ku kvízom pripájajú prostredníctvom www.kahoot.it použitím vlastných mobilných zariadení s pripojením na internet, ktoré slúžia ako hlasovacie zariadenia. Atraktivnosť kvízov podporuje aj fakt, že o víťazovi nerozhoduje len počet správnych odpovedí, ale aj rýchlosť pri ich výbere. Do kvízových otázok sa zadávajú slovné otázky, prípadne obrázky. Možnosti otázok sú pravda /nepravda a 1 správna zo 4 alebo viac správnych zo 4.

QR kód je k videu s návodom na tvorbu kvízov po česky.

Learningapps

(registrácia zdarma)

Obľúbenou aplikáciou je tiež learningapps.org, ktorá je skutočne priateľská k používateľovi a obsahuje veľké množstvo aktivít. Výhodou aplikácie je fakt, že obsahuje mnoho kategórií podľa rôznych predmetov a tém so širokou databázou už vytvorených a voľne prístupných aktivít v rôznych jazykoch, ktoré sa dajú podľa potrieb vyučujúceho ľahko upravovať. Pri vytvorení novej aktivity v danej aplikácii je automaticky vygenerovaný QR kód, ktorého načítaním sa študenti vedia priamo na hodine k aktivite veľmi rýchlo pripojiť. Daná aplikácia je využiteľná vo všetkých fázach vyučovacej hodiny, ale predovšetkým vo fáze motivačnej a fixačnej. Je vhodná na samostatnú prácu i domáce štúdium.

Pri tvorbe sa využívajú slovné termíny, obrázky. Aplikácia produkuje zvuky. Je možné do nej vložiť videá, linky a obrázky.

QR kód je k videu s návodom na používanie aplikácie, taktiež po česky.

Quizlet

(registrácia zdarma)

Aplikácia quizlet.com je jednou z mnohých online platforiem vhodných predovšetkým na precvičovanie novej slovnéj zásoby, či zapamätanie si pojmov prostredníctvom výučbových kariet v angličtine známych ako flash cards. Jednu stranu kartičky vždy tvorí požadovaný nový pojem a na druhej je zvyčajne definícia pojmu v cieľovom cudzom jazyku, slovenský ekvivalent alebo aj vhodný príklad vo vete, obrázok danej veci, prípadne ich kombinácia. Aplikácia ponúka možnosť testovať sa formou testov alebo písomných odpovedí. Je určená nielen pre potreby učiteľov, ale aj študentov, ktorí sa termíny potrebujú naučiť. Uvedenú aplikáciu sme vybrali aj preto, že okrem jej využitia ako vhodného prostriedku na individuálne precvičovanie slovnéj zásoby v škole alebo doma, daná aplikácia poskytuje aj tzv. interaktívnu verziu Quizlet Live, čo je vlastne forma online kvízu, ktorý je vytvorený z individuálnych výučbových kariet. Kvíz je aplikovateľný v online aj prezenčnom vyučovaní, keďže poskytuje dva typy kvízu – pre jednotlivcov, kedy hrá každý študent sám za seba (vhodné pri dištančnom vyučovaní), a pre tímy, kedy aplikácia náhodne rozdelí študentov do skupín podľa aktuálne prihláseného počtu účastníkov (vhodné pri prezenčnom vyučovaní). Aplikácia spracováva slová a obrázky, slová spracúva vo viacerých jazykoch vrátane slovenčiny. K aplikácii sa študenti pripájajú pomocou vlastných mobilných zariadení cez vygenerovaný QR kód, šesťmiestny kód po prihlásení do www.quizlet.live alebo zdieľaný link.

QR kód patrí k videu s návodom na Quizlet Live.

QR kód vpravo patrí k videu na návod ako tvoriť sety kartičiek v češtine.

Mentimeter

(registrácia zdarma, upgrade umožňuje viac otázok aj funkcií)

Mentimeter.com je interaktívna forma prezentácie, ktorá na rozdiel od tradičných prezentácií, napr. v Powerpointe, dáva učiteľovi priestor vtaiahnuť študentov do diania v reálnom čase, a to formou vyjadrenia názoru v podobe brainstormingu, rôznych kvízov, hlasovania, slovných mrakov (v angličtine známych pod pojmom word clouds), otvorených úloh priamo počas prezentácie. Učiteľ tak dostane rýchlu spätnú väzbu od všetkých študentov, nielen aktívnych jednotlivcov, a na druhej strane študenti okamžite vidia aj názory svojich spolužiakov. Daný nástroj sa dá použiť vo všetkých fázach vyučovania, napr. pri zisťovaní vedomostí študentov na začiatku a na konci preberanej témy alebo celku, a tak slúži ako jeden z vhodných spôsobov formatívneho hodnotenia študentov.

Základná verzia aplikácie je voľne dostupná, ale poskytuje vytvorenie limitovaného počtu prezentácií. Účastníci sa do prezentácie pripájajú cez QR kód alebo link, ktorý je im poslaný, prípadne zadáním šesťmiestneho kódu po vstupe cez menti.com.

Jednoduchý návod ako používať aplikáciu Mentimeter nájdete pri otvorení QR kódu vpravo. Návod je tiež v češtine. QR kód vľavo predstavuje Mentimeter po anglicky.

So všetkými tu uvedenými aplikáciami mali niektorí naši študenti možnosť stretnúť sa a vyskúšať si ich v rámci rôznych predmetov. Dokonca aj účastníci Univerzity tretieho veku ich používali na jazykovom pobyte na Malte.

Pripravila Jaroslava Štefková, ÚCJ

Rozhovor s Máriou Vargovskou z Katedry výrobné a automatizačnej techniky Fakulty techniky

Učiteľské okienko

Ing. Mária Vargovská, PhD., bola v roku 2022 ocenená Plaketou J. A. Komenského za inšpiratívny prístup k výchovnovzdelávacej činnosti, za odbornú tvorivosť pri návrhu a realizácii výučbových modelov študentov, za časovo neobmedzenú pomoc študentom pri riešení ich študijných problémov, za kvalitnú pedagogickú prácu pri výučbe predmetov z oblasti dopravnej a manipulačnej techniky. O jej aktívnej činnosti svedčia viaceré úžitkové vzory. Pod vedením Ing. Vargovskej, PhD., vyrástlo veľa úspešných bakalárov a diplomantov. Jej prístup výrazne prispel k výchove kvalifikovaných odborníkov v oblasti výrobnéj techniky.

- **Prečo si myslíte, že ste dobrá učiteľka alebo čo študenti na Vás oceňujú?**

Nehodnotím seba ako dobrú učiteľku, myslím si, že mám strašne veľa rezerv, na ktorých stále môžem pracovať. Podľa mňa je kvalitný učiteľ ten, ktorý má kvalitné výstupy, a tým nemyslím články, hoci aj tie sú dôležité, hlavne, keď sú naozaj kvalitné (a kvalita je málokedy spájaná s kvantitou, to len tak na okraj), ale keď sa jeho študenti po ukončení štúdia zamestnajú v dobrých firmách, prípadne, keď majú kvalitné diplomové práce. Keď sa mi to s niektorým študentom podarí, vždy ma to nakopne k ďalšej práci.

- **Keď hovoríte o svojich študentoch alebo absolventoch, ste s nimi v kontakte?**

Väčšinou so študentmi, ktorých viem pri diplomovej práci, zostávam v istom kontakte, v telefonickom alebo hlavne v mailovom. Občas sa stane, že prídu, zastavia sa na škole. Záleží to aj od toho, ako sme si sadli ľudsky, ak si máme čo povedať aj okrem školských vecí, zostaneme v užšom kontakte. Za to som vďačná, lebo cez tieto kontakty viem nadväzovať kontakt s praxou, s firmami. Študenti majú takto väčšie možnosti konzultovať i ja sa dostanem do firiem, s ktorými môžeme spolupracovať. Je to prínosné pre obe strany. Totižto, nefunguje to tak, že kontakty s praxou prídu samé od seba, ale nová spolupráca aj s praxou sa nadväzuje cez kontakty s absolventmi.

- **Na Fakulte techniky učíte technické predmety. Ako sa Vaša ženská tvorivá emocionálna podstata realizuje v technickom odbore?**

Tým, že tvorím, aj keď som pôvodne, keď som ešte končila strednú školu, chcela robiť niečo úplne iné.

- **Čo ste chceli robiť?**

Žurnalistiku. Avšak akousi hrou osudu som sa tam jednoducho nenašla, a som tu. Nechcela som odísť zo Slovenska, hoci sa mi otvárali nejaké možnosti, a tak ma rodičia prihlásili na technickú školu. Prvé dva-tri roky som sa v tom nevidela, až potom, keď začali naozaj kreatívne veci, tie viac tvorivé – technické. Vtedy som si povedala, že toto

ma celkom baví. Diplomová práca mi ešte viac otvorila oči. Pri nej som pochopila a aj sa presvedčila o tom, že toto by som naozaj vedela robiť, tu by som sa vedela nájsť. Potom sa to tak nejak postupne vyvíjalo. Po skončení štúdia som odišla zo školy a pracovala som v rôznych firmách. Neskôr som sa na školu opäť vrátila. Potom ma oslovila tvorivá práca so študentmi. Tá, ktorú som zažila pri diplomovej aj dizertačnej práci. Pri výučbe predmetov – doprava materiálov a dopravná technika aj robotické a manipulačné zariadenia, viem spájať teóriu, prax a tvorivosť. Ono to všetko spolu súvisí, lebo sa to všetko týka dopravy, manipulácií, dopravníkov a mechanizmov. Študentom na prvej hodine vysvetľujem, že vo všetkom sú nejaké základné mechanizmy, od ktorých sa odvodzujú celé sústavy aj dopravníkové a manipulačné, či robotické systémy. Snažím sa ich na to tak, ľudovo povedané, namotať, ukážem im, ako sa niekedy v staroveku vyrábali rôzne nábytky s tajnými zásuvkami, ako sa vyrábali mechanické hračky a aké mechanizmy sa pri tom používali. Dostanú úlohu navrhnuť a popripade aj vyrobiť nejaký automat, ktorý by také základné mechanizmy využíval a prepájal. Niektorých to zaujme viac, niektorých menej. Myslím si však, že ich to posunie a že majú možnosť objaviť tú tvorivosť, ktorá mňa na tom fascinuje.

- **No, pravdu povediac, u mňa sa dopravníkové systémy nespájajú**

- **s tvorivosťou. Možno však zmením názor.**

Vieš, keby si videla alebo bola v špecializovanej učebni, kde máme rôzne mechanizmy, tak niektoré tie hračky sú veľmi pekné, tvorivé, inšpiratívne a zaujímavé aj pre dospelých. Nejaký pohyb sa transformuje na iný pohyb. Ten, kto má rád techniku a je trochu tvorivý, môže sa v tom nájsť.

- **Tak to sú také nejaké mechanizmy, ako sa dajú vidieť v Múzeu Leonarda da Vinciho, napr. strieňací mechanizmus, otáčací či šliapací mechanizmus, kaleidoskop a podobne?**

Áno. Niečo, čo môže otvoriť u niekoho také okienko alebo dvere, o ktorých ani nevedel, že ich má. Keď si pomyslí, že „aha, tak toto je celkom zaujímavé, toto ma celkom baví“. A toto sa v technike dá. To je cesta, ktorou sa snažím upútať pozornosť u študentov. Počas absolvovania jednotlivých predmetov sa snažím prepájať rôzne disciplíny tak, aby študenti videli zmysel v tom, čo sa už naučili na iných predmetoch, s tým, čo sa učia na tých, ktoré vyučujem ja. Počas absolvovania predmetov sa naučia, ako si vytvoríť k tomu, čo navrhujú, výkresovú dokumentáciu. Pritom musia dbať na to, ako bude asi prebiehať technologický postup, ale hlavne sa učia, ako uvažovať a overovať si to, čo vytvárajú.

pokračovanie článku na nasledujúcej strane

Tých, ktorých to chytí ešte viac, si to môžu aj reálne vytvoriť. No a v piatom ročníku už musia prepájať teoretické vedomosti s praktickými. Už musia rešeršovať firmy, ktoré ponúkajú nejaké prvky, zariadenia. Musia si to vedieť skombinovať, aby to celé sedelo s ich návrhom a výpočtami. Ale ten prvotný impulz dostávajú už v 3. ročníku, keď robia prvé mechanizmy.

• **Ako dlho učíte?**

Učím asi 13 rokov.

• **Keď vediete svojich študentov v 3. a 5. ročníku, učíte mladších aj starších, sledujete v nich nejakú zmenu?**

Ono sa to mení a neviem, či to majú aj iní učitelia, ale zhruba každých 4-5 rokov príde taký silný ročník, že je v ňom väčšia skupina veľmi šikovných študentov. Je ich tam viac takých, s ktorými sa dá urobiť viac, ako očakávam. Je to pre mňa také zaujímavé, že to má také vlny. Vidím u študentov zmenu. V správaní sa, jednak majú iné priority, iné hodnoty. Keď porovnam tých študentov, s ktorými som začínala, s tými, ktorých učím dnes, a porovnam tiež ich prístup k učeniu aj k učiteľovi, je v tom diametrálny rozdiel. Aj generácie sú iné. Voľakedy boli študenti utiahnutejší, dnes komunikujú oveľa otvorenejšie, neboja sa povedať, čo si myslia. Je to výzva aj pre nás učiteľov, ako komunikovať so študentmi dnes, ale aj v budúcnosti.

• **Ako to vidíte s ich pozornosťou?**

Snažím sa do prednášky zahrnúť rôzne vstupy, videá, obrázky tak, aby prednáška nebola monotónna, ale akási „farebná“. Využívam aj reálne didaktické pomôcky, ako sú mechanizmy, prvky a malé dopravníky, či manipulátory. Dám im to do ruky a nechám ich vyskúšať si, ako to funguje. Potom im prehrám videá, ako to funguje v rôznych linkách a firmách, ako to spolu súvisí. Do toho im vsuniem nejakú „suchú“ teoretickú prezentáciu, aby vedeli, čo sa majú učiť. Je to oveľa potrebnejšie,

ako to bolo predtým. Je to potrebné, aby som im mohla ukázať obrázky, vysvetliť im výpočty a aby si mohli robiť poznámky. Keď vidím, že sa študenti už ošívajú a hrajú sa napr. s vlasmi, viem, že musím niečo zmeniť, aby ich pozornosť neklesala a vydržali hodinu a pol. Taktiež používam interaktívnu komunikáciu, pološím otázky, čo by urobili a ako by to urobili. Snažím sa, aby to zostalo ako komunikácia človeka s človekom. Málokedy si študenti dovolia vytiahnuť na mojej hodine mobil. Občas sa ich snažím ešte aj trochu vychovávať, lebo vidím, že je to potrebné. Nevadí mi, keď sa počas hodiny napijú, ale niekedy ich jemne upozorním, že by sa mohli spýtať, ako sa správať tak, aby to bolo vhodné voči učiteľovi i spolužiakom.

• **Zavádzate do výučby cudzí jazyk?**

Zavádzam. Mnohokrát tie videá, ktoré používam, sú v angličtine alebo nemčine. Angličtina vo videách je jednoduchšia. Tiež dávam študentom kľúčové slová v slovenčine a v angličtine, takže si môžu vyhľadávať informácie o jednotlivých mechanizmoch, či zariadeniach sami.

• **Myslíte, že sú študenti jazykovo zdatní? Rozumejú napríklad Vaším videám?**

Videá, ktoré používam, nie sú zložitá. Jednak im to komentujem v slovenčine ja, taktiež vidia, čo sa tam deje, môžu si to spájať. A pochopia to.

• **Výborne. Teraz trochu zmením zameranie otázok. Keď venujete toľko svojej energie vyučovaciemu procesu, tvorivej a vedeckej práci, ako odovzdáte, ako riešite psychohygienu?**

Myslím, že psychohygienu je veľmi potrebná. Ja veľa času trávim v škole, lebo tie zadania, čo študentom dávam, si vyžadujú vysvetľovanie a interaktívny prístup, a tak trávim so študentmi okrem výučby veľa hodín navyše, či už osobne alebo aj v online konzultáciách. Hlavne keď sa blíži koniec semestra a chcem sa venovať každému študentovi samostatne, je to časovo veľmi náročné. Keď sa blíži koniec semestra a študenti chcú odovzdať prácu a ja si ju nezoberiem, pokiaľ tam nie sú odstránené tie chyby, ktoré som im počas konzultácií vytkla, celé sa to naťahuje a čas strávený konzultovaním sa predlžuje. Takže v práci trávim veľa času a ak vzniknutý stres nechcem prenášať domov, potrebujem sa niekde dobiť. Mám niekoľko aktivít, ktoré sa snažím robiť, aby som sa cítila dobre. Keď je teplo, rada si dám rýchlu chôdzu niekde vonku. Keď sa to nedá, tak mám svoje šperky, teda vyrábanie šperkov. To je niečo, čo mi vždy vyčistí hlavu. Pri tom vypnem hlavu. Je to môj relax. Jednak tam využijem kreativitu, tak žensky, a na druhej strane si tam oddýchne moja hlava. Keď vidím, ako mi ten šperk vzniká, je to niečo, čo ma vie upokojiť a nabiť novou energiou. A potom mám ešte netere a synovcov, takých ešte veľmi malých, a každú chvíľu má niekto z nich sviatok, tak im pečiem torty. Pri tom si tiež dobre oddýchnem. Potrebujem to, lebo potrebujem niekde odbúrať stres z práce. Mám obrovský rešpekt pred každým vyučovaním, aby som priniesla študentom čo najviac nových vecí, ale zároveň to aj správne skĺbila s tým, čo

je už dávno zabehnuté, funkčné, a práve preto sa veľmi zodpovedne pripravujem na to, čo študentom ponúknem. Každú prednášku bez ohľadu na to, koľkokrát som ju mala, inovujem a dopĺňam a skúšam si to predniesť, aby to malo hlavu a pätu, aby som niečo neopomenula.

Stále vidím niečo nové, ešte toto by som mala, ešte toto je potrebné. Zisťujem na sebe, kde mám rezervy a v čom sa potrebujem stále dozvedelať. Pre mňa je teda dôležité tento stres vyrovnávať pokojom a tvorivosťou doma.

- **To ma privádza k ďalšej otázke. Kam sa chcete posúvať ďalej, čo nové sa chcete naučiť, urobiť?**

Ono to prichádza s prácou. Každý deň prichádzajú nové nápady, kam sa posunúť, a súvisí to aj s vývojom techniky a technológií. Teraz mám taký sen alebo cieľ, dať dokopy takú mini-linku, s dopravníkmi a manipulátormi, cez čo by študenti videli, ako to funguje. Spolupracujem pri tom aj s kolegami, ktorí učia programovanie takýchto systémov, aby si to študenti mohli ohmatať, vyskúšať, poprípade s tým pracovať. Pretože to nemajú, iba keď idú na cvičenia alebo exkurzie do podnikov. Takže, ak sa mi toto v budúcnosti podarí, aspoň niečo po mne pre ďalšie generácie študentov zostane. Kedysi ľudia nemali také možnosti ako dnes a akí boli múdri. Dnes je ale doba, ktorá si vyžaduje oveľa viac zapájať aj technológie.

- **Učíte už 13 rokov, čo vnímate ako výzvy vysokoškolského vzdelávania alebo priestor na zlepšenie?**

Tak toho by bolo asi veľa. Podľa mňa systém nefunguje tak, ako by mal. Nastavenie financovania cez počty študentov asi nie je to najlepšie. Sme tlačení k tomu, aby sme tu študentov mali a udržali. Potom, myslím si, a niekto možno nebude so mnou súhlasiť, že niektoré veci nie sú docenené. Napríklad my, učiteľia, ktorí učíme techniku, keď so študentmi v rámci diplomovej práce dospejeme k užitočnému vzoru alebo patentu, myslím si, že to je to najviac, čo môže technik urobiť, a to by malo byť ocenené viac. Viac alebo minimálne rovnocenne ako napríklad karentovaný článok, ku ktorému sme taktiež tlačení v rámci vedeckej práce. Totižto, niekedy sa na tom karente podieľajú viacerí a nenarobia sa na ňom ako študent a učiteľ na patente alebo užitočnom vzore. Tam musíme špekulovať, či je to správne, či to bude fungovať, vypočítať to, ako aj zamýšľame sa, či tým niekomu niečo uľahčíme, či zrýchlime prácu alebo ušetríme peniaze. Je veľmi veľa vecí a otázok, ktoré pri takejto tvorivej činnosti musíme vedieť na jej konci zodpovedať. Tvorenie v technike a inovovanie môže mať väčší prínos pre spoločnosť ako karentovaný článok, ale môžem sa aj mýliť. Pretože, čo môže veda

a technika priniesť? Inovácie a novosti. A to presne je patent aj užitočný vzor. A toto si myslím, že by malo byť viac ocenené. Ďalej, možnosti vytvárať prototypy pre študentov. Dať študentom možnosť a priestor, kde ich prototypy vytvárať, nie u nich doma v garáži, na kolene, ale v škole. Viem, že na niektorých školách majú prototypové dielne. Študenti tam majú možnosť spolupracovať s majstrami. Majú s nimi možnosť konzultovať, ako sa prechádza od ich výkresu k reálnemu výrobku a aj takýmto spôsobom si overiť ich výstupy.

- **Ale my máme dielne ...**

Áno, ale študent sa tam reálne nedostane. A v tých strojárskych nemáme také vybavenie, aby si mohli vyrobiť prototyp, napríklad dopravníkového stroja. Podarilo sa mi s mojou študentkou vytvoriť krásne hodiny. Vypálili sme na laserovom stroji diely a poskladali ich za pomoci a nadšenia pána riaditeľa dielne. Bez neho by sa to nedalo. Hodiny je možné vidieť v coworkingovom centre. Takýchto možností by som chcela viac. Tam to bolo, ako som spomenula, aj o nadšení pána riaditeľa, ktorý bol ochotný venovať aj svoj voľný čas. Skladali to ľudia v dielni, lebo študenti sa tam veľmi nedostanú.

- **To je škoda.**

Áno. Voľakedy sa na vysokých školách bralo viac teórie, ale dnešná doba si žiada, aby sa zdokonaľovali aj v realizácii a v praktických výstupoch. Je dobré, že sa dielne modernizujú, len aby tam potom bol priestor aj pre študentov.

- **A to Vám asi hovoria aj Vaši študenti, ktorí prichádzajú z praxe.**

Určite. Jednak dnes sú stredné školy vybavené veľmi dobre. Mnohokrát predčia vysoké školy, čo sa týka vybavenia dielne. Keď potom študenti prídu k nám, nemajú kontinuálny postup v tomto smere. Počas erazmovských pobytov na rôznych univerzitách v Európe som videla a zažila veci, ktoré by som bola rada, aby fungovali aj u nás. Spomeniem aspoň nejaké príklady. Keď som bola na univerzite v Miškolci, tam to žilo. Univerzita bola plná od rána do večera, plná študentov aj učiteľov. U nás to tak nie. Bolo by fajn, keby aj naši študenti mali priestor, kde sa môžu realizovať, rozvíjať sa, individuálne alebo spolu sa učiť, tvoriť, vyrábať.

- **Sú študenti v Miškolci viac motivovaní?**

Myslím, že to nie je otázka motivácie. Podľa mňa je to asi zaužívanou praxou, životným štýlom a históriou. Podobne živo to bolo aj na univerzite v Gdaňsku. Čas na univerzite nie je len o učení sa v triedach, ale aj o využití ostatného času na modelovanie, tvorenie a podobne. To, čo by sa tu mohlo za päť rokov naučiť, je obmedzené.

- **No a načo sa má študent snažiť, keď mu stačí E za 60 bodov?**

Toto, myslím si, je veľký problém. Snažím sa študentom hovoriť, že sa neučia pre titul, ale preto, že chcú lepšiu prácu. A na to, aby dostali lepšiu prácu, musia ukázať, že niečo vedia, že majú nejakú pridanú hodnotu. Tým môže byť aj veľmi kvalitné zadanie, diplomovka alebo napríklad aj užitočný vzor. Nie každý študent má túto pridanú hodnotu. Druhá pridaná hodnota je, že sa musia naučiť prezentovať to, čo vedia. Málokto vie vyjadriť to, čo vie a odprezentovať svoju prácu. To je pre mňa dôležité a trvám na tom u mojich študentov. Vychádza to z mojej skúsenosti z praxe. Keď som robila audity, mojich šéfov nezaujímalo, koľko času som strávila prípravou, ale ako som im to odprezentovala, či na základe mojej prezentácie mohli prijať nejaké rozhodnutia alebo urobiť nejaké kroky či opatrenia.

- **Prezentovanie patrí k zručnostiam 4K (komunikácia, kreativita, riešenie konfliktu, kritické myslenie). Sú tieto jemné zručnosti dôležité popri vedomostiach z oboru?**

Pravdaže, sú dôležité. Keďže sú to zručnosti, musia si ich študenti skúšať a precvičovať. A to je úlohou učiteľa, aby študentov motivoval a dal im priestor, kde by svoje vedomosti aplikovali a skúšali urobiť niečo nové, spájali svoje vedomosti a zručnosti z viacerých disciplín, pretože to potrebujú.

Ďakujem za rozhovor.

Rozhovor viedla Jaroslava Štefková, ÚCJ
Foto: Mária Vargovská, Ján Lichý

Mária Vargovská

TUZVO súčasťou Európskej noci výskumníkov

Festival vedy Európska noc výskumníkov je najväčšou celoeurópskou iniciatívou zameranou na popularizáciu vedy, výskumu a inovácií. Už 17. ročník festivalu sa konal v piatok 29. 9. 2023 a bol zameraný na dve nosné témy v podobe umelej inteligencie a vody. A práve o týchto, ale aj iných témach, sa návštevníci podujatia dozvedeli v takmer 40 vedeckých stánkoch v Europa Shopping Centre v Banskej Bystrici.

Technická univerzita vo Zvolene sa prezentovala prostredníctvom svojich štyroch fakúlt. Milan Koreň z Lesníckej fakulty predstavil farebné historické mapy a Zuzana Tončíková spolu s kolegami z Drevárskej fakulty dokázala, že ich fakulta má v srdci drevo. Tvoriví zamestnanci a doktorandi Fakulty ekológie a environmentalistiky pod vedením Miroslava Vaneka ukázali, že rádioaktivita je všade okolo nás a Helena Hybská s kolegami predvedli, ako testujeme ekotoxickosť vody.

Nechýbali ani kolegovia z Fakulty techniky – Jaroslav Matej spolu s doktorandmi predstavili virtuálnu realitu a Jozef Krilek s Tomášom Kuvikom a kolegami 3D tlač modelov. O naše stánky bol zo strany mladšej generácie veľký záujem. Za profesionálny prístup patrí naše poďakovanie všetkým kolegyniam a kolegom, ktorí aktívne prispeli k pozitívnej prezentácii našej alma mater.

Ján Lichý, Rektorát
Foto: autor

Prezentácia Drevárskej fakulty

Stánok Fakulty techniky

Prezentácia Lesníckej fakulty

Praktické ukážky Fakulty ekológie a environmentalistiky

Medzinárodná vedecká konferencia Financovanie 2023 Lesy – Drevo

Medzinárodná vedecká konferencia Financovanie Lesy – Drevo je podujatie, ktoré má už 29-ročnú tradíciu. Počas tohto obdobia sa účastníci konferencie snažili riešiť otázky produkcie a využívania drevnej suroviny tak, aby sa dosiahol maximálny efekt pre národné hospodárstvo. Konferencia prináša nové a zaujímavé poznatky z oblasti analýzy rizík financovania lesných podnikov vplyvom globálnych ekonomických a ekologických faktorov, poukazuje na možnosti využívania obnoviteľných zdrojov v energetike a využívaní drevnej hmoty tak, aby sa dosahovala čo najvyššia pridaná hodnota tejto cennej domácej suroviny.

Odborným garantom konferencie je prof. Ing. Iveta Hajdúchová, PhD., z Katedry lesníckej ekonomiky a politiky, pod záštitou ktorej sa konferencia koná. Spoluorganizátormi konferencie sú Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Lesy Slovenskej republiky, š. p., Banská Bystrica, Vojské lesy a majetky SR, š. p., Pliešovce, Slovenská lesnícka komora, Slovenská akadémia pôdohospodárskych vied a Drevársky kongres Zvolen, člen Zväzu slovenských vedecko-technických spoločností.

Konferenciu v mene rektora TU vo Zvolene otvoril prorektor TU vo Zvolene pre vedu a výskum a vedúci KLEP prof. Dr. Ing. Jaroslav Šálka. Ďalšími významnými hosťami podujatia boli štátny tajomník MŽP SR Filip Kuffa, veľvyslanec Kubánskej republiky na Slovensku Rafael Paulino Pino Becquer, zástupcovia MPAV SR Ing. Ján Marcinek a Ing. Boris Greguška, PhD., zástupca MZ ČR Ing. Jan Lojda, Ph.D., generálny riaditeľ štátneho podniku Vojské lesy a majetky SR Ing. Ján Jurica, predseda Slovenskej lesníckej komory Ing. Igor Vizslai, prezident Zväzu spracovateľov dreva SR PhDr. Peter Zemaník. Z celkového počtu 97 registrovaných účastníkov bolo 11 zahraničných hostí. Konferencia zároveň ponúka študentom TUZVO oboznámiť sa s najnovšími výsledkami vedy a výskumu a ich využitím v praxi, čo využilo viac ako tri desiatky z nich.

Záver z konferencie FINANCOVANIE 2023 LESY – DREVO

Na konferencii Financovanie 2023 Lesy – Drevo odznali vyžiadané príspevky, ktoré sa vrátane diskusných príspevkov zaoberali nasledujúcou problematikou:

- analýzou rizík financovania lesných podnikov z pohľadu získavania a využívania dlhodobých a prevádzkových zdrojov financovania s dôrazom na možnosti využívania verejných zdrojov na financovanie lesníckych opatrení v kontexte globálnych klimatických a ekonomických zmien, ako aj ochrany prírody,
- ekonomickými aspektmi konceptu PBHL

Referát štátneho tajomníka MŽP SR Filipa Kuffu (vpravo)

v aktuálnych podmienkach s dôrazom na jeho uplatňovanie v neštátnych a štátnych lesoch,

- analýzou cien dreva a efektívnym fungovaním trhu s drevom, ktoré bude viesť k vytvoreniu transparentného trhového prostredia a následnému dosiahnutiu dlhodobej ekonomickej prosperity a konkurencieschopnosti lesnícko-drevárskeho komplexu, energetiky a životného prostredia,
- zabezpečením fungovania lesnícko-drevárskeho komplexu na princípoch zeleného rastu.

Účastníci konferencie sa zhodli na tom, že konferencia splnila svoj cieľ. Z diskusie vyplynulo odporúčanie podporiť závery z medzinárodnej odbornej konferencie „Zasahovať či nezasahovať do lesov?“, ktorá sa konala 4. mája 2023 v Nitre:

1. Lesnícko-drevársky sektor akceptuje environmentálne ciele Európskej únie a je pripravený ich plniť. Apeluje však na dôslednejšiu analýzu ich vplyvov a nesúhlasí s prijímaním akýchkoľvek ambicióznějších cieľov, ako Slovensku vyplývajú z medzinárodných záväzkov.
2. Ochrana prírody berie na vedomie požiadavku vlastníkov pôdy na rešpektovanie súkromného vlastníctva a princípu dobrovoľnosti

a transparentnosti spolupráce s vlastníckmi pôdy pri dosahovaní cieľov ochrany prírody, napríklad pri zonáciách chránených území.

3. Lesnícko-drevársky sektor sa nechce a nemôže stať v takej lesnatej a lesnícky vyspelej krajine, akou Slovensko je, stratovým odvetvím odkázaným len na verejné zdroje. Naopak, je pripravené generovať zdroje a byť základňou udržateľnej bioekonomiky založenej na dreve.
4. Lesníctvo je preto s cieľom dosiahnuť vyššie menované úlohy pripravené v spolupráci s ochranou prírody prispôbiť svoje postupy novým potrebám, zavádzať prírode blízke hospodárenie v lesoch chránených území aj mimo nich, pestovať odolné lesy adaptované na zmenu klímy a trvalo poskytovať ekosystémové služby lesov pre verejnosť.
5. Lesnícko-drevársky sektor rešpektuje potrebu existencie bezzásahových území, ich rozsah a lokalizácia by však mala byť predmetom odbornej a spoločenskej diskusie.

Iveta Hajdúchová, Blanka Giertliová, LF
Foto: Miroslav Rusnák

Sympóziu – Stretnutie ekonomických katedier lesníckych a drevárskych fakúlt v ČR a SR 2023

V dňoch 13. – 14. septembra 2023 sa v malebnom prostredí úpätia Nízkych Tatier (Penzión Hradisko, Nemecká) opätovne konalo Stretnutie ekonomických katedier/ústavov lesníckych a drevárskych fakúlt.

Organizáciu tohtoročného podujatia pod hlavičkou Sympózia, vo veľmi priateľskej atmosfére, zvládla Katedra ekonomiky, manažmentu a podnikania (KEMP). Veľké poďakovanie za množstvo podnetných prezentácií vybraných problémov a riešení v oblasti ekonómie, manažmentu, podnikania a ekosystémových služieb v praxi lesnícko-drevárskeho komplexu patrí všetkým účastníkom stretnutia. Vďaka a uznanie si taktiež zaslúžia všetci kolegovia z KEMP podieľajúci sa na úspešnej organizácii akcie. Veríme, že stretnutie splnilo svoj účel, a to utužovanie existujúcich priateľstiev a vytváranie nových a taktiež prípravu výziev spolupráce do budúcnosti.

Marek Potkány, DF
Foto: Mária Osvaldová

16. medzinárodná konferencia MAP 2023 „Material – Acoustics – Place 2023“ vo Zvolene

V dňoch 20. až 22. septembra 2023 sa na pôde TUZVO uskutočnil už 16. ročník medzinárodnej konferencie „Material – Acoustics – Place“. Konferencia bola organizovaná v priestoroch Informačno-vedeckého centra SLDK na 1. poschodí. Po dvojdňovom bloku zaujímavých vedecko-odborných prezentácií sa v rámci programu konferencie uskutočnila aj exkurzia do 3D CT skenovacej linky v areáli Biotechnologického parku Stráž.

Cieľom konferencie bolo získať nové poznatky a skúsenosti z rôznych oblastí akustiky, materiálového inžinierstva so zameraním na vlastnosti dreva, výrobkov z dreva, ako aj iných stavebných materiálov s akcentom na ich požiarotechnické, tepelné, vlhkosťové a akustické vlastnosti. V rámci konferencie bola pozornosť venovaná taktiež hluku a jeho vplyvu na človeka a životné prostredie. Získané poznatky sa budú implementovať do ďalších výskumných aktivít i do vyučovacieho procesu. Výstup z konferencie je pre odborníkov a ďalších záujemcov významným zdrojom aktuálnych informácií z oblasti akustiky, jej aplikácií, materiálového inžinierstva a interdisciplinárnej spolupráce. Odborným garantom konferencie bol doc. Ing. Martin Čulík, PhD.

Martin Čulík, DF
Foto: archív DF

Účastníci konferencie na exkurzii v Biotechnologickom parku Stráž v Národnom lesníckom centre

zástupcovia medzinárodného projektu HU-VOLUTION

Na Technickej univerzite vo Zvolene prebehlo 25. 10. 2023 druhé medzinárodné stretnutie riešiteľov projektu Erasmus+ HU-VOLUTION 2022-1-DE01-KA220-HED-000088443. Konzorcium pozostáva zo štyroch partnerov – z Nemecka, Talianska, Slovenska a Španielska, a zahŕňa dve vysokoškolské inštitúcie (KIT a TUZVO), podnikateľské združenie (CETEM) a mimovládnu organizáciu (CEIPES).

Cieľom projektu je prispieť k zlepšeniu vysokoškolského vzdelávania prostredníctvom podpory princípov Nového európskeho Bauhausu medzi dizajnérmi a zároveň prekonať rozdiely medzi vysokoškolským systémom a trhom práce. Projekt predstavuje vynikajúcu príležitosť na podporu európskeho systému vysokoškolského vzdelávania s cieľom priniesť spoločnosti pridanú hodnotu a pripraviť budúcich odborníkov na navrhovanie krajších, udržateľnejších a inkluzívnejších priestorov, v ktorých žijeme, a podporiť celoživotné vzdelávanie v oblasti ekologických zručností prostredníctvom využitia digitálnych vzdelávacích prístupov.

Ciele projektu sú zamerané na nasledujúce oblasti:

- informovať európsku spoločnosť a vysoké školy o potrebe implementácie humano-centrického navrhovania,
- definovať potrebné kompetencie a zručnosti pre dizajnérrov, ktoré smerujú k udržateľnejším, estetickejším a inkluzívnejším návrhom v súlade s iniciatívou NEB pre spoločnosť 5.0 a zhromaždiť ich v spoločnom učebnom pláne prispôbennom pre vysoké školy,
- spustiť elektronickú vzdelávaciu platformu, ktorá bude bezplatná

Riešitelia projektu za TUZVO René Baďura a Zuzana Tončíková

- a otvorená pre všetky organizácie vysokoškolského vzdelávania a ich bývalých/súčasných/budúcich študentov,
- poskytnúť podporu európskym univerzitám, aby prispôbili svoju súčasnú ponuku odbornej prípravy na zvyšovanie/rekvalifikáciu svojich študentov pre budúce navrhovanie prostredníctvom kurzov celoživotného vzdelávania založených na vytvorených materiáloch,
- prelomiť hranice medzi priemyslom a systémom vysokých škôl, vytvoriť spoločné metódy a zručnosti, ktoré umožnia zvýšiť kvalitu ponuky vysokých škôl či výkonnosť priemyslu a vybudovať kapacity na prácu na nadnárodnej úrovni a medzi sektormi.

Plánované výstupy predstavujú mapovanie kompetencií a spoločný učebný plán týkajúci sa pripravenosti dizajnérrov pracovať a myslieť v intenciách NEB a spoločnosti 5.0 v oblasti dizajnu prostredia. Vzdelávacie zdroje a praktické cvičenia v podobe online platformy, učebnice, videoprogramy, ale aj cvičenia založené na hrách budú

prispôbené európskemu kvalifikačnému rámcu. Bezplatná a dostupná platforma elektronického vzdelávania HU-VOLUTION bude slúžiť študentom na absolvovanie školení a nasledujúce získanie a uznanie tzv. mikrokreditov.

Partnerstvo projektu HuVolution 5.0 práve ukončilo činnosti v rámci druhého pracovného balíka „Mapa kompetencií a spoločný učebný plán na prípravu na Nový Európsky Bauhaus a spoločnosť 5.0 v oblasti dizajnu prostredia“. V priebehu tohto druhého pracovného balíka bola vypracovaná kompletná mapa kompetencií a spoločný učebný plán s definovanými vzdelávacími výstupmi. Spoločný učebný plán obsahuje sedem rôznych modulov, ktoré schválili aktéri a odborníci v tejto oblasti. Vzdelávací obsah jednotlivých modulov bude rozdelený do týchto oblastí: Úvod do Nového Európskeho Bauhausu, Inkluzívny dizajn, Formálne náležitosti vývoja projektu pre oblasť interiérového dizajnu, Digitálny dizajn a výroba, Dizajn orientovaný na potreby človeka, Udržateľný dizajn, Cirkulárna ekonomika a opätovné použitie.

Zuzana Tončíková, DF
Foto: archív DF

RTT TUZVO spája zamestnancov a partnerov z praxe

Referát pre transfer technológií (RTT) TUZVO v spolupráci s Centrom transferu technológií pri CVTI SR sa zaoberá podporou prenosu vedeckých poznatkov do praxe a komunikáciou v tejto oblasti.

RTT v máji 2023 zorganizoval úspešné neformálne podujatie RTT Connections, ktoré bolo zamerané na prehĺbenie spolupráce medzi referátom, zamestnancami a doktorandmi TUZVO. Dňa 7. 9. 2023 sme mali možnosť s pomocou CVTI SR zorganizovať druhé takéto podujatie RTT Connections vol. 2. Cieľom podujatia bolo posilniť spoluprácu medzi RTT, zamestnancami univerzity a partnermi z hospodárskej praxe s dôrazom na prehĺbenie spoločných vzťahov prostredníctvom osobných neformálnych diskusií, a to pri vynikajúcom jedle.

RTT Connections vol. 2 sa konalo v priestoroch penziónu Almada. Účastníkov srdečne privítala pracovníčka referátu Ing. Klára Báliková, PhD., a odovzdala slovo riaditeľovi Odboru transferu technológií z Centra vedecko-technických informácií SR Mgr. Miroslavovi Kubišovi, ktorý podujatie otvoril krátkym príhovorom. Nasledoval zaujímavý program, ktorý pripravili Ing. Michaela Korená Hillayová, PhD., a Mgr. Attila Rác, PhD. Súčasťou programu bol zábavno-vedomostný kvíz, ktorý bol zameraný na aktuálne otázky prenosu poznatkov do praxe. Účastníci si zahrli aj pexeso zamerané na pojmy a ich definície, ktoré boli spojené s duševným vlastníctvom a transferom technológií na národnej a medzinárodnej úrovni, napr. čo vyjadruje skratka WIPO, RTT, CVTI a pod. Tieto aktivity spolu s dobrým jedlom podnietili plodnú neformálnu diskusiu. Dúfame, že takéto forma spoločných stretnutí prinesie ďalšiu úspešnú spoluprácu na poli transferu technológií do praxe.

Všetkým účastníkom srdečne ďakujeme.

Michaela Korená Hillayová, LF
Attila Rác, FEE
Foto: Klára Báliková,
Michaela Korená Hillayová

Príhovor Miroslava Kubiša z CVTI

Zábavno-vedomostný program

Projekt TRANSFARM a problematika salašníctva na Slovensku

Pasienky tvoria neodmysliteľnú súčasť koloritu mnohých podhorských a horských oblastí v rôznych kútoch Slovenska. Valašská kolonizácia formovala našu krajinu, kultúru a tradície už v 14. – 17. storočí.

Na niektorých lokalitách sú dodnes zachované pasienky, ktoré sú vypásané hospodárskymi zvieratami za prítomnosti pastierov a pastierskych strážnych psov. Selektívne vypásanie lúk pasúcimi sa stádami oviec, kôz a hovädzieho dobytku zvyšuje a podporuje biodiverzitu v krajine. V súčasnosti je však samotné pasenie ohrozené. V posledných desaťročiach zažíva salašníctvo

na Slovensku, ale aj v iných krajinách Európy úpadok, ktorý sa prejavuje v podobe úbytku počtu chovaných oviec a kôz, nedostatkom pracovných síl alebo zánikom podnikateľských subjektov zaoberajúcich sa chovom hospodárskych zvierat.

Od 1. 12. 2021 je Katedra UNESCO pre ekologické vedomie a trvalo udržateľný rozvoj (KUEVTR) partnerom v medzinárodnom projekte TRANSFARM,

ktorý je spolufinancovaný z programu Erasmus+ (<https://transfarm-erasmus.eu/sk>). Cieľom projektu je príprava otvorených vzdelávacích materiálov pre budúcich praktikov v oblasti tzv. transhumancie. Vedúcim členom projektu je Norwegian University of Life Sciences z Nórska. Do projektu sú zapojení okrem Slovenska aj partneri z Nemecka, Grécka, Španielska a Belgicka.

V rámci aktivít TRANSFARM-u sme dňa 23. 3. 2023 na pôde Slovenskej agentúry životného prostredia v Banskej Bystrici zorganizovali workshop „SIEŤOVANIE NA PODPORU SALAŠNÍCTVA NA SLOVENSKU“ a zúčastnilo sa ho 43 účastníkov. Účastníci workshopu boli zástupcovia z Ministerstva životného prostredia SR, z Banskobystrického samosprávneho kraja, Rozvojovej agentúry BBSK, n. o., Dobrý kraj, Slovenskej agentúry životného prostredia, Štátnej ochrany prírody SR v Banskej Bystrici, ako aj zo správ národných parkov Slovenský kras a Malá Fatra, zástupcovia Zväzu chovateľov oviec a kôz na Slovensku, miestnych akčných skupín, občianskych združení, učiteľia a študenti odborného vzdelávania a prípravy a v neposlednom rade tí, pre ktorých sú výstupy z podujatia najdôležitejšie – chovatelia hospodárskych zvierat a nadšenci valašskej kultúry zo Slovenska a Poľska. Nasledujúca séria workshopov sa konala na SOŠ služieb Levice a na Technickej univerzite v Košiciach, organizovalo ich Ministerstvo životného prostredia. Na základe spoločnej dohody a prieniku aktivít odborníkov zastupujúcich jednotlivé sekcie týkajúce sa salašníctva vznikla v rámci workshopov pracovná skupina zameraná na iniciatívu v oblasti salašníctva. Hlavné ciele pracovnej skupiny predstavujú: kultúrno-sociálno-ekonomický model salašníctva na Slovensku, zatraktívnenie vidieka formou marketingu cestovného ruchu zameraného na tradičné salašníctvo, výstavba sezónnych ubytovacích jednotiek – maringotiek pre pastierov a turistov, podpora mliečnych výrobkov zo Slovenska formou predaja „z farmy na stôl“, podpora biodiverzity, implementácia ochranných opatrení zameraných na ochranu stád pred útokmi veľkých šeliem a ďalšie. V apríli 2024 je na TU vo Zvolene plánovaný ďalší seminár, na ktorom budú zhodnotené doterajšie aktivity pracovnej skupiny a rovnako aj budúce ciele implementovania poznatkov z jednotlivých oblastí salašníctva.

Počas realizácie projektu sme navštívili niekoľko salašov na Slovensku, na ktorých sme formou dotazníkového prieskumu zisťovali aktuálny stav podnikateľského subjektu. Zistenia vyplývajúce z prieskumu poukázali na širokú škálu problémov, ktoré v budúcnosti môžu viesť k zániku tradičného extenzívneho pasenia až celkového úpadku salašníctva na Slovensku. Na druhej strane je vypásanie lúk hospodárskymi zvieratami žiaducim manažmentovým opatrením z hľadiska zachovania biodiverzity a rovnako aj rázu krajiny. V teréne boli počas jednotlivých návštev zozbierané aj priestorové dáta miesta vzniku predáchných udalostí spôsobených veľkými šelmami na hospodárskych zvieratách s cieľom skúmať preferencie útokov veľkých šeliem v určitých krajinných štruktúrach, ktoré sú klasifikované z hľadiska hospodárskeho využitia. Z výsledkov terénneho prieskumu

vznikla predikčná mapa rizika útoku veľkých šeliem na hospodárske zvieratá, ktorej sa podrobne venuje doktorandka Ing. Miriama Mikušová z KUEVTR.

Výskum má prispieť k lepšiemu porozumeniu správania sa predátorov v krajine v nadväznosti na umiestnenie košiarov spoločne s odporúčanými preventívnymi metódami ochrany stád vyplývajúcimi z príslušnej legislatívy.

Iniciatívy a projekty, ktoré by mohli nasledovať projekt TRANSFARM a rovnako aj výsledky doktorandskej dizertačnej práce majú ambíciu uplatniť sa v budúcom manažmente salašníctva na Slovensku. Premyslené strategické rozhodnutia na záchranu a podporu samotného salašníctva je potrebné riešiť komplexne. Na dosiahnutie cieľa je nevyhnutné zapojiť všetky úrovne zainteresovaných rezortov, organizácií a v neposlednom rade salašníkov. Na rozvoj podnikania v oblasti salašníctva v súčasnosti sú nutné nielen podporné programy na úrovni štátu, či samosprávnych krajov, ale aj cezhraničná spolupráca a pozitívne skúsenosti z praxe súčasných salašníkov zo Slovenska a ďalších krajín uplatňujúcich transhumanciu. Príklady dobrej praxe prináša projekt TRANSFARM aj vo viac ako dvadsiatich prípadových štúdiách.

Miriama Mikušová, FEE
Foto: autorka

Dve medzinárodné konferencie organizované Katedrou environmentálnej a lesníckej techniky Fakulty techniky TUZVO

Katedra environmentálnej a lesníckej techniky Fakulty techniky TUZVO zorganizovala v septembri 2023 dve medzinárodné konferencie – 49. medzinárodnú vedeckú konferenciu katedier dopravných, manipulačných, stavebných a poľnohospodárskych strojov v dňoch 4. – 6. septembra 2023 a XII. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie „Mobilné energetické prostriedky – Hydraulika – Životné prostredie – Ergonómia mobilných strojov“ v dňoch 18. až 20. septembra 2023.

49. Medzinárodná vedecká konferencia katedier dopravných, manipulačných, stavebných a poľnohospodárskych strojov

49. medzinárodnej vedeckej konferencie katedier dopravných, manipulačných, stavebných a poľnohospodárskych strojov sa zúčastnili zástupcovia katedier slovenských a českých univerzít: Technická univerzita vo Zvolene (Fakulta techniky, Katedra environmentálnej a lesníckej techniky), Žilinská univerzita v Žiline (Strojnícka fakulta, Katedra dopravnej a manipulačnej techniky), Slovenská technická univerzita v Bratislave (Strojnícka fakulta, Ústav dopravnej techniky a konštruovania – Oddelenie konštruovania a mobilných pracovných strojov), Technická univerzita v Košiciach (Strojnícka fakulta, Ústav mechaniky, energetického a konštrukčného inžinierstva – Katedra konštrukčného a dopravného inžinierstva), Technická univerzita v Košiciach (Fakulta baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií, Ústav logistiky a dopravy), Západočeská univerzita v Plzni (Fakulta strojná, Katedra konštruovania strojů – Oddelení dopravní a manipulační techniky), Univerzita obrany (Fakulta vojenských technologií, Katedra bojových a speciálních vozidel), Mendelova univerzita v Brně (Lesnická a dřevařská fakulta, Ústav techniky), Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (Fakulta strojná, Institut dopravy – Ústav dopravních a procesních zařízení), Technická

univerzita v Liberci (Fakulta strojná, Katedra vozidel a motorů), Vysoké učení technické v Brně (Fakulta strojná inženýrství, Ústav automobilního a dopravního inženýrství – Odbor transportních a stavebních strojů). Na konferencii sa zúčastnili aj zástupcovia firmy Škoda auto, a.s. Jubilejnú 50. medzinárodnú vedeckú konferenciu

katedier dopravných, manipulačných, stavebných a poľnohospodárskych strojov bude organizovať v roku 2024 Vysoké učení technické v Brne.

Medzinárodná vedecká konferencia „Mobilné energetické prostriedky – Hydraulika – Životné prostredie – Ergonómia mobilných strojov“, ktorú organizuje Katedra

Exkurzia v strojárkej firme WAY Industries, Krupina

environmentálnej a lesnickej techniky, Fakulty techniky každé dva roky, mala v tomto roku už svoj XII. ročník. Aj tento rok pozvanie prijali zástupcovia zahraničných univerzít, a to:

za Poľskú republiku:

- Uniwersytet rolniczy im. Hugona kołłątaja w Krakowie (Krakov) – UR. Wydział Leśny, Katedra Użytkowania Lasu, Inżynierii i Techniki Leśnej,
- Szkoła główna gospodarstwa wiejskiego w Warszawie (Varšava) – SSGW. Instytut Inżynierii Mechanicznej, Katedra Inżynierii Biosystemów,
- Polish Academy of Sciences in Lublin (Lublin), Institute of Agrophysics,
- Uniwersytet rolniczy im. Hugona kołłątaja w Krakowie (Krakov) – UR, Wydział Inżynierii

Produkcji i Energetyki,

- State Academy of Applied Sciences in Chełm (Chelm), Institute of Human

Nutrition and Agriculture Sciences.

za Ukrajinu:

- Ukrajinський державний лісотехнічний університет – Львів. Інститут strojárstva, automatizácie a počítačovo integrovaných technológií, Katedra lesných strojov.

za Slovensko:

- Technická univerzita vo Zvolene, Fakulta techniky, Katedra environmentálnej a lesnickej techniky,
- Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra chémie a chemických technológií,
- Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Technická fakulta, Katedra strojov a výrobných biosystémov,
- Žilinská univerzita, Strojnícka fakulta, Katedra obrábania a výrobnjej techniky.

Obe konferencie sa konali v hoteli Hviezda v Dudinciach pod záštitou vedúceho katedry prof. Ing. Jozefa Krileka, PhD.

Niesli sa v priateľskom duchu a v uvoľnenej atmosfére, prostredie umožnilo výmenu vzájomných poznatkov a názorov na riešenie vedecké úlohy. Doktorandom umožnili prezentáciu výsledkov svojich prác, ako aj ich prvotnú konfrontáciu s názormi odborníkov z iných pracovísk. Prezentované práce boli vydané v recenzovaných zborníkoch. Neformálna atmosféra priala aj priateľským rozhovorom a vytváraní nových kontaktov medzi jednotlivými účastníkmi. Súčasťou programu na oboch konferenciách bol aj spoločenský program, v rámci ktorého účastníci navštívili blízku strojársku firmu WAY Industries, a. s., Krupina, kde sa oboznámili s výrobným programom spoločnosti. Program pokračoval cestou do krásnej pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry Stará Hora – Sebechleby spojenou s ochutnávkou vín v danom regióne u pána Róberta Lauka.

Jozef Krilek, Vladimír Mancel, FT

Foto: autori

Konferencia Mobilné energetické prostriedky – Hydraulika – Životné prostredie – Ergonómia mobilných strojov

Exkurzia v strojárskej firme WAY Industries, Krupina

Konferencia „MIKROSKOPIE A NEDESTRUKTIVNÍ ZKOUŠENÍ MATERIÁLŮ 2023“

V dňoch 17. až 20. 10. 2023 sa doc. Ing. Miroslava Ťavodová, PhD. z Katedry výrobných technológií a materiálov FT, ako členka vedeckého výboru konferencie, zúčastnila medzinárodnej konferencie Mikroskopie a nedeštruktívnej zkoušení materiálů. Tú každý druhý rok už siedmykrát organizuje Fakulta strojního inženýrství Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem za účasti odborníkov z Čiech, Slovenska, Poľska a Nemecka. Tento raz sa konferencia konala na malebnom mieste, v Zámockom hoteli Hrubá Skála – Turnov.

Hlavnými cieľmi a zameraním konferencie bolo podať súhrnný prehľad o súčasnom stave v oblasti využitia, výskumu a optimalizácie mikroskopie a nedeštruktívnych metód vo výskume, pri riešení technologických problémov, materiálových vlastností a v oblasti výrobných procesov. Doc. M. Ťavodová vystúpila s príspevkom v rámci riešenia projektu VEGA „Pozorovanie veľkosti opotrebenia návarových vrstiev po teste odolnosti voči abrazívnemu opotrebeniu“.

Toto stretnutie opäť upevnilo výborné vzťahy medzi účastníkmi z rôznych univerzít a usporadujúcou univerzitou, ako aj zástupcami z praxe a zabezpečilo kontinuitu výborných partnerských vzťahov medzi Fakultou strojního inženýrství UJEP a Fakultou techniky TUZVO.

Miroslava Ťavodová, FT
Foto: autorka

Miroslava Ťavodová pri networkingu počas konferencie

ZVÁRANIE 2023 – jubilejná 50. medzinárodná konferencia

V dňoch 8. – 10. 11. 2023 sa doc. Ing. Miroslava Ťavodová, PhD., a p. Peter Výboh zúčastnili jubilejnej 50. medzinárodnej konferencie Zváranie 2023, ktorá sa konala v hoteli URAN v Tatranskej Lomnici pod záštitou Slovenskej zvaračskej spoločnosti (SZS). Konferencia sa každoročne uskutočňuje v rámci Týždňa vedy a techniky na Slovensku.

Fakulta techniky TUZVO je jedným z generálnych partnerov tohto podujatia. Spolu s ostatnými partnermi z akademickej pôdy, ako sú ŽU SjF Žilina, STU Bratislava – MTF v Trnava a TU Košice FVT so sídlom v Prešove, prezentuje, účasťou svojich zástupcov na tomto podujatí, výsledky výskumu v oblasti zvárania a súvisiacich procesov. Tento rok vystúpila na konferencii aj doc. M. Ťavodová, a to v rámci riešenia projektov VEGA a KEGA, s príspevkom „Hodnotenie priebehu tvrdosti zvarov pílových pásov pre spracovanie dreva“, ktorého spoluautormi po odbornej a praktickej stránke boli prof. J. Krilek a pán P. Výboh. Môžeme neskromne konštatovať, že príspevky z nášho pracoviska tradične vzbudzujú na konferencii záujem. Keďže problematikou v oblasti aplikácie zvárania, resp. navárania pre nástroje a komponenty pre drevársky a lesný priemysel sa zaoberá len veľmi úzky okruh odborníkov, potvrdzujeme týmto výnimočnosť Fakulty techniky TUZVO.

Miroslava Ťavodová, FT
Foto: autorka

Ďalšia pilotná štúdia projektu SILVANUS

Zástupcovia Technickej univerzity vo Zvolene a Centra adaptácie a tvorby stratégií sa v dňoch 3. – 4. 10. 2023 zúčastnili piatej pilotnej štúdie realizovanej v rámci projektu SILVANUS.

Pilotná štúdia sa uskutočnila v obci Krásna v Českej republike, ktorá sa nachádza v okrese Frýdek-Místek v Moravsko-sliezskom kraji, 42 kilometrov od Ostravy. Hlavným organizátorom pilotnej demonštrácie bol Hasičský záchranný zbor Moravsko-sliezského kraja. Používateľské produkty platformy SILVANUS, ktoré sa na mieste testovali, boli: pozemné roboty od spoločnosti 3MON, ktoré simulovali hasenie požiarov, prepravu zranených a nákladu cez nerovný lesný terén, aplikácia Woode biodiversity od spoločnosti Venaka TRELeaf spolu s dronmi (prieskum a zdieľanie údajov), mobilná aplikácia a SILVANUS Dashboard, systém detekcie lesných požiarov, lesná hasičská technika a vybavenie, a to s podporou partnerov SILVANUS Centrum bezpečnostných štúdií (KEMEA) a Ústav informatiky Slovenskej akadémie vied. Demonštrácia bola ukončená pracovným workshopom, kde partneri projektu

Demonštračné ukážky techniky v teréne

SILVANUS prediskutovali priebeh pilotnej demonštrácie a zhodli sa na ďalších krokoch potrebných na úspešné riešenie projektu.

Lenka Marcineková, LF
Foto: autorka

COINTT 2023

V dňoch 24. – 25. októbra 2023 sa v priestoroch hotela Saffron v Bratislave konal už štvrtý ročník odbornej konferencie zameranej na transfer technológií na Slovensku – Cooperation Innovation Technology Transfer 2023 (COINTT 2023).

Aktuálny ročník sa zamerával na problematiku bielych miest v inováciách a transfere technológií na Slovensku. Podujatie organizuje Centrum vedecko-technických informácií SR v rámci implementácie národného projektu Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK II, ktorého je aj Technická univerzita vo Zvolene partnerom. Cieľom konferencie je poskytnúť priestor na diskusiu a výmenu skúseností medzi vedeckou komunitou a zástupcami praxe. Technickú univerzitu vo Zvolene zastupovali Ing. Blanka Giertliová, PhD., Ing. Emília Jurášová, PhD., Ing. Naďa Murínová, Ing. Lenka Marcineková, PhD., a Ing. Dominik Špilák, ktorí v rámci Expo stage stánku prezentovali aktivity, výskum či služby, ktoré naša univerzita vie poskytnúť. V rámci podujatia vystúpilo niekoľko prednášajúcich so zaujímavými prezentáciami. Hlavný prednášajúci Jeff Skinner (London Business School) priblížil rôzne mechanizmy a prístupy, ktoré môžu univerzity a akademickí lídri zaviesť na podporu výskumníkov, aby sa aktívne

Návštevníci stánku TUZVO

zapojili do prenosu vedomostí. Súčasťou podujatia bolo aj slávnostné udeľovanie Ceny za transfer technológií na Slovensku 2023.

Lenka Marcineková, Blanka Giertliová, LF
Foto: autorky + foto galéria COINTT 2023

Jesenná vedecká konferencia Ústavu cudzích jazykov začala svoju druhú dekádu

Nad jesennou konferenciou Ústavu cudzích jazykov (ďalej ÚCJ), ktorá započala 19. októbra 2023 už druhú dekádu svojej existencie, prevzal záštitu rektor Technickej univerzity vo Zvolene (ďalej TUZVO) Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD. Vedecké podujatie zamerané na aplikované jazyky a aplikovanú lingvistiku predstavuje už tradičné fórum na výmenu skúseností a poznatkov medzi vysokoškolskými učiteľmi cudzích jazykov na vysokých školách filologického i nefilologického zamerania.

Konferenciu Vyučovanie odborne zameraných cudzích jazykov na vysokých školách otvoril Dr. phil. Marek Ľupták, vedúci ÚCJ. Rektor TUZVO vo svojom príhovore vyjadril podporu pre cudzojazyčné vzdelávanie na univerzite a vyzdvihol skutočnosť, že Ústav cudzích jazykov je etablovaným pracoviskom univerzity. Do Zvolena sa každoročne vracajú zástupcovia zo slovenských, ale častokrát aj českých univerzít. Vedeckou garantkou konferencie bola prof. PhDr. Katarína Chovancová, PhD., z Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Aj tento rok boli viaceré príspevky zacielené na problematiku výučby cudzích jazykov s profesijne orientovaným obsahovým presahom, ale aj príspevky z oblasti filologického výskumu, kontrastívnej lingvistiky, translitológie a didaktiky cudzích jazykov. Plenárnych prednášok sa úspešne zhostili PhDr. Petra Laktišová, PhD., z Ústavu celoživotného vzdelávania Žilinskej univerzity v Žiline s témou „Integrácia techník podporujúcich rozvoj kľúčových zručností 4C do odborného cudzieho jazyka v kontexte technicky orientovanej univerzity“, nederlandistka doc. Mgr. Marketa Štefková, PhD., z Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave s témou „Terminológia pre prekladateľskú prax“ a Dr. habil Joanna Kic-Drgas z Univerzity Adama Mickiewicza w Poznani (Poľsko) s témou „Research and

Zľava: vedúci ÚCJ Marek Ľupták a rektor TUZVO Rudolf Kropil

Teaching Development Trends in Applied Linguistics“ [Trendy vo výskume a vyučovaní v oblasti aplikovanej lingvistiky].

Za úspešným priebehom podujatia stoja okrem iného zaničení členovia organizačného výboru vedeckej konferencie z ÚCJ – tajomníčka vedeckej konferencie PaedDr. Darina Veverková, Ph.D., Mgr. Zuzana Danihelová, PhD., Mgr. Žaneta Balážová, PhD., Mgr. Jaroslava Štefková, PhD. ÚCJ preukazuje nielen týmto tradičným podujatím, ale aj založením časopisu APPS – Academic Journal of Applied Linguistics and Languages (v rámci projektu KEGA 004TU Z-4/2019 „Didaktika terciárneho jazyka v kontexte viacjazyčnosti

s uplatnením nových technológií a stratégií s facilitačným potenciálom v procese učenia sa druhého cudzieho jazyka po angličtine“) a priebežným publikačným hodnotením v samostatnom odbore filológia, že jeho ťažisko pôsobenia nespočíva len v cudzojazyčnom vzdelávaní študentov v študijných programoch fakúlt univerzity, ale aj vo výskumnej činnosti zameranej na aplikovanú lingvistiku a filológiu. Predmet výskumného záujmu by sa mohol časom odraziť aj v novom názve pracoviska.

Marek Ľupták, ÚCJ
Foto: archív ÚCJ

Príhovor tajomníčky vedeckej konferencie PaedDr. Darina Veverková, Ph.D. z ÚCJ účastníkom konferencie

Transfer poznatkov: prípad WAY INDUSTRIES

Dňa 20. 9. 2023 sa v strojárskom podniku WAY INDUSTRIES, a. s., Krupina uskutočnilo rokovanie o transfere poznatkov z oblasti špeciálnych rekuperačných lesníckych lanoviek typu RELAZ.

Zúčastnili sa ho Ing. Marián Bolek – vedúci technického úseku, Ing. Ivan Kolény – konštruktér, Ján Hybský – elektokonštruktér, Ing. Emília Jurášová, PhD., – CVTI Bratislava a za našu katedru doc. Ing. Ján Merganič, PhD., – vedúci katedry a doc. Ing. Vladimír Štollmann, CSc., PhD. WAY INDUSTRIES je svetoznámy výrobcom klzom riadených nakladačov LOCUST, odmŕňovacích zariadení BOŽENA a od novembra 2022 aj osobných lanových zariadení. Rokovanie prebehlo v priateľskom a konštruktívnom duchu. O jeho výsledku bude informovaný generálny riaditeľ WAY INDUSTRIES, ktorý rozhodne o ďalšom rozvoji spolupráce. Na záver sme mali možnosť prezrieť si výrobné priestory a vidieť rozpracovanú výrobu nakladačov LOCUST a osobnej lanovky určenej na export do Turecka.

Vladimír Štollmann, LF
Foto: archív LF

Zástupcovia TUZVO v spoločnosti WAY Industries, Krupina

TUZVO je súčasťou medzinárodného konzorcia pre trvalo udržateľné pôdohospodárstvo v Mongolsku

Projekt STREAM (Sustainable Resilient Ecosystem and Agriculture Management in Mongolia) je doposiaľ najväčší projekt, do ktorého sa TUZVO zapojila v Mongolsku. Projekt je podporovaný Európskou úniou a Nemeckým spolkovým ministerstvom pre hospodársku spoluprácu a rozvoj. Samotnú kooperáciu s mongolským Ministerstvom životného prostredia a cestovného ruchu zastrešuje rozvojová organizácia Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) a Organizácia pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO), ktorá je súčasťou OSN. V priebehu realizovania aktivít projektu sa vytvorilo medzinárodné konzorcium.

Technická univerzita vo Zvolene je aktívnym partnerom Mendelovej univerzity v Brne, ktorá vedie konzorcium dvanástich inštitúcií podieľajúcich sa na lesníckej časti projektu. V rámci medzinárodného konzorcia viacerých univerzít a výskumných ústavov krajín Európy, USA a Mongolska reprezentovali Technickú univerzitu vo Zvolene doc. Ing. František Máliš, PhD., z Lesníckej fakulty a doc. Ing. Ján Parobek, PhD., z Drevárskej fakulty. V rokoch 2022 a 2023 zamestnanci TUZVO iniciatívne participovali na rôznych aktivitách aj na území Mongolska. Zúčastnili sa rôznych stretnutí na národnej, ako aj medzinárodnej úrovni so zástupcami EÚ, FAO a vlády Mongolska.

Stretnutie s honorárnym konzulom pánom Munkhzul Tudevordj (uprostred), zľava Jan Šebesta (vedúci projektu STREAM za Mendelovu univerzitu v Brne), Enkhtuya Batkhuu (koordinátorka aktivít v Mongolsku), Ján Parobek a František Máliš z TUZVO

pokračovanie článku na nasledujúcej strane

Súčasťou pobytu v Mongolsku bola aj aktívna účasť na Medzinárodnej konferencii zameranej na trvalo udržateľný rozvoj lesného hospodárstva v Mongolsku, ktorá sa konala v Ulanbátare

S profesorkou Khishigjargal Mookhor z „Mongolian University of Life Sciences“ v teréne v severných oblastiach Mongolska v lokalite Tunkhel

Súčasne sa realizovali prehliadky prebiehajúcich činností v lesníckom sektore, diskusie s odborníkmi aj študentmi v teréne a na seminároch i konferenciách, realizovala sa aj výučba študentov, účastníci sa podieľali na výskumných činnostiach a demonštračných aktivitách pre študentov i lokálne zainteresované strany.

Podstatou projektu STREAM je prispieť k udržateľnému hospodárstvu v Mongolsku, a to zameraním sa na dva kľúčové sektory –

poľnohospodárstvo a lesníctvo. Cieľom projektu je prispieť k implementácii inovatívnych a dlhodobou udržateľných princípov hospodárenia s ohľadom na výzvy spojené s problematikou potravinového systému a klimatických zmien. Mendelova univerzita v Brne v spolupráci s GIZ a členmi konzorcia sa zamerala na situáciu v sektore lesného hospodárstva a vo svojich aktivitách kombinuje tak úroveň vedeckovýskumnú

a vzdelávaciu, ako aj praktickú, v snahe implementovať získané poznatky a skúsenosti do legislatívy, ako aj lesníckej praxe vo vybraných lokalitách Mongolska.

František Máliš, LF
Ján Parobek, DF

Medzinárodný úspech našej kolegyne z Katedry dizajnu nábytku a interiéru

V dňoch 7. – 10. septembra 2023 sa v galérii Mánes v Prahe na brehu Vltavy uskutočnil jubilejný 10. ročník medzinárodného festivalu dizajnovej a umeleckej tvorby Czech Design Week. Počas akcie viac ako 120 etablovaných umelcov, dizajnérov, začínajúcich štúdií, startupov či značiek, ale i študentov z Česka a zahraničia vystavovalo formou panelových inštalácií najnovšie trendy v oblasti celého spektra dizajnu interiéru, produktov, skla, keramiky, módy, šperkov až po grafiku a vizuálnu tvorbu. Výstava Czech Design Week bola prístupná širokej odbornej, ale i laickej verejnosti.

Na podujatí sa pod svojou značkou LUKRU design predstavila aj naša kolegyňa Lucia

Kružlicová. Prezentovala svoj projekt „emotional LAB“, ktorý skúma myšlienku, že vzhľad produktu a potešenie z neho sú parametre rovnako dôležité ako funkcia produktu. Pozitívne emócie vyvolávajú väčší ohlas na produkt, a ten je preto ľahšie zapamätateľný a atraktívny pre potenciálneho zákazníka, užívateľa. Použitie ekologických, recyklovaných materiálov pri produktoch podporuje pozitívne emócie a zvyšuje povedomie o spracovaní odpadov do hodnotných produktov, ktoré sú pripravené aj na masovejšiu výrobu.

Panelová inštalácia projektu emotional LAB

„Na festival sa pripravilo portfólio 6 autorských produktov, z ktorých dva boli navrhnuté a vyrobené z kartónu a ďalšie dva z recyklovaných plastových častíc spojených do celistvých dosiek pomocou tepla. Jeden produkt bol z jaseňového dreva a posledný výrobok bol z liatej PUR peny, ktorá bola následne čalúnená podobne ako pri sedačkách v automobile,“ uviedla Lucia Kružlicová, ktorá produkty pripravovala tak, aby vytvárali harmonický celok – sériu detského sedenia. „Spojenie zážitkov z detstva a prechádzky lúkou vytvorili silnú pozitívnu emóciu, čo bolo zámerom a čo som pozorovala aj na okoloidúcich návštevníkoch festivalu,“ dodala ocenená autorka. Vystavovanými produktmi potvrdila, že produkty

nekupujeme len preto, že ich potrebujeme, ale aj preto, že sa nám jednoducho páčia.

Odborná porota zložená zo 14 členov z oblasti dizajnu, teoretikov, pedagógov, zástupcov médií, hlasovala anonymne počas festivalu a hodnotila jednotlivé návrhy a inštalácie vystavovateľov. Z nich vybrala tých najlepších v nasledujúcich kategóriách: Objav roku, Best of design, Najlepšia inštalácia, Zvláštne uznanie poroty, Zvláštne uznanie festivalu a Cena festivalu.

LUKRU design získal v silnej konkurencii Cenu poroty Czech Design Award 2023 v kategórii Najlepšia inštalácia. Porota ocenila hravosť, pozitívnosť inštalácie, ako i kompozíciu tvorenú nielen produktmi, ale i motívom hravých zvieratiek skákajúcich na lúke.

Czech Design Award je zameraný na podporu študentov, talentov v oblasti dizajnu a umeleckej tvorby. Zároveň poskytuje priestor na prezentáciu umelcov, dizajnérov, či štúdiá, ateliéru alebo značky, ktoré ponúkajú kvalitný dizajn v rôznych umeleckých oblastiach od módy, cez šperky, produkty až po vizuál a grafiku. Ocenenie Czech Design Award získavajú najlepší dizajnéri, firmy alebo štúdiá ako uznanie za ich nápaditú tvorbu vo svojej oblasti. Samotnú cenu exkluzívne pre tento festival vytvoril František Jungvirt ako limitovanú edíciu ručne robených vázičiek zo skla.

Lucia Kružlicová, DF
Foto: Anna Pleslová

INTERFOB 2023

V období od 24. do 29. septembra 2023 sa v poľskej obci Burzenin uskutočnila jedinečná drevársko-lesnícka konferencia, ktorá zjednotila študentov vysokých škôl z celej Európy. Podujatie, ktoré bolo inšpirované víziou budovania udržateľnej budúcnosti v oblasti lesníctva a drevárstva, prilákalo mladých študentov, odborníkov, vedcov, aby diskutovali o najnovších trendoch a výzvach v tejto dôležitej oblasti.

Hlavným cieľom konferencie bolo poskytnúť priestor na výmenu myšlienok, skúseností a najlepších postupov v oblasti drevárstva a lesníctva. Študenti z rôznych krajín prezentovali svoje projekty a inovácie, ktoré prispievajú k efektívnemu využívaniu lesných zdrojov a k udržateľnému hospodáreniu s nimi. Nemenej dôležitá bola aj sociálna stránka podujatia. INTERFOB 2023 nebol len miestom pre odborníkov bol to priestor, kde sa stretli mladí ľudia, vytvorili priateľstvá a založili nové komunitné siete. Medzinárodné výmeny nápadov a názorov neboli len súčasťou programu, ale aj hnacou silou, ktorá dávala diskusiám a podujatiu nový rozmer.

A čo sme zažili? Po príchode do Poľska sme sa so všetkými stretli a spoznali na neformálnom večernom posedení. Počas medzinárodnej večere v ďalší deň sme mali prezentácie, v ktorých sme predstavili nielen svoje školy a organizácie, ale aj naše krajiny. Horalky, bryndzu a korbáčiky zo Slovenska si nenechal ujsť veru nikto z prítomných. V nasledujúci deň sme absolvovali športové aktivity ako rafting na rieke Warta, po ktorom nasledovala prednáška organizátorov podujatia. V stredu sme sa zúčastnili na celodennej exkurzii v Gołuchówe, navštívili sme tamjšie Múzeum lesníctva a drevárstva a Gołuchówske parky. V ďalší deň sme absolvovali turistiku do poľských lesov, kde nám bol predstavený spôsob hospodárenia s drevom, ekologické systémy a taktiež aj ťažba dreva harvestormi.

Prezentácia TUZVO počas „medzinárodnej večere“

Študenti si mohli v praxi vyskúšať ich ovládanie, ako aj prácu v lese. Večer sa niesol v rozlúčkovom duchu. Galavečer, na ktorom sme si navzájom poďakovali a obdarovali sa malými darčekom, bol príjemným ukončením podujatia. Na záver večera sme všetkých pozvali na ďalší ročník Interfob 2024 Slovensko, ktorý bude hostiť naša alma mater – Technická univerzita vo Zvolene. Áno, Interfob 2024 organizuje TUZVO.

Septembrová drevársko-lesnícka konferencia v roku 2023 sa stala platformou na odbornú výmenu, inovácie a vzájomné inšpirácie medzi európskymi študentmi. Podujatie zdôraznilo dôležitosť udržateľného prístupu k lesom a zároveň posilnilo spoluprácu medzi mladými ľuďmi so záujmom o ochranu životného prostredia. INTERFOB neskončil pobytom v Poľsku. Skúsenosti z tohto nezabudnuteľného podujatia budú žiť a pokračovať v každodenných aktivitách mladých zainteresovaných ľudí. Začala sa tak nová kapitola pre lesníctvo a drevárstvo v Európe – s nádejou, energiou a odhodlaním, ktoré si mladí ľudia priniesli z Interfobu 2023 na svoje univerzity.

Už teraz sa tešíme na nasledujúci ročník konferencie, ktorý bude hostiť naša univerzita. Veríme, že aj budúcoročný INTERFOB nám prinesie nové pohľady, nové myšlienky a ďalšiu vlnu nadšenia pre udržateľnú budúcnosť.

Lukáš Nemeč, DF
Foto: autor

Erasmus+ na Malte

Funded by
the European Union

V dňoch 9. až 16. 9. 2023 sa zamestnankyne Technickej univerzity vo Zvolene Dana Gajdošová (dekanát Fakulty techniky) a Margaréta Heincová (dekanát Lesníckej fakulty) zúčastnili v rámci programu Erasmus+ na jazykovom pobyte na ostrove Malta, kde je angličtina popri maltčine úradným jazykom. Mobilita bola realizovaná na Jazykovej škole AM Language v Slieme.

AM Language, založená v roku 1987, je jedna z prvých škôl anglického jazyka na Malte. Je zakladajúcim členom FELTOM (Federácia organizácií na výučbu anglického jazyka Malty), asociácie kvalitných škôl anglického jazyka na Malte. AM Language je licencovaná Ministerstvom školstva na Malte a všetky jej oddelenia sú akreditované ISO 9001. Jazyková škola okrem výučby anglického jazyka ponúka svojim študentom aj ubytovanie, či už v hoteloch, zdieľaných apartmánach s inými študentmi alebo v hosťovských rodinách. Škola učenie na hodinách v triede prepája s učením a precvičovaním jazyka v rámci bohatého programu voľnočasových aktivít v „teréne“, ktoré aj organizuje. Aj vďaka tomu sme popri štúdiu mohli spoznávať krásy tejto ostrovnej krajiny. V rámci nášho pobytu sme navštívili hlavné mesto Malty – Valletu, ostrov Comino a jeho slávnú Blue Lagoon, na ostrove Gozo zase jeho neoficiálne hlavné mesto Victoria. Samozrejmosťou pre nás bolo vyskúšať miestnu gastronómiu a pretože je Malta multikultúrna krajina, mali sme možnosť ochutnať aj mix svetových kuchýň.

Hodiny komunikácie na kurze a precvičovanie anglického jazyka počas celého pobytu boli pre nás očakávaným prínosom a zvýšili naše jazykové zručnosti, ktoré využívame v rámci našej pracovnej náplne.

Dana Gajdošová, FT
Foto: autor

Účastníci jazykového pobytu

Odvzdávanie certifikátov

Erasmus+ v poľskom Krakove

Funded by
the European Union

V dňoch od 20. – 24. 11. 2023 sa študenti 2. ročníka prvého stupňa Fakulty techniky zúčastnili na zahraničnej stáži v rámci programu Erasmus+ na Fakulte výrobnjej techniky a energetiky Poľnohospodárskej univerzity v Krakove. Študentov sprevádzali pedagógovia prof. Ing. Jozef Krilek, PhD., doc. Ing. Ján Kováč, PhD., a tiež doktorandi Ing. Vladimír Mancel a Ing. Tomáš Čuchor.

V prvý deň nás privítal dekan fakulty prof. Dr. hab. inž. Sławomir Kurpaska a prodekan pre vzdelávanie a záležitosti študentov dr. hab. inž. Urszula Malaga – Tobała, prof. URK, ktorí pripravili pre študentov zaujímavé prezentácie o Fakulte výrobnjej techniky a energetiky a o Poľnohospodárskej univerzite v Krakove. Po týchto prezentáciách nasledovali ukážky

laboratórií s praktickými meraniami, konkrétne laboratórium automatizácie a laboratórium technickej diagnostiky, ktoré odprezentovali dr. inž. Norbert Pedryc a dr. inž. Grzegorz Basista.

Na druhý deň študenti absolvovali prednášky a praktické ukážky meraní v laboratóriách Fakulty výrobnjej techniky a energetiky, ktoré boli zamerané na oblasť

biopalív a energetiku. Nasledovala exkurzia v novovybudovanom Inštitúte inovácií Poľnohospodárskej univerzity v Krakove, kde bolo dostupných mnoho výskumných laboratórií z rôznych oblastí. Záverečnou časťou programu bola prednáška v podaní dr. inž. Akiniiyi Akinsumade na tému Georadary a online prednáška z predmetu metrológia pre technikov, ktorú zabezpečil

Ing. Milan Helexa, PhD., z Fakulty techniky.

Tretí deň bol zameraný na návštevu firiem. Prvá exkurzia smerovala do firmy Miki Recycling Krakow, kde sa študenti zoznámili s technikou na separáciu odpadov. Ďalej sme pokračovali na exkurziu do výskumných laboratórií v Miękini AGH Krakow, ktoré spolupracujú s Fakultou výrobných techník a energetiky Poľnohospodárskej univerzity v Krakove. Spomenuté laboratóriá sa zaoberajú oblasťou výskumu a vývoja fotovoltiky, tepelných čerpadiel a solárnych panelov.

V predposledný deň sme absolvovali návštevu Lesníckej fakulty Poľnohospodárskej univerzity v Krakove, kde nás privítal prodekan pre vzdelávanie a záležitosti študentov dr. hab. inž. Maciej Pach, prof. URK. Následne dr. hab. inž. Mariusz Kormanek, prof. URK z Katedry lesného hospodárstva, lesníckej techniky a technológie oboznámil študentov s najnovším výskumom na katedre v oblasti výskumu a vývoja techniky na pestovanie lesa. Následne študenti absolvovali praktické ukážky v laboratóriách katedry v oblasti výskumu dreva. Unikátom dňa bola exkurzia do múzea, kde je vystavená štruktúra pôdy z rôznych častí Európy. Po dlhom dni nasledovalo stretnutie s poľskými študentmi, ktorí pre našich študentov pripravili exkurziu po hlavných pamiatkach mesta a tiež im ukázali nočný život v Krakove.

V posledný deň naša výprava z Technickej univerzity vo Zvolene absolvovala záverečné stretnutia s dekanom a prodekanou Fakulty výrobných techník a energetiky, po ktorých nasledovala cesta späť do Zvolena.

Jozef Krilek, Vladimír Mancel, FT

Foto: autori

Účastníci mobility navštívili viaceré špecializované pracoviská

Ukážka recyklácie odpadov

Doktorandská stáž v Innsbrucku

Ako študent doktorandského stupňa na Lesníckej fakulte Technickej univerzity vo Zvolene som sa zúčastnil krátkodobej 30-dňovej mobility v Innsbrucku (Rakúska republika) spolu aj s manželkou a dvojročnou dcérkou. Vďaka grantom Európskej únie, a teda ERASMUS+, mi boli úplne pokryté náklady spojené so stážou. Navyše, ako študentovi s nedostatkom príležitostí z dôvodu rodinného stavu mi bol grant ešte navýšený.

Počas stáže som sa stretol s veľkou ústretovosťou a pomocou od ľudí poskytujúcich ubytovanie i ľudí z pracovného prostredia. Moja skúsenosť prevýšila moje očakávania o stáži, pretože som sa zoznámil so spracúvaním dát v oblasti výskumu, ktorému sa venujem (separácia fotosyntézy a ekosystémovej respirácie z bilancie uhlíka), a dozvedel som sa o mne neznámej metóde (v skratke ide o koreláciu toku transpirácie a fotosyntézy), ktorú je možné aplikovať v spomenutom výskume aj u nás doma na Slovensku bez zakúpenia nových, drahých prístrojov.

Oboznámil som sa aj so založením výskumnej plochy v rámci merania bilancie uhlíka zameranej na zisťovanie príspevku korunovej vrstvy lesa na celkovú bilanciu uhlíka v lesnom ekosystéme a taktiež s novým programovacím jazykom. Vedúci výskumnej skupiny v Innsbrucku by dokonca chcel nadviazať spoluprácu so skupinou okolo doc. Ing. Petra Fleischera, PhD., ktorý je zároveň aj vedúcim mojej dizertačnej práce.

Mesto Innsbruck je obklopené Alpami, takže z mesta sú nádherné výhľady a v okolí je mnoho možností na turistiku. Čo sa týka študentského života, v meste sa robia každý víkend akcie pre študentov, pretože na univerzite v Innsbrucku študuje približne 30-tisíc študentov.

Na základe mojich skúseností so stážou by som študentom odporučil zúčastňovať sa na výskumných pobytach a nezahodiť jedinečnú šancu, ktorú ERASMUS+ poskytuje. Ak sa chcete niekam posunúť, či už v jazyku alebo v skúsenostiach, je to možnosť na nezaplatenie. Avšak, to už závisí na vás.

A ešte posledné rady: ak vás od stáže odrádza napr. rodinný stav, tak vás môžem

ubezpečiť, že byť na stáži s rodinou je skvelé, pretože tá je pre vás tou najväčšou podporou. Ak vás odrádzajú financie, tak sa spýtajte na rôzne možnosti u Ing. Mariany Krivošíkovej na Referáte pre vonkajšie vzťahy, ktorá určite na niečo príde.

Jakub Tomes, LF
Foto: autor

Ako sme spoznávali Maltu

V dňoch 19. – 26. septembra 2023 sa desiatich študentov Univerzity tretieho veku (UTV) zo Zvolena zúčastnili pobytovo-poznávacieho kurzu anglického jazyka na Malte, kde popri maltčine je úradným jazykom aj angličtina. Kurz odborne viedla lektorka anglického jazyka pre UTV vo Zvolene p. Jaroslava Štefková. Miesto pobytu bolo cca 45 minút od hlavného mesta Valletta. Účasť na kurze bola dobrým odrazovým mostíkom do nového akademického roka a taktiež do ďalšieho štúdia angličtiny v nasledujúcich semestroch.

Kurz nebol len o vyučovaní gramatiky, ale najmä o komunikácii v novom prostredí, kde sme spájali učenie sa v triede s učením a precvičovaním jazyka v teréne. Kurz bol aj o poznávaní novej krajiny, ktorá je tiež členským štátom Európskej únie. Výučba anglického jazyka bola takmer každý deň doplnená

exkurziami. V programe sme mali zahrnuté exkurzie na zaujímavé miesta tejto malej ostrovej krajiny, ako sú: Národné akvárium, rotunda v Moste aj s podzemným úkrytom z 2. svetovej vojny, predhistorické stavby v Hagar Qim alebo soľné bane na ostrove Gozo. Samozrejme, tiež sme navštívili súčasné hlavné mesto

Vallettu a pôvodné hlavné mesto Mdinu. Počas exkurzií sme sa prepravovali miestnou verejnou autobusovou dopravou. Niektorí z našej skupiny si ráno privstali a vyskúšali miestnu mestskú pláž. Nechýbala ani plavba a plávanie v mori, výhľady na útesy, jaskyne na morskom pobreží či preprava trajektom na ostrov Gozo.

V čase nášho pobytu, dňa 23. septembra, sme mali možnosť sledovať leteckú šou, ktorá sa konala pri príležitosti oslavy získania nezávislosti Malty od správy Veľkej Británie v roku 1964.

Akoby to bolo, keby sme nevyskúšali miestnu gastronómiu, čo bezpochyby patrí tiež k poznávaniu krajiny? Zistili sme však, že Malta je multikultúrna krajina, a tak návštevník môže ochutnať mix svetových kuchýň, domáce slané koláče a ryby, ale aj indickú kuchyňu a samozrejme maltské víno a pivo.

Aj keď naša komunikácia nebola bez chýb, nikto nemal problém pustiť sa do rozhovoru s miestnymi alebo náhodnými turistami. Celý kurz sme strávili v príjemnej pracovno-cestovnej atmosfére a aj vďaka mnohým fotografiám budeme naň dlho spomínať.

Anna Škovierová, UTV,
Jaroslava Štefková, ÚCJ
Foto: autorky

Študenti UTV počas jazykového pobytu na Malte

Aktivita „Odhaľ tajomstvo Pustého hradu 2“

V zmysle snahy o budovanie vzťahu pedagógovia – študenti z inej, priateľskejšej perspektívy bola v jedno októbrové popoludnie realizovaná aktivita pedagógov Katedry ekonomiky manažmentu a podnikania (KEMP) Drevárskej fakulty TUZVO a študentov prvého ročníka študijného programu ekonomika a manažment podnikov drevospracujúceho priemyslu.

Spolu sme absolvovali výstup na Pustý hrad, kde študenti plnením zábavných, interaktívnych vedomostných úloh získavali potrebné indície k odhaleniu starodávneho tajomstva Pustého hradu. Počasie, dobrá nálada a aj družná súťaživá atmosféra prispeli k zdarnému priebehu podujatia. Každý študentský tím preukázal schopnosť tímovej práce, ako aj maximálnej snahy o odhalenie tajomstva, za čo si študenti zaslúžili náš obdiv a uznanie.

„Čo teda peňazokazci zabudli vyraziť na falošné mince?“ Skúste sa opýtať študentov, ktorí to tajomstvo už poznajú.

Kolektív KEMP
Foto: archív KEMP

Študenti pomohli v Záhrade spomienok

Život človeka by vraj mal byť veselý, pestrý a šťastný. Ako s ním ale naložíme, je len na nás. Či chceme alebo nechceme, ostane tu za nami nezmazateľná stopa. Žiť a premýšľať ekologicky je v tejto dobe pomerne časté. Kupujeme si zdravšie veci, využívame ekologické prostriedky a podobne. Tam to ale u väčšiny ľudí končí. Záhrada spomienok je vhodnou možnosťou pre ľudí, ktorí majú radi prírodu, prípadne ak sa pozostalým nepáčia klasické, prezdobené hroby.

Prírodné pohrebničníctvo vzniklo v deväťdesiatych rokoch vo Veľkej Británii. Je to nový smer predstavujúci možnosť, ako prejaviť úctu k ľuďom, aj k prírode. Od svojho vzniku sa prírodné pochovávanie rozšírilo do celého sveta a od roku 2017 nie je výnimkou ani Slovensko. Prvý slovenský prírodný cintorín nesie názov Záhrada spomienok a nachádza sa vo Zvolene na Zlatom Potoku. V spolupráci s Mestom Zvolen ho založilo Centrum environmentálnej a etickej výchovy Živica. Jednou zo zakladateľiek bola aj Andrea Uherková, absolventka FEE. V súčasnosti Andrea pôsobí v Záhrade spomienok ako správkyňa a obradníčka.

V jedno chladné a zamračené piatkové dopoludnie (24. 11. 2023) sme boli my, študenti Fakulty ekológie a environmentalistiky v rámci predmetu environmentálna výchova pozvaní do Záhrady spomienok. Čakali nás tam absolventky FEE – správkyňa Záhrady spomienok Ing. Andrea Uherková, PhD., a Ing. Lesanka Blažencová z programu Zelená škola. Obe pracujú v mimovládnej organizácii Centrum environmentálnej

Unikátny prírodný cintorín vo Zvolene

a etickej výchovy Živica. Po srdečnom privítaní a zoznámení sa sa nás opýtali, či sme už o Záhrade spomienok a prírodnom pochovávaní počuli. Väčšina skupiny, vrátane mňa, už o tomto spôsobe počula. Prekvapilo nás, že na Slovensku máme len 2 takéto pietne miesta a jedno z nich sa nachádza práve v meste, kde sídli aj naša škola (druhé je v Košiciach – Les spomienok). Myšlienka skúsiť priniesť prírodné pohrebničtvo aj na Slovensko sa u Andrey Uherkovej zrodila už počas štúdia, kedy túto tému priniesla na Sokratov inštitút, kde tiež študovala. Jej prednáška mala veľa pozitívnych ohlasov. Hlavným vzorom v jej práci bol vznik Lesa spomienok v meste Praha. S pomocou jeho zakladateľky, Moniky Suchánskej, zúročili svoje vedomosti a dali sa do práce. Pomocnú ruku priložila aj samospráva mesta, Ateliér Arden a mnohí dobrovoľníci, vďaka čomu mohol byť projekt zrealizovaný.

Pri prvej obhliadke na nás priestor cintorína pôsobil veľmi decentne a úhľadne. Ťažko si predstaví, že pred 6 rokmi išlo len o holú zelenú plochu v rámci mestského cintorína Zlatý Potok. S pomocou šikovných a odhodlaných ľudí zo Živice a FEE sa podarilo postupne vytvoriť to, čo sme mohli vidieť počas našej návštevy. O systéme pochovávaní nám porozprávala Andrea Uherková pri jednom zo záhonov. Tie na prvý pohľad vôbec nepripomínajú to, na čo slúžia (doposiaľ tam bolo uložených 130 zosnulých). Prítomnosť zosnulých pripomínajú len malé kamenné tabuľky. Na ich výrobu sa nevyužíva mramor a žula, ktoré pochádzajú prevažne z afrických alebo ázijských krajín. Používa sa andezit z lomu neďaleko Zlatých Moraviec. Kameň je upravený a opracovaný miestnymi kamenármi. Tí okrem samotnej prípravy vyrážajú do tabuliek aj meno a životné dátumy zosnulých. Pozostalí majú možnosť priniesť vlastnú kytičku rezaných kvetov. Tá však nesmie obsahovať nič, čo nie je rozložiteľné alebo recyklovateľné. Musí byť teda bez rôznych drôtikov, stužiek a ozdôb. Hoci sú pozostalí pravidelne upozorňovaní na dodržiavanie tohto pravidla, nie každý ho rešpektuje. Aj pri našej návšteve sa na jednom urnovom mieste vyskytla dekorácia, ktorá na prírodnom cintoríne nemá čo hľadať. Išlo o veniec vyrobený zo šišíek. To, prečo je aj tento naoko prírodný veniec rovnako záťažou ako napríklad plastové kahance, nám porozprávala Andrea Uherková: „Na prvý pohľad by ste tento venček chceli hodiť do koša na biodpad, ale nepatrí tam,“ povedala. Až pri bližšom pohľade sme si uvedomili, že šišky sú vzájomne spojené drôtikom. Malá stužka na okraji by mohla byť možno rozložiteľná, ale nie v prípade, keď je pripevnená lepidlom. Oddeľovanie rozložiteľných častí by bolo časovo náročné a aj tak by nemuselo splniť svoj účel.

Takéto veci teda putujú do komunálneho odpadu, čo je veľká škoda. Ideálnym riešením ako hmotnej spomienky je teda kytička čerstvých kvetov (možnosťou je napr. zakúpenie u lokálnej kvetinárky Katky Bajó, FB Páperie). Z čerstvých kvetov budú mať radosť aj opeľovače. Najmä včely, ktoré majú v Záhrade spomienok už svoje stále bydlisko, a to vďaka OZ Živica a ich projektu Mestské včely. Toľko ale k tomu, čo vidíme voľným okom. Podstata Záhrady spomienok totiž spočíva aj pod jej povrchom.

Záhrada spomienok primárne slúži na ukladanie popola ku koreňom rastlín. Popol môže byť uložený do zeme priamo alebo v urne. Aj pri urnách sa kladie dôraz na ekológiu a miesto tých bežných sa využívajú biologicky rozložiteľné, vyrobené z papiera alebo hliny. Pokiaľ si to pozostalí želajú, môžu byť urny rôzne ozdobené maľbou. Pri výrobe a úprave vzhľadu sa rovnako ako pri kamenných tabuľkách využíva šikovnosť miestnych remeselníkov a umelcov. Takýto spôsob uloženia je možné uskutočniť v mesiacoch apríl až november. Druhým spôsobom, ktorý je realizovaný celoročne, je kostrové pochovávanie. Telo je oblečené do rozložiteľného ľanového odevu a rakva je vyrobená z dreva, bez použitia syntetických materiálov a ozdôb.

Poslednou zastávkou počas našej exkurzie po záhrade bolo miesto, kde sa odohrávajú posledné rozlúčky v kruhu najbližších, za prítomnosti kňaza alebo sú obrady civilné. Podľa slov Andrey Uherkovej je účasť na obrade rôzna. Najčastejšie sú komorne ladené rozlúčky, ale občas sa so zosnulým prídu rozlúčiť aj desiatky ľudí. Na druhej strane, časté sú aj prípady, kedy si sem príde posedieť a ticho zaspomínať len najbližšia rodina. Miesto obradu slúži aj na spomínanie pri sviečkach. Používajú sa plávajúce sviečky, najmä zo včelieho vosku a nepália sa klasicky na zemi, ale v špeciálnom kamennom diele. Vosk sa môže opätovne použiť. Kamenné dielo slúži počas teplých dní aj ako zdroj vody pre vtáčiky a opeľovače. To je praktické, pretože sa tým podporí aj biodiverzita organizmov.

Exkurzia bola len jedným z dvoch bodov nášho programu. Druhým bodom bola pomoc pri zazimovaní Záhrady spomienok. Naša úloha spočívala v uväzovaní tráv zdobiacich záhony i celkové okolie. Každoročne sa tento úkon robí pred zimou preto, aby primrznutý sneh nezaťažoval trávu a jej korene. Podľa výšky jednotlivého trsu sme použili dva až tri kusy motúza a trs sme uviazali do snopu. Hoci sme mali možnosť požičať si rukavice, málokto z nás tak urobil a neskôr sme to oľutovali. Mňa osobne štípu ruky aj pri písaní tejto reportáže, hoci som skončil z mojich spolužiakov asi najlepšie. S prestávkami na občerstvenie nám práca trvala okolo 2 hodín. Podľa slov Lesanky Blažencovej a Andrey Uherkovej sme práce stihli v rekordnom čase.

Starostlivosť o takýto priestor je náročná, pokiaľ chceme docieľiť, aby vyzeral reprezentatívne počas celého roka. Prírode blízky manažment prírodného cintorína zaberá veľa času, a to aj preto, že miesto chemického odburiňovania sa uprednostňuje manuálne. Každú pomoc správkynia veľmi ocení. Ak máte chuť a čas, tak ich určite oslovte. Radi vám ukážu fungovanie celej Záhrady spomienok a určite budete mať pri odchode širšie obzory.

Michal Merčiak, FEE

Foto: autor

Študenti TUZVO pomohli pri úprave prírodného cintorína

Veľké šelmy a občianska veda na 47. ročníku Východoslovenského tábora ochrancov prírody

Na prelome júla a augusta 2023 sa konal 47. ročník Východoslovenského tábora ochrancov prírody (VSTOP) v lokalite Burda pri obci Rovné, ktorá sa nachádza v blízkosti mesta Hnúšťa v okrese Rimavská Sobota. Na tomto podujatí sa stretávajú výskumníci fauny, flóry a geológie z celého Slovenska a tiež široká verejnosť, ktorá má záujem dozvedieť sa nové poznatky a zapojiť sa do monitoringu širokého spektra druhov.

Odborné sekcie v tohtoročnom tábore viedli pracovníci Lesníckeho ústavu Slovenskej akadémie vied vo Zvolene, pracovníci z oblasti prírodných vied Východoslovenského múzea v Košiciach, Spišského múzea v Spišskej Novej Vsi, Gemersko-malohontského múzea v Rimavskej Sobote, Múzea v Leviciach, Prírodovedného múzea v Bratislave, Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši, vysokoškolskí odborníci z Technickej univerzity vo Zvolene, Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Prešovskej univerzity v Prešove, Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a ďalší špecialisti na jednotlivé skupiny rastlín a živočíchov. Celkovo sa pod ich vedením mohla verejnosť zapojiť do aktivít v 18 sekciách: detská, speleologická (jaskyne), chiropterologická (netopiere), batrachologická, herpetologická (obojživelníky, plazy), lepidopterologická (motýle), heteropterologická (bzdochy), orthopterologická (koníky, kobylky), oleopterologická (chrobáky), teriologická (veľké cicavce/šelmy), ornitologická (vtáky), hymenopterologická (čmele, včely, osy), odonatologická (vážky, šidlá), floristická (vyššie rastliny), geologická (minerály, horniny, skameneliny), malakologická (slimáky), mykologická (huby), dendrologická (stromy a dreviny) a pracovná (praktická ochrana). Svojou aktívnou účasťou na priebehu VSTOP prispeli aj pracovníci z pracovísk CHKO Cerová vrchovina, CHKO Latorica, CHKO Vihorlat, CHKO Biele Karpaty, NP Slovenský kras, PIENAP, správy ŠOP SR v Banskej Bystrici a Správy slovenských jaskýň.

VSTOP je priestorom na výmenu skúseností, názorov a poznatkov, rovnako aj miestom environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetovej práce s mládežou a propagáciou miestnych kultúrnych a historických hodnôt. Týmto spôsobom naďalej plní svoje pôvodné poslanie a poskytuje amatérskym bádateľom, laikom a dobrovoľníkom možnosť zapojiť sa do prírodovedného výskumu pod vedením odborníkov v málo preskúmanej oblasti.

Monitorovanie cicavcov v potoku Blh s aktívnymi účastníkmi

Prezentovanie spôsobu, ako zbierať údaje o stopách zvierat v blate

K prehĺbeniu poznatkov o prírodných hodnotách územia, oboznámeniu sa s problémami jeho ochrany a pri organizovaní a zabezpečovaní odborných činností v oblasti ekológie pomohol aj Nuno Guimarães, vedecký pracovník z Katedry aplikovanej zoológie a manažmentu voľne žijúcich živočíchov Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene, ktorý bol vedúcim teriologickej sekcie (veľké cicavce/šelmy). Cieľom tejto sekcie bolo oboznámiť účastníkov tábora s biológiou, ekológiou a ochranným úsilím týkajúcim sa cicavcov na Slovensku. Aktivity sa uskutočnili v spolupráci s Martinom Hromadom (Prešovská univerzita) a Janou Ďurovou (CEVEV Malá líška). V priebehu štyroch dní dokopy 90 účastníkov teriologickej sekcie prešlo cca 40 km v rámci štyroch trás. Prebádané lokality zahŕňali viaceré biotopy vrátane hôr, riek, jazier a nížin, čo poskytovalo ideálnu príležitosť na nález pobytových znakov rôznych druhov cicavcov, ktorým sa v tejto oblasti darí. Celkovo bolo zaznamenaných 22 druhov cicavcov vrátane 3 veľkých šeliem, menších psovitéch šeliem

(šakal a líška), rôznych kopytníkov a menších cicavcov (jazvec, kuna, píšik lieskový, piskor). Veľmi zaujímavými nálezmi boli stopy, trus a škrabance medveďa, stopy a trus vlka a stopy rysa, pri vodnom toku to boli stopy a trus vydry, stopy tchora i šakala, nemalaj pozornosti sa tešil aj bobrí hrad a bobrom ohryzené stromy rôznej veľkosti. Všetky tieto pobytové znaky umožnili účastníkom priblížiť sa k životu jednotlivých druhov cicavcov a prechádzať cez biotopy, v ktorých sa tieto druhy vyskytujú.

Tábor so zastúpením približne 300 účastníkov zo Slovenska i zahraničia bol pre výskumníka zároveň príležitosťou na propagáciu Katedry aplikovanej zoológie a manažmentu voľne žijúcej zveri TU vo Zvolene a jej aktivít. Toto všetko nielen počas terénnych vychádzok, ale aj počas vystavovania a prezentácie lebiek a odliatkov stôp najbežnejších druhov cicavcov vyskytujúcich sa na Slovensku. Nuno Guimarães komunikoval rovnako aj so skupinou detí z detskej sekcie. Diskutoval s malými bádateľmi o stopách najbežnejších cicavcov na Slovensku a demonštroval výrobu sadrového odliatku stopy zvieratá v blate. Večerný program VSTOP-u obohatil výskumník TUZVO aj o prezentáciu svojej práce „Wolf habitat selection and the role on predation in Slovakia“. Jana Ďurová, absolventka bakalárskeho štúdia na TUZVO, tiež prezentovala svoju prácu o vplyve človeka a rysa na kopytníky „Influence of human and Lynx (Lynx lynx L.) on the occurrence of wild ungulates in the Western Carpathians“.

Celkovo bol VSTOP opäť veľmi úspešným podujatím. Nuna Guimarãesa nesmierne teší záujem verejnosti o prehĺbenie poznatkov nielen o veľkých šelmách, a preto pozitívne hodnotí možnosť zúčastniť sa na VSTOP-e.

Nuno Guimaraes, LF
Foto: autor

Prezentácie lebiek a odliatkov stôp najbežnejších druhov cicavcov vyskytujúcich sa na Slovensku

Výroba sadrového odliatku stopy zvieratá v blate v spolupráci s Detskou sekciou

Stretnutie s organizátormi podujatia a vedúcimi odborných sekcií

Skupina účastníkov teriologickej sekcie na terénnej vychádzke

Akademické majstrovstvá vo vábení jelenej a ostatnej zveri 2023

Dňa 27. 11. 2023 sa na Technickej univerzite vo Zvolene uskutočnil už VII. ročník Akademickkej súťaže vo vábení jelenej a ostatnej zveri. Túto súťaž opäť organizoval vábníčiarsky krúžok pri Lesníckej fakulte Technickej univerzity vo Zvolene.

Súťaže sa zúčastnili študenti lesníckych škôl, a to Strednej odbornej školy lesníckej a drevárskej Jozefa Dekréta Matejovie v Liptovskom Hrádku s počtom 13 súťažiacich, Strednej odbornej školy lesníckej v Prešove so 7 súťažiacimi a Strednej odbornej školy lesníckej v Banskej Štiavnici s 2 súťažiacimi. Za vábníčiarsky krúžok pri Lesníckej fakulte TUZVO sa zúčastnilo 8 súťažiacich. Súťažné disciplíny v kategórii jelenia zver boli rozdelené do podkategórií začiatočníkov a pokročilých, v súťažnej disciplíne ostatná zver sa súťažilo v jednej kategórii. Súťaž sa vďaka dobrej organizácii, ako aj disciplíne súťažiacich, rozhodcov a prísediacich

zaobišla bez akýchkoľvek problémov a v príjemnej atmosfére. Po mnohých ukázkach vábenia, ktoré odborná porota svedomito hodnotila, sa spočítali body, ktoré nakoniec rozhodli o poradí a umiestnení súťažiacich na základe ich výkonov. Po vyhodnotení súťaže sa pristúpilo k príjemnej povinnosti, ktorou bolo odovzdanie prichystaných cien a pohárov tým najlepším súťažiacim.

Na siedmom ročníku tejto súťaže sa zúčastnilo celkovo 30 súťažiacich, ktorí si mohli porovnať svoje doterajšie skúsenosti a vedomosti z oblasti vábenia lesnej zveri.

Členovia nášho vábníčiarskeho krúžku obsadili tento rok pekné miesta: v kategórii jelenia zver – pokročilí – sa víťazom

stal Dominik Irha, ktorý sa zároveň stal aj akademickým majstrom roka 2023, druhé miesto v kategórii jelenia zver – pokročilí – obsadil Bc. Patrik Pavla.

Súťaž sa po celý čas niesla v priateľskom duchu a aj tí, ktorí sa tento rok neumiestnili, si určite odniesli potrebné skúsenosti, ktoré im, ako veríme, určite pomôžu pri zdokonaľovaní sa v oblasti vábenia lesnej zveri.

Naše poďakovanie patrí najmä pani Ing. Miroslave Cibulovej a pani Lenke Dobrotovej zo ŠDJ Technickej univerzity vo Zvolene, a to za ochotu, pomoc a usmernenie pri organizovaní tejto súťaže.

Vábeniu zdar!

Patrik Pavla, LF
Foto: autor

Výstava Mariána Ihringa

V piatok 13. októbra 2023 sa v priestoroch Galérie na Tehelnej vo Zvolene uskutočnila vernisáž výstavy obrazov nášho kolegu doc. Mgr. art. Mariána Ihringa, ArtD., univerzitného profesora, ktorý pôsobí na Katedre dizajnu nábytku a interiéru Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene už viac ako 25 rokov.

Výstava NE PODOBY DIZAJNU zachytáva obdobie posledných troch rokov jeho komornej tvorby. Venoval sa voľnej interpretácii abstrahovaného dizajnerskeho objektu v rôznych vývojových polohách, pričom použil tradičné médium maľby. Obrazy zachytávajú tvorivé dianie, teda obraz, aký môže mať dizajnér – výtvarník v hlave pred tým, ako začína tvoriť, obraz nedefinovaný zákazkou či predstavou zákazníka a zadania. Tento ostáva očistený od deformít módnosti, dizajnerských trendov a komerčného mainstreamu. Zároveň ide o autorovu duševnú očistu, vnútornú výtvarnú výpoveď a načerpanie nových nápadov na ďalšiu tvorbu úžitkového dizajnu.

Marián Ihring je absolventom bratislavskej VŠVU, doktorandské štúdium a habilitačné konanie absolvoval na Fakulte architektúry STU v Bratislave, všetko v odbore dizajn. Pedagogicky a umelecky pôsobí v študijných programoch dizajn nábytku a interiéru a dizajn nábytku a bývania v rámci študijného odboru umenie.

Ján Lichý, Rektorát
Foto: autor

Otvorenie výstavy Mariána Ihringa (vpravo)

Výstava zaujala mnohých návštevníkov Galérie na Tehelnej vo Zvolene

Cena INSAID AWARDS 2023 ide aj na TUZVO

Slovenská asociácia interiérových dizajnérov vyhlásila laureátov ocenenia INSAID AWARDS 2023, v rámci ktorého sa oceňujú najlepšie slovenské interiéry. Medzinárodná porota vybrala z takmer stovky prihlásených interiérov a udelila ceny v piatich profesionálnych kategóriách a tri študentské ceny. Tento rok udelila aj dve špeciálne ceny – cenu poroty za inovatívny prístup a cenu za kreativitu. Slávnostné odovzdávanie sa uskutočnilo v rámci festivalu INBOLD, dvojdňového podujatia zameraného na interiérový dizajn a architektúru. A kto bol ocenený na DF TUZVO?

Za „Komunitné centrum COMU“ získala cenu Nikola Stančeková s gestorkou Luciou Spišiakovou Kružlicovou. Návrh komunitného centra pre problémovú mládež vznikol na základe atribútov hnutia Shakerov, náboženskej sekty z 18. storočia, ktorá bojovala za zrovnoprávnenie žien a mužov a vynašla veľa užitočných nástrojov. Riešený priestor sa nachádza v pôvodnej hospodárskej budove. V každej miestnosti je navrhnutá inovácia variabilného závesného odkladacieho systému, ktorý Shakeri praktikovali vo svojich obydliach.

Za „Kultúrno-spoločenské centrum Sása“ získala cenu Margaréta Janovcová s gestorkou Luciou Spišiakovou Kružlicovou. Multifunkčné centrum má slúžiť ako miesto na stretnutia a aktivity pre obyvateľov tohto regiónu. Pri výbere architektonických prvkov sa autorka inšpirovala sakrálnymi stavbami, remeslami a umeleckými formami v tomto kraji.

Ján Lichý, Rektorát
Foto: archív TUZVO

Jeseň plná farieb v Arboréte Borová hora

Na Slovensku máme viaceré botanické záhrady či arboréta, ktoré sú obzvlášť zaujímavé a krásne práve v jesennom období, keď listy drevín hrajú mnohými farbami a navyše na nich dozrievajú zaujímavé plody. Príroda sa v tomto období pripravuje na zimný oddych a návštevníci tak majú možnosť využiť slnečné dni babieho leta s neopakovateľnou atmosférou farebnej jesene.

Jedným z takých miest je aj Arborétum Borová hora Technickej univerzity vo Zvolene. To otvorilo v sobotu 14. októbra 2023 svoje brány pre širokú verejnosť, ktorá tak mala možnosť nielen zažiť jesenné potulky v nádhernom prírodnom prostredí s malebnými scenériami, ale zároveň sa nabiť pozitívnou energiou ešte v závere vegetačného obdobia. Okrem odborného výkladu bolo pripravené aj profesionálne poradenstvo či predaj okrasných drevín. Zbierky Arboréta Borová hora slúžia predovšetkým na pedagogickú, vedeckovýskumnú a osvetovú prácu v oblasti dendrológie a iných biologických disciplín. Na rozdiel od iných podobných zariadení sú tu sústredené najmä pôvodné dreviny Slovenska, v ich širokej vnútrodruhovej a geografickej variabilite.

Ján Lichý, Rektorát
Foto: archív ABH

ZAKOPANÉ

– tam za horou, za vysokou...

Dňa 8. decembra 2023 Technická univerzita vo Zvolene a Univerzitná odborová organizácia TU vo Zvolene zorganizovali poznávací výlet do poľského mestečka Zakopané. Hoci je mesto celoročnou destináciou, ktorá láka návštevníkov na všetko od cyklistiky, turistiky, zimných športov až po gastroturistiku, v zime má o čosi čarovnejší nádych.

Ako nám počas cesty povedal náš sprievodca pán Jaroslav Šurina, Zakopané je okresné mesto v poľskom Malopoľskom vojvodstve. Je najväčším mestom v bezprostrednej blízkosti Tatier a centrom cestovného ruchu, zimných športov, Poliaci mu hovoria „hlavné zimné mesto Poľska“. Na území, ktorého je administratívnym centrom, sa nachádza veľká časť poľského Tatranského národného parku. Zimné Zakopané ponúka svetielka, stánky, obchodíky s domácimi špecialitami a bohatú snehovú nádielku, ktorá mestečku dodáva zasnený rozprávkový ráz.

Po ceste malebnou zasneženou krajinou sme sa zastavili pozrieť Sanktuárium Panny Márie Fatimskej na Krzeptowkach a spomenúť si na Jána Pavla II. Tam sme sa aj osviežili a naladili na vianočnú atmosféru.

Čoskoro sme dorazili do mestečka Zakopané, ktoré nás privítalo krásnym počasím a bohatou nádielkou snehu. Svoj výlet sme začali na najznámejšej ulici Krupowki. Je to ulica plná obchodov, stánkov, kaviarní, cukrární, reštaurácií, tam to jednoducho žije.

Mnohí z nás si Zakopané spájajú s kopcom Gubalówka. Je to známy kopec, na ktorý sa môžete buď prejsť, alebo vyvieť pozemnou lanovkou – zubačkou, a to priamo z mesta. Na spodnú stanicu lanovky sa dostanete prechádzkou cez ulicu Krupowki. Tip, ako bez problémov zvládnuť výstup, nám dal náš pán sprievodca. Lanovka je dlhá 1298 metrov, na prepravu používa dva vozne, ktoré sa vzájomne mňajú uprostred trasy, a za hodinu je schopná prepraviť až dvetisíc ľudí. Z Gubalówki sa naskytá výhľad na nádhernú panorámu Tatier a aj celé Zakopané, a preto nečudo, že Gubalówka je nielen najznámejším vrcholom v okolí, ale aj jednou z najkrajších rozhľadní na Tatry vôbec.

Odvážnejší kolegovia si naplánovali výlet na Kasprow vrch, ktorý sa vypína do výšky 1987 m n. m. Taktiež je súčasťou hranice medzi Poľskom a Slovenskom. Stredisko leží 5 km južne od centra Zakopaného v časti Kuźnice, odkiaľ premáva visutá kabínová lanovka na medzistanicu Myślenickie Turnie a odtiaľ na Kasprow vrch. Horná stanica lanovky je v nadmorskej výške 1960 m n. m. Celková dĺžka lanovky je 4300 m a prevýšenie je 930 m. Názov vrchu pochádza podľa povesti od mena majiteľa lokality gorala Kaspera.

Zamestnanci TUZVO si užívajú slnečný zimný deň v poľských Tatrách

Vrch je vďaka lanovke ľahko prístupný a patrí tak k najnavštevovanejším v Tatrách. V budove stanice lanovky v nadmorskej výške 1959 m n. m. sa na poľskej strane Vysokých Tatier okrem meteorologickej stanice nachádza aj lyžiarske stredisko. Je vyhľadávané najmä kúsenými lyžiarimi a snowboardistami. Vyskúšala si ho aj naša kolegyňa doc. Katka Střelcová. Lyžuje sa tu výhradne na prírodnom snehu.

Celodenný výlet sme si všetci fantasticky užili, počasie nám pripravilo krásnu zasneženú atmosféru. Prežili sme pohodový deň naplnený zážitkami a spojený s príjemným oddychom v kaviarni či reštaurácii a tiež nakupovaním darčiekov pre svojich blízkych. Do autobusu sme nastupovali príjemne unavení a plní zážitkov.

Za organizáciu tohto mimoriadne príjemného výletu by sme sa chceli poďakovať našej milej kolegyni Renátke Monišovej a p. šoférovi Mariánovi Kupcovi. Zabezpečili nám bezproblémový priebeh celého výletu a veríme, že v budúcom roku takéto milé podujatie zopakujeme.

Miriám Váľková a kolektív KPP

Foto: autori

20 rokov najstarších pretekov TFA na Slovensku

Bolo to 12. decembra 2002 vo štvrtok, kedy sa na Slovensku uskutočnila extrémna súťaž jednotlivcov v dovtedy neexistujúcej disciplíne v domácich podmienkach (TFA) – Študentský hasičský trojboj O putovný pohár Katedry požiarnej ochrany DF TU vo Zvolene. Bolo to po prvý a zároveň poslednýkrát v histórii súťaže v decembri, ďalšie ročníky sa konali a konajú už tradične v posledný novembrový štvrtok. Súťaž, ktorá je určená pre študentov študujúcich požiarnu ochranu na vysokých a stredných školách a DPZ v okrese Zvolen, bola motivovaná súťažou TFA v Prahe, ktorú v uvedenom roku vyhral náš študent externého štúdia Rastislav Pecník. Jedinými podmienkami účasti na súťaži boli dobrý zdravotný stav a vek 18 rokov dovŕšený najneskôr v deň konania súťaže. Napriek nepoznanému sa v prvom ročníku na štart postavilo 25 súťažiacich, z toho 5 žien. Už vtedy išlo o medzinárodnú súťaž, medzi štartujúcimi boli aj študenti z VŠB – TU v Ostrave.

Roky pomaly ubiehali. Okrem zmeny termínu, profilov trate (ŠD Bariny), kreovania disciplín, technického zabezpečenia a počtu súťažiacich (tradične s medzinárodnou účasťou z ČR a Maďarska) sa trojboj v predkovidovom období v roku 2019 presťahoval do priestorov nádvorja ŠD L. Štúra. Aj keď vypadla populárna disciplína – výbeh na 8. podlažie ŠD Bariny, organizátori a súťažiaci získali vďaka podpore vedenia TU vo Zvolene ideálne zázemie pre uvedenú súťaž s možnosťou využiť novootvorené priestory Kongresového centra.

V priebehu uvedených rokov bol zaujímavý aj postoj širokej odbornej verejnosti k pretekom. Odzrkadľovalo sa to nielen v podpore od DPO SR a HaZZ, ale aj v tom, kto patril medzi tých, ktorí v jednotlivých ročníkoch slávnostne odštartovali prvého pretekára. Medzi nich patrili prezidenti HaZZ ako plk. Jozef Paluš, gen. Alexander Nejedlý, prezident DPO SR Jozef Minárik, riaditeľ KR HaZZ v Banskej Bystrici plk. Dušan Slúka alebo dekáni DF – prof. Anton Osvald, prof. Igor Čunderlík a prof. Štefan Barčík. Medzi súťažiacimi sa v tom období prezentovali viceprezident, neskorší prezident DPO SR Ladislav Pethö, riaditeľ KR HaZZ v Žiline plk. Jaroslav Kapusniak alebo v pamätnom 10. ročníku to bol vedúci výpravy z Univerzity obrany v Budapešti Lászlo Komjathy spolu s členom prezídia a predsedom KO DPO SR v Banskej Bystrici a gestorom podujatia Ivanom Chromekom. Veľkým medzníkom v histórii súťaže bolo obstaranie putovných pohárov. Pôvodne bol putovný pohár určený absolútnemu víťazovi (darca Transpetrol, a. s.), k nemu pribudol putovný pohár pre kategóriu žien (FIRE Systém Korňa). Nedá sa zabudnúť ani na podporu od firmy Dräger, vďaka ktorej súťažiaci namiesto pôvodných Saturnov S7 absolvujú súťaž s relatívne pohodlnými dýchacími prístrojmi. Nezabudnuteľná je aj pomoc nenahraditeľného bývalého veliteľa ZHÚ Bučina Zvolen Dušana Hancka st., ktorý „prekovával“ návrhy organizátorov

Účastníci súťaže

do dreva a kovu. Bez neho by nevznikla figurína LOJZO, Hammerbox, dlho jediný v celom kraji a do dnešného dňa obávaná dvojmetrová bariéra. Samozrejme, treba spomenúť aj študentov študijného programu POB, študijného odboru na TU vo Zvolene, a dvojice vyučujúcich, ktorí stáli od začiatku pri každom ročníku – Ivana Chromeka a Evu Mračkovú. Vďaka nim a aktivitě študentov 3. ročníka I. stupňa univerzitného štúdia sa uskutočnil aj posledný, 20. ročník.

Inováciou podujatia je nový systém prihlasovania sa na súťaž prostredníctvom linku HASICI LIVE https://hasici.live/Race/zelezny_hasic_tfa_zvolen_2023, v čom samozrejme mali prsty študenti. Aj vďaka tejto registrácii sa vo Zvolene nakoniec postavilo na štart 42 súťažiacich, z toho 29 mužov a 13 žien.

Posledný novembrový štvrtok a zároveň posledný deň v novembri 2023 so sebou priniesol relatívne pekné, mrazivé počasie s teplotou okolo -2 °C. Hrozil sneh, sneženie prišlo až k večeru, keď sa súťaž už vyhodnocovala.

Čo pripravili organizátori pre súťažiacich tentoraz? Nuž, ako tradične:

- štart,
- 60-metrový beh k pripnutiu prúdnic a dvoch „B“ prúdov k základni,
- roztiahnutie dvoch 40-metrových „B“ prúdov,
- prekonanie bariéry – výška 2 metre*,
- stočenie 2 ks hadíc „B“ do boxov (stočený vrch hadice môže prečnievať nad box),
- obehnutie kóty,
- rozvinutie „C“ prúdu s pripojením na rozdeľovač,
- prenos figuríny cez tunel v dĺžke 3 metre,
- Hammer box –50 úderov**,
- prehadzovanie pneumatiky 6x**,
- beh pod balkón a pripnutie pneumatík na lano,
- výbeh na 4. podlažie ŠD Ľ. Štúra,
- vytiahnutie pneumatík na balkón 4. podlažia**,
- odopnutie a znesenie pneumatík do miesta pripnutia na lano,
- beh 60 m do cieľa, ktorý je v mieste štartu.

Neabsolvovanie jednej disciplíny predstavuje + 60 s.

* kategória žien bez bariéry alebo iná prekážka

**kategória žien ľahšie náradie

Po zaregistrovaní a vylosovaní poradie súťažiacich sa vo vykúrenej Kongresovej sále čakalo už len na ukážku trate, ktorá sa začala o 8.30 hod.

Prvým, kto sa na štart postavil, bola Andrea Řeháková zo SPŠCH Pardubice. Ako tradične, išlo o prvý štart, ktorý bol v réžii riaditeľa KR HaZZ v Banskej Bystrici plk. Ing. Dušana Hancka ml. Ten, len tak mimochodom, je absolventom TU vo Zvolene, a to študijného odboru zameraného na ochranu pred požiarmi, zároveň je aj organizátorom TFA v Banskej Bystrici. Druhým súťažiacim bol Ján Kašper z TU vo Zvolene. Paradoxne, prvá súťažiaca v kategórii žien nakoniec obsadila

11. miesto a druhý súťažiaci v kategórii mužov 22. miesto.

Ako sa vyvíjala samotná súťaž? V kategórii žien sa o celkovom výsledku začalo rozhodovať po prejení polovice štartovného poľa. So štartovým číslom 19 sa s najlepším časom 06:40,1 min. dostala do čela Lucia Bartfayová z UMB v Banskej Bystrici. Predstihla o vyše 17 sekúnd dovedy prvú Šimonu Paštinskú z DHZ Dolné Hámre. Prekonala ju až Karolína Fukalová z VŠB – TU v Ostrave, štartujúca s číslom 22 a s časom 6:30,5 min. Ale ani tento čas nebol najlepším. Najlepší čas dňa v kategórii žien bol len o tri sekundy lepší. Dosiahla ho Dominika Božíková z DHZ Horné Obdokovice so štartovým číslom 28. S časom 6:27,5 min. sa stala v kategórii žien víťazkou, t. j. Železnou hasičkou a držiteľkou putovného pohára v roku 2023.

V kategórii mužov sa očakávalo buď prekvapenie, alebo obhajoba prvenstva Maroša Bošeľa z predchádzajúcich ročníkov. Aj tu sa najlepšie časy začali objavovať až po prvej polovici štartového poľa.

Dovtedy najlepší čas, so štartovým číslom 20, dosiahol Jakub Kučera z UNIZA v Žiline. Jeho výsledný čas 05:06,0 min. neprekonal ani Michal Švadrák zo SPŠCH v Pardubicách, ktorý štartoval hneď po ňom a zaostal za ním o 24,1 sekundy. Neprekonal ho ani Tomáš Farkaš zo SOŠD vo Zvolene, ktorý zlepšil čas Michala Švadráka o jednu sekundu a skončil celkovo na treťom mieste. Všetci s napätím čakali na štart a výsledný čas Maroša Bošeľa z VŠB – TU v Ostrave, ktorý je niekoľkonásobných víťazom nielen tohto, ale aj iných podujatí typu TFA. Svojím výkonom nenechal nikoho na pochybách. Bez zaváhania, s časom 04:42,7 sek. dosiahol nielen najlepší čas podujatia, ale aj obhájil svoje prvenstvá z rokov 2016, 2017, 2018 a 2019 a stal sa absolútnym víťazom podujatia, držiteľom putovného pohára s titulom Železný hasič 2023.

Čo k tomu dodať na záver? Ako už tradične, pri vyhodnotení sa konštatovalo, že podujatie nemá víťaza. Víťazom bol každý, kto sa postavil na štart a absolvoval súťaž, pretože jednou zo základných ideí podujatia bolo predĺžiť sezónu súťaží študentov a členov DHZ. To sa podarilo, organizátorom aj súťažiacim, aj tohto roku. Vďaka podpore vedenia TU vo Zvolene, študentom – organizátorom, ale aj partnerom podujatia – AGLLU, SAUŠ, Transpetrol, a. s., FIRE SYSTEM, DRU, Zvolenská mliekareň, DHZM Zvolen, HaZZ, DPO SR a v neposlednom rade Dräger Slovensko. Ako pri 10. výročí, tak aj pri dvadsiatke na záver zazneli fanfáry pre držiteľov putovných pohárov a boli zapálené tri ohňové svetlice. Prvé dve za každých desať rokov a tretia do ďalšieho desaťročia.

Aj keď rok 2023 bol posledným s pedagogickým pôsobením hlavného organizátora tohto podujatia – Ivana Chromeka, verme, že jeho kolegyňa a spoluorganizátorka Evka Mračková bude mať naďalej dostatok energie i študentov s patričným entuziazmom, ktorí budú garantmi ďalších, minimálne tak úspešných ročníkov, ako bol tento, dvadsiaty. Možno aj za spoluúčasti Ivana Chromeka, ako to bolo v tomto ročníku.

Skončil 20. ročník, nech žije budúci 21. ročník! Bude sa tradične konať v posledný novembrový štvrtok, 28. novembra 2024.

Eva Mračková, DF,

Ivan Chromek,

Foto: Miroslav Rusnák

Futbalový turnaj troch univerzít

O putovný pohár rektora

Tradične patrí druhý septembrový týždeň stretnutiu troch univerzít, aby aj futbalom potvrdili svoju spolupatričnosť a niektorá z nich získala putovný pohár rektora hostujúcej univerzity. V roku 2023 bola hostujúcou univerzitou práve Technická univerzita vo Zvolene. Dňa 14. 9. 2023 sa uskutočnil futbalový turnaj troch univerzít O putovný pohár organizovaný pod záštitou rektora Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfa Kropila, PhD. Na veľmi pekne upravenom ihrisku v obci Kováčová TUZVO privítala hráčov Slovenskej poľnohospodárskej univerzity z Nitry a Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie z Košíc. Turnaj organizačne zabezpečila Univerzitná odborová organizácia pracovníkov TU vo Zvolene za aktívnej spolupráce zamestnávateľa.

Slávnostným výkopom turnaj otvoril a aj na záver ho vyhodnotil rektor Technickej univerzity vo Zvolene

Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD.

Športového podujatia sa zúčastnili predsedovia odborových organizácií z univerzít:

prof. Ing. Miroslav Žitňák, PhD., z SPU Nitra,

prof. RNDr. Michal Toropila, CSc., z UVLF

Košice, doc. Ing. Ján Kováč, PhD., z TUZVO.

Ďalej za vedenie univerzít boli prítomní prorektor UVLF doc. MVDr. Oskar Nagy, PhD.,

a prof. Ing. Milan Šimko, PhD., prorektor

SPU Nitra. Svojou účasťou potešili všetkých prítomných aj zástupcovia Odborového zväzu

pracovníkov školstva a vedy Ing. Pavel Ondek – predseda OZ PŠaV, a doc. Ing. Miroslav Habán,

PhD., – predseda Združenia VŠaPRO MŠ SR.

Na základe výsledkov jednotlivých zápasov:

TUZVO – UVLF Košice 6:2

UVLF Košice – SPU Nitra 1:3

TUZVO – SPU Nitra 3:0

sa víťazom turnaja stalo domáce družstvo

Technickej univerzity vo Zvolene. Na druhom

mieste sa umiestnilo družstvo zo Slovenskej

poľnohospodárskej univerzity v Nitre

a na treťom mieste skončilo družstvo

Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie

v Košiciach. Putovný pohár tak na nasledujúci

rok ostáva vo Zvolene.

Rektor TUZVO Rudolf Kropil s víťaznou trofejou

Futbalisti TUZVO s realizačným tímom

Za najlepšieho hráča turnaja bol vyhlásený doc. Ing. Juraj Chlpík, PhD., z SPU Nitra, za najlepšieho strelca Mgr. Pavel Šírka, PhD., z TU vo Zvolene, za najlepšiu hráčku Alexandra Dohnal z UVLF Košice a za najlepšieho brankára prof. MVDr. Peter Massányi, DrSc., z SPU Nitra.

Sponzormi futbalového turnaja boli DATALAN, a. s., Bratislava, Mraziarne

CHRIEN, s. r. o., Zvolen, KLEMO, s. r. o., Zvolen, MÁSPOMA, s. r. o., Zvolen, Vysokoškolský lesnícky podnik pri TU vo Zvolene, GLOBUS, spol. s. r. o., Zvolen, Ing. Juraj Modranský, PhD., – TU vo Zvolene. Všetkým uvedeným za ich sponzorské dary ďakujeme. Slávnostné ukončenie turnaja sa uskutočnilo v zrenovovanej jedálni ŠD Ľ. Štúra

TU vo Zvolene, kde sa v príjemnej športovej atmosfére všetci dobre cítili. Prof. Ing. Milan Šimko, PhD., prorektor z SPU Nitra, pozval všetkých na ďalší ročník turnaja do Nitry. Všetci sa už na to tešíme.

Veronika Veľková, Rada UOO
Foto: Peter Magduna, SPU Nitra

Účastníci turnaja troch univerzít

Tím TUZVO

Tím UVLF Košice

Jubilanti

Srdečne blahoželáme našim kolegyniam a kolegom, ktorí nedávno oslávili svoje životné jubileum:

Lenka Kmeťová

doc. Ing. Miroslava Ťavodová, PhD.

Ing. Marek Trenčiansky, PhD.

Ing. Mária Holíková

doc. Ing. Milan Novikmec, PhD.

Ľubica Klačanská

prof. Ing. Karol Ujházy, PhD.

Mgr. Róbert Marguš

prof. Ing. Erika Gömöryová, GSc.

Ján Auxt

Anna Beňová

doc. Ing. Katarína Strélcová, PhD.

doc. RNDr. Ingrid Belčáková, PhD.

Pavel Ďuriš

doc. Ing. František Chudý, GSc.

Ondrej Mazúch

Zuzana Klimentová

JUDr. Pavel Kypta, PhD.

Jozef Jencík

Ing. František Víglaský

OIP ÚQ Rekt

KUTMKV FT

KLEP LF

Dekanát LF

KBVE FEE

IC SLDK CUP

KF LF

PÚ ŠDJ CUP

KPP LF

OIP ÚQ Rekt

ORLZ ÚR Rekt

KPP LF

KEVTUR FEE

ÚÚ ŠDJ CUP

KPLZI LF

OIP ÚQ Rekt

KPLZI LF

KEI FEE

OIP ÚQ Rekt

OIP ÚQ Rekt

**VŠETKÝM JUBILUJÚCIM SRDEČNE GRATULUJEME A ŽELÁME PREDVŠETKÝM
VEĽA ZDRAVIA, ŠŤASTIA, POHODY A VEĽA ÚSPECHOV
V PRÁCI I V SÚKROMNOM ŽIVOTE.**